

LIBRI I DALJËS

Izraelitët trajtohen mizorisht

1 Bijtë e Jakovit, që shkuan në Egjipt me atin e tyre, secili me familjen e vet, ishin: ²Ruveni, Shimoni, Levi, Juda, ³Jisakari, Zëvuluni, Benjamini, ⁴Dani, Naftaliu, Gadi dhe Asheri. ⁵Numri i përgjithshëm i këtyre njerëzve, pasardhësve të drejtpërdrejtë të (Jakov) Izraelit, ishte shtatëdhjetë. Biri i tij, Josefi, tashmë ishte në Egjipt. ⁶Me kalimin e kohës, Josefi, të vëllezërit, dhe të gjithë ata që ishin nga ai brez, vdiqën, ⁷por pasardhësit e tyre, izraelitët, lindën shumë fëmijë. Ata u bënë të fortë dhe u shumëzuan aq shumë, saqë mbushën tërë Egjiptin.

⁸Pas disa kohësh, në Egjipt erdhi në fuqi një faraon i ri, ♦ i cili nuk dinte asgjë për Josefin. ⁹Ai i tha popullit të tij: «Këta izraelitë janë bërë të fortë dhe janë shumëzuar kaq shumë, saqë paraqesin rrezik për ne. ¹⁰Në rast lufte ka të ngjarë që ata të bashkohen me armiqtë tanë, për të luftuar kundër nesh dhe të ikin nga vendi ynë. Duhet të gjejmë një mënyrë për t'i penguar që të mos shtohen më tepër.» ¹¹Kështu, egjiptianët emëruan mbi ta mbikëqyrës të skllëverve për t'i dërrmuar dhe sflitur me angari. Izraelitët ndërtuan për mbretin qytetet Pitom dhe Ramses ♦♦ që do të shërbenin si depo të përparme ushtarake. ¹²Mirëpo, sa më shumë egjiptianët i shtypnin izraelitët, aq më shumë shumëzoheshin ata dhe përhapeshin në të gjithë vendin. Në fund, egjiptianët kishin frikë nga izraelitët ¹³⁻¹⁴dhe i trajtuan mizorisht, duke i ngarkuar me punë të rënda. I detyruan të punonin në projektet e ndërtimit dhe në fushat e tyre, pa ndier asnjë mëshirë për ta.

¹⁵Pastaj mbreti i Egjiptit foli me Shifrën dhe Puahën, dy mami hebreje që i ndihmonin gratë izraelite për të lindur.

¹⁶«Kur t'i ndihmoni gratë izraelite për të lindur, – u tha ai, – nëse është djalë, vriteni, kurse po të jetë vajzë, lëreni të jetojë.» ¹⁷Por mamitë kishin respekt për Perëndinë, prandaj nuk iu bindën urdhrat të mbretit; përkundrazi, ato i lanë djemtë të jetonin. ¹⁸Atëherë mbreti i thirri përsëri mamitë dhe i pyeti: «Përse veproni kështu? Përse i lini djemtë të jetojnë?»

¹⁹Ato iu përgjigjën: «Gratë izraelite janë ndryshe nga gratë egjiptiane. Ato lindin me lehtësi dhe foshnjat lindin para se të shkojë ndonjëra nga ne.» ²⁰⁻²¹Meqë mamitë kishin respekt për Perëndinë, ai tregojë i mirë ndaj tyre dhe u dha familjet e veta dhe pasardhës. Izraelitët vazhdonin të shumëzoheshin dhe u forcuan. ²²Në fund, mbreti i dha urdhër mbarë popullit: «Hidhni në Nil çdo djalë hebre të porsalindur! Lini të jetojnë vetëm vajzat!»

♦ do të jetë Tutmose I (1539-1514): gjatë sundimit të tij lindi Moisiu (1527) në qoftë pranohet kronologjia e gjatë. ♦♦ d.m.th. Avaris. Emri Ramses do të jetë një azhurnim i mëvonshëm.

Lindja e Moisiut

2 Gjatë kësaj kohe, një njeri nga fisi i Levit u martua me një grua nga fisi i tij, ²dhe ajo i lindi djalë. Kur pa se ai ishte një foshnjë e bukur, ajo e fshehu për tre muaj. ³Por, kur nuk arriti ta fshihte më, ajo mori një shportë xunkthi dhe e leu me katran, që të mos i hynte uji. E vuri foshnjën në të dhe e futi në kulmakun në breg të lumit. ⁴Motra e foshnjës qëndroi në largësi për të parë se ç'do t'i ndodhte atij. ⁵Bija e faraonit zbriti në lumë për t'u larë, kurse shërbëtorët e saj vazhduan të shëtisnin gjatë bregut. Papritur, ajo pa shportën e fshehur në kulmak dhe dërgoi shërbëtorë për ta marrë. ⁶Princesha e hapi dhe e pa foshnjën. Foshnja qante dhe asaj i erdhi keq për të. «Ky është një nga foshnjat izraelite – tha ajo. ⁷Atëherë e motra e foshnjës e pyeti: «A të shkoj e të thërras një grua izraelite për t'u bërë mëndeshë?» ⁸«Të lutem!» – iu përgjigj ajo. Kështu, vajza shkoi dhe solli të ëmën e foshnjës. ⁹Princesha i tha gruas: «Merre këtë foshnjë dhe kujdesu për të, dhe do të të paguaj për këtë.» Atëherë gruaja e mori foshnjën dhe u kujdes për të. ¹⁰Më vonë, kur foshnja u rrit mjaft, ajo ia çoi bijës së mbretit, e cila e birësoi si djalin e saj. Me vete ajo tha: 'Nga uji e nxora, dhe emrin do t'ia vë Moisi.'

Ikja e Moisiut për në Midjan

¹¹Kur u rrit Moisiu, doli për të vizituar popullin e tij, izraelitët, dhe vuri re se ata ishin të detyruar të bënin punë të rënda. Madje ai pa se si një egjiptian vrau një izraelit, një njeri nga populli i vet. ¹²Moisiu shikoi rreth e rrotull, dhe, kur vuri re se asnjëri nuk po shihte, e vrau egjiptianin dhe trupin e tij e fshehu në rërë. ¹³Të nesërmen, u kthye aty dhe pa dy izraelitë që po përlesheshin me njëri-tjetrin. Ai i tha atij që nuk kishte të drejtë: «Përse e rreh bashkëvendasin?»

¹⁴Njeriu iu përgjigj: «Kush të vuri ty sundimtarin dhe gjykatësin tonë? Mos ke ndër mend të më vrasësh edhe mua siç vrave atë egjiptianin?»

Moisiun e zuri frika dhe tha me vete: 'Qenka zbuluar ajo që bëra!' ¹⁵⁻¹⁶Kur mori vesh atë që ndodhi, mbreti kërkoi Moisiun për ta vlarë, por Moisiu iku dhe shkoi të banonte në vendin e Midjanit.

Një ditë, Moisiu po qëndronte i ulur pranë një pusi. Aty erdhën shtatë bijat e Jitros, priftit të Midjanit, për

të nxjerrë ujë dhe për t'u dhënë për të pirë deleve dhe dhive të atit të tyre. ¹⁷Por disa barinj i dëbuan bijat e Jitros. Atëherë Moisiu u erdhi në ndihmë dhe u dha kafshëve për të pirë. ¹⁸Kur u kthyen tek i ati, ai i pyeti: «Përse u kthyet herët sot?»

¹⁹«Një egjiptian na shpëtoi nga barinjtë, – iu përgjigjën vajzat, – madje, na nxori ujë dhe u dha kafshëve të pinin.»

²⁰«Ku është ai? – i pyeti Jitro bijat e tij. – Përse e latë njeriun jashtë? Shkoni e ftojini të hajë me ne!»

²¹Kështu, Moisiu pranoi të banonte me to, dhe Jitro i dha për grua të bijën, Ciporën, ²²e cila i lindi djalë. Moisiu tha me vete: 'Unë jam i huaj në këtë tokë, prandaj do t'i vë emrin Gershom.'

²³Shumë vjet më vonë, mbreti i Egjiptit vdiq. Megjithatë, izraelitët vazhdonin të vuanin në skllavëri të rëndë dhe vazhdimisht thërritnin për ndihmë. Thirrja e tyre arriti deri te Perëndia, ²⁴i cili e dëgjoi rënkimin e tyre dhe iu kujtua besëlidhja e tij me Avrahamin, Izakun dhe Jakovin. ²⁵Pasi e pa robërinë e izraelitëve, atij i erdhi keq për ta.

Thirrja e Moisiut

3 Një ditë, Moisiu po ruante delet dhe dhitë e vjehrrit të tij, Jitros, priftit të Midjanit. Pasi udhëhoqi tufën nëpër shkretëtirë, ai arriti në Sinai, në malin e shenjtë. ²Pikërisht aty, si flakë nga mesi i një drize, atij u shfaq engjëlli i Zotit. Moisiu pa flakën që dilte nga driza, por ajo nuk digjej. ³Sa e çuditshme! – mendoi ai. – Përse driza nuk digjet? Do të afrohem e të shoh se ç'ndodh.'

⁴Kur Zoti pa se Moisiu po afrohej, i thirri nga mesi i drizës: «Moisi! Moisi!» «Urdhëro!» – u përgjigj ai. ⁵«Mos iu afro më shumë drizës! – i tha Perëndia. – Hiqi sandalet, sepse po qëndron në tokë të shenjtë. ⁶Unë jam Perëndia e stërgjyshërve të tu, Perëndia e Avrahamit, e Izakut dhe e Jakovit.» Moisiu mbuloi fytyrën, sepse kishte frikë ta shihte Perëndinë. ⁷Pastaj Zoti tha: «Unë e kam parë që populli im trajtohet mizorisht në Egjipt. Kam dëgjuar thirrjen e tyre për të shpëtuar nga mbikëqyrësit. I njoh mirë vuajtjet e tyre,

⁸prandaj kam zbritur për t'i shpëtuar nga egjiptianët dhe për t'i nxjerrë nga Egjipti, për t'i vendosur në një vend të mirë e të gjerë, një tokë të pasur dhe pjellore, ♦ në të cilën tani banojnë kënanasit, hitasit, amorasit, perizasit, horasit dhe jevusasit. ⁹E kam dëgjuar mirë thirrjen e popullit tim dhe pushë se si e shtypin egjiptianët. ¹⁰Tani po të dërgoj ty te mbreti i Egjiptit, që ta nxjerrësh popullin tim nga vendi i tij.» ¹¹Por Moisiu i tha Perëndisë: «Unë jam njeri i rëndomtë. Si mund të shkoj te mbreti dhe t'i nxjerr izraelitët nga Egjipti?»

¹²Perëndia iu përgjigj: «Unë do të jem me ty dhe kur ta nxjerrësh popullin nga Egjipti, ti do të më adhurosh në këtë mal. Për ty, kjo do të jetë shenja se të kam dërguar unë.»

¹³Por Moisiu iu përgjigj: «Kur të shkoj tek izraelitët dhe t'u them: «Perëndia e të parëve më dërgoi te ju», ata do të më pyesin: «Si quhet ai?» Atëherë çfarë t'u them atyre?»

¹⁴Perëndia tha: «UNË JAM! Ja çfarë duhet t'u thuash: Ai që quhet UNË JAM më dërgoi te ju. ¹⁵Thuaju izraelitëve se unë, Zoti, Perëndia e të parëve të tyre, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit, të dërgova tek ata. Ky është emri im përgjithmonë: me këtë emër duhet të më quajnë të gjithë brezat e ardhshëm.

¹⁶Shko e mblidhi të gjithë pleqtë izraelitë dhe thuaju se unë, Zoti, Perëndia e të parëve të tyre, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit, t'u shfaq. Thuaju se unë kam zbritur tek ata dhe kam parë se ç'u kanë bërë egjiptianët. ¹⁷Unë kam vendosur t'i nxjerr nga Egjipti, ku trajtohen mizorisht, për t'i çuar në një tokë të pasur dhe pjellore – në tokën e këna-nasve, hitasve, amorasve, perizasve, horasve dhe jevusasve.

¹⁸Populli im do të dëgjojë se ç'do t'i thuash. Pastaj ti, bashkë me pleqtë izraelitë, duhet të shkosh te mbreti i Egjiptit për t'i thënë: «Zoti, Perëndia e izraelitëve, na u shfaq neve. Tani, na lejo të udhëtojmë për tri ditë nëpër shkretëtirë, që të shkojmë për t'i kushtuar fljime Zotit, Perëndisë sonë.» ¹⁹E di se mbreti i Egjiptit nuk do t'ju lejojë të shkoni, po të mos detyrohet me dhunë nga ana ime. ²⁰Por unë do ta përdor fuqinë time dhe do ta ndëshkoj Egjiptin; do të shkaktoj atje gjëra të tmerrshme. Atëherë ai do t'ju lejojë të shkoni. ²¹Unë do të bëj që egjiptianët t'ju respektojnë me qëllim që, kur populli im të dalë nga Egjipti, të mos niset duarbosh. ²²Çdo grua izraelite do të shkojë te fqinjët egjiptianë ose te ndonjë grua egjiptiane që banon në shtëpinë e saj, për të kërkuar veshje, arturina ose argjendari. Izraelitët do t'i veshin bijtë dhe bijat e tyre me këto gjëra dhe kështu do t'ua heqin pasurinë egjiptianëve.»

♦ fjfj: një tokë ku rrjedh qumësht dhe mjaltë.

Perëndia i jep Moisiut fuqi të mbinatyrshme

4 Pastaj Moisiu iu përgjigj Zotit kështu: «Por, ta zëmë se izraelitët nuk do të më besojnë dhe nuk duan t'ia dinë për atë që u them. Çfarë të bëj në qoftë se nuk e pranojnë që ti më je shfaqur?»

²Atëherë Zoti e pyeti: «Çfarë po mban në dorë?» «Një shkop» – iu përgjigj ai. ³«Hidhe përtokël!» – i tha Zoti. Kur Moisiu e hodhi përtokë, shkopi u shndërrua në gjarpër dhe u largua prej tij. ⁴Pastaj Zoti i tha Moisiut: «Përkulu dhe kape për bishti.» Moisiu u përkul dhe e kapi për bishti. Gjarpri u bë përsëri shkop. ⁵Zoti i tha: «Bëje këtë për t'u dëshmuar izraelitëve që Zoti, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit, ty të është shfaqur.»

⁶Zoti foli përsëri me Moisiun: «Fute dorën në rrobën tënde!» Moisiu iu bind dhe, kur e nxori dorën, ajo

ishite krejt gërbulë, plot me njolla të bardha, si borë. ⁷Pastaj Zoti i tha: «Fute dorën përsëri në rrobën tënde.» Ai iu bind dhe kur e nxori përsëri dorën, ajo ishte e shëndoshë, njësoj si gjymtyrët e tjera. ⁸Zoti tha: «Në qoftë se nuk do të të besojnë ose nuk do të binden nga mrekullia e parë, me këtë mrekulli do të binden. ⁹Në qoftë se, megjithë këto dy mrekulli, ata ende nuk të besojnë e, në qoftë se nuk pranojnë të dëgjojnë ato që thua, merr pak ujë nga Nili dhe derdhe përtokë. Uji do të shndërrohet në gjak.»

¹⁰Por Moisiu i tha: «Jo, o Zot, mos më dërgo! Kurrë nuk kam qenë orator i mirë dhe as u bëra i tillë pasi fillove të flasësh me mua. Jam orator i mjerë, i ngadaltë dhe i pavendosur.»

¹¹Zoti i tha: «Kush ia jep njeriut gojën? Kush e bën të shurdhër ose memec? Kush i jep njeriut dritën e syrit ose e bën të verbër? Këtë e bëj unë, Zoti. ¹²Tani, shko! Unë do të të ndihmoj të flasësh siç duhet dhe do të të them se ç'duhet të flasësh.»

¹³Por Moisiu tha: «Jo, o Zot, dërgo dikë tjetër!»

¹⁴Atëherë Zoti u zemërua me Moisiun e i tha: «Po vëllai yt, Aharoni, leviti? E di se ai mund të flasë mirë. Në fakt, tani po vjen të të takojë dhe do të gëzohet kur të të shohë. ¹⁵Mund të flasësh me të dhe t'i tregosh se ç'duhet të thotë ai. Unë do t'ju ndihmoj të dyve të flitni e do t'ju them të dyve se ç'duhet të bëni. ¹⁶Ai do të jetë zëdhënësi yt për të folur me popullin në vendin tënd. Atëherë ti do të jesh si Perëndi, duke i thënë se ç'duhet të thotë ai. ¹⁷Merre këtë shkop me vete, sepse me anë të këtij do të kryesh mrekulli.»

Moisiu kthehet në Egjipt

¹⁸Pastaj Moisiu u kthye te Jitro, vjehri i tij, dhe i tha: «Të lutem, më jep leje të kthehem te farefisi im në Egjipt, për të marrë vesh nëse janë ende gjallë.» Jitro ra dakord dhe u nda nga ai.

¹⁹Kur Moisiu ishte ende në Midjan, Zoti i tha: «Kthehu në Egjipt, sepse të gjithë ata që kishin ndër mend të të vritnin, vdiqën.» ♦ ²⁰Kështu, Moisiu mori gruan dhe djemtë, i vuri në gomar dhe bashkë me ta, mori rrugën për në Egjipt, duke mbajtur në dorë shkopin që Perëndia e kishte urdhëruar ta mbante me vete.

²¹Zoti i tha përsëri Moisiut: «Tani që po nisesh për në Egjipt, ki kujdes që t'i kryesh para mbretit të gjitha mrekullitë, për të cilat të kam dhënë fuqi. Por do ta bëj mbretin kokëfortë dhe ai nuk do ta lejojë popullin të largohet. ²²Pastaj ti duhet t'i thuash se unë, Zoti, i them: «Izraeli është djali im i parëlindur. ²³Të kam urdhëruar ta lejosh birin tim të shkojë, për të më adhuruar mua, por ti nuk pranove. Tani unë do të vras birin tënd të parëlindur!»

²⁴Rrugës për në Egjipt, pranë një fushimi, Zoti e takoi Moisiun dhe kërkoi ta vriste. ²⁵⁻²⁶Atëherë Cipora, gruaja e tij, mori një gur të mprehtë, i preu lafshën të birit dhe me të ia preku organet gjenerale Moisiut. Për shkak të rritit të syetit, ajo i tha Moisiut: «Ti je për mua burrë gjaku.» ♦♦ Kështu, Zoti ia fali jetën Moisiut.

²⁷Ndërkohë, Zoti i kishte thënë Aharonit: «Shko në shkretëtirë për t'u takuar me Moisiun.» Dhe ai shkoi, e takoi të vëllanë pranë malit të shenjtë dhe e përshëndeti duke e puthur. ²⁸Pastaj Moisiu i tha Aharonit gjithçka që i kishte thënë Zoti kur e urdhëroi të kthehej në Egjipt. Gjithashtu i tregoi për mrekullitë, për të cilat Zoti i kishte dhënë urdhër t'i kryente. ²⁹Kështu, Moisiu dhe Aharoni shkuan në Egjipt dhe mblodhën të gjithë pleqtë izraelitë. ³⁰Aharoni u tha gjithçka që Zoti i kishte thënë Moisiut. Pastaj Moisiu i kreu të gjitha mrekullitë para popullit. ³¹Ata i zunë besë e, kur dëgjuan se Zoti kishte shkuar tek ata dhe kishte parë që egjiptianët i trajtonin mizorisht, ata u përkulën përtokë dhe e adhuruan.

♦ Faraoni që vjen pas do të jetë Amenhotepi II (1450-1425) i cili është faraoni i Daljes.

♦♦ Moisiu kishte harruar të rrethpriste të birin, kështu duke e vendosur jashtë besëlidhjes. Të shoqin që Cipora pothuajse e kishte humbur, tani rifitohet falë rritit të gjakut.

Moisiu dhe Aharoni para mbretit të Egjiptit

5 Pastaj Moisiu dhe Aharoni shkuan te mbreti i Egjiptit dhe i thanë: «Zoti, Perëndia e Izraelit, thotë: «Lëre popullin tim të shkojë për të festuar një festë në shkretëtirë për nderin tim.»»

²«E kush është Zoti? – pyeti mbreti. – Përse ta dëgjoj dhe ta lejoj popullin e Izraelit të shkojë? Unë nuk e njoh Zotin dhe nuk do ta lejoj Izraelin të shkojë.»

³Moisiu dhe Aharoni iu përgjigjën: «Neve na është shfaqur Perëndia e hebrenjve. Na lejo të udhëtojmë tri ditë në shkretëtirë për t'i kushtuar flijime Zotit, Perëndisë sonë. Në qoftë se nuk e bëjmë këtë, ai do të bëjë që ne të vdesin ose nga murtaja, ose nga lufta.»

⁴Faraoni i tha Moisiut dhe Aharonit: «Si kërkoni ta largoni popullin nga puna e tij? Kthehuni në punën tuaj! ⁵Tani, që këta njerëz janë shtuar kaq shumë, ju kërkoni që ata të lënë punën!»

⁶Dhe po atë ditë mbreti urdhëroi mbikëqyrësit e skllëvërve dhe kryepunëtorët izraelitë dhe u tha: ⁷«Mos i jepni më kashtë popullit, izraelitëve, për të bërë tulla.

Detyrojini ta gjejnë vetë. ⁸Por, megjithatë, kërkoni që të prodhojnë të njëjtën sasi tullash, si dhe më parë, asnjë tullë më pak! Ata janë dembela, prandaj më luten vazhdimisht që t'i lejoj të shkojnë për t'i kushtuar flijime Perëndisë së tyre! ⁹Detyrojini këta njerëz që të punojnë më shumë, të jenë vazhdimisht të zënë me punë, në mënyrë që të mos kenë mjaft kohë për t'i dëgjuar këto gënjeshtra.»

¹⁰Mbikëqyrësit dhe kryepunëtorët dolën dhe u thanë izraelitëve: «Mbreti dha urdhër që të mos furnizoheni

më me kashtë. ¹¹Thotë se ju duhet të shkoni e ta gjeni vetë ku të mundeni, por, megjithatë, ju duhet të prodhoni të njëjtën sasi tullash.» ¹²Prandaj populli u shpërnda nëpër tërë Egjiptin për të kërkuar kashtë. ¹³Mbikëqyrësit vazhdimisht kërkonin prej tyre të prodhonin çdo ditë aq tulla sa kishin prodhuar edhe më parë kur u jepnin kashtë. ¹⁴Mbikëqyrësit egjiptianë i rrihnin kryepunëtorët izraelitë, të cilët ishin ngarkuar me drejtimin e punës. Ata gjithnjë pyetnin: «Përse nuk prodhoni aq tulla sa edhe më parë?»

¹⁵Atëherë kryepunëtorët shkuan te mbreti për t'u ankuar: «Përse na trajton kështu, o mbret? ¹⁶Askush nuk na jep kashtë, kurse urdhri është të prodhojmë tulla! Tani edhe po na rrahin! Populli yt është fajtor për këtë!»

¹⁷«Ju jeni përtacë e nuk doni të punoni, prandaj më luteni t'ju lejoj të shkoni për t'i kushtuar fljime Zotit.

¹⁸Tani përvishjuni përsëri punës! Nuk do të keni furnizim me kashtë dhe ju duhet të prodhoni po aq tulla sa edhe më parë.» ¹⁹Kryepunëtorët ranë ngushtë kur mbreti i urdhëroi të prodhonin aq tulla sa më parë.

²⁰Kur po largoheshin, takuan Moisiun dhe Aharonin që po i pritnin. ²¹Moisiut dhe Aharonit i thanë: «Zoti e ka parë se ç'keni bërë dhe do t'ju ndëshkojë, sepse bëtë që të na urrejnë mbreti dhe oficerët e tij. Ju u keni dhënë shkak për të na vrarë.»

²²Atëherë Moisiu iu drejtua Zotit dhe i tha: «O Zot, përse e trajton kështu popullin tënd? Përse më dërgove këtu? ²³Qëkur shkova te mbreti për t'i folur për ty, ai na ka trajtuar mizorisht. E ti nuk bërë asgjë për të na ndihmuar!»

6 Zoti i tha Moisiut: «Tani do të shohësh se ç'do t'i bëj mbretit. Do ta detyroj ta lejojë popullin tim të shkojë. Në fakt, do ta detyroj ta dëbojë popullin nga vendi i tij.»

Zoti i zbulohet Moisiut

²Perëndia foli me Moisiun dhe i tha: «Unë jam Zoti. ³Unë iu shfaqta Avrahamit, Izakut dhe Jakovit si Perëndia e gjithëpushtetshme, por nuk ua bëra të njohur emrin tim të shenjtë, JAHVE (Zotin). ⁴Gjithashtu unë lidha me ta besëlidhje, duke u premtuar se do t'ua jap vendin e Kënaanit, vendin, në të cilin ata banuan si të huaj. ⁵Tani dëgjova rënkimin e izraelitëve, të cilët egjiptianët i skllavëruan, dhe m'u kujtua besëlidhja ime. ⁶Prandaj thuaju izraelitëve se unë po u them: «Unë jam Zoti; unë do t'ju shpëtoj dhe do t'ju çliroj nga punët e rënda, ku ju kanë vënë egjiptianët dhe do t'ju çliroj nga skllavëria ku keni rënë. Do të ngre dorën time të fuqishme për të sjellë mbi ta ndëshkim të tmerrshëm, por ju do t'ju shpëtoj. ⁷Do t'ju bëj popullin tim dhe do të jem Perëndia juaj. Ju do ta kuptoni se unë jam Zoti, Perëndia juaj, kur t'ju çliroj nga skllavëria në Egjipt. ⁸Do t'ju shpie në vendin që solemnisht premtova t'ia jepja Avrahamit, Izakut dhe Jakovit; unë do t'ju jap si pronë tuaj. Unë jam Zoti.» ⁹Moisiu ua tha këtë izraelitëve, por ata nuk donin ta dëgjonin, sepse shpirti i tyre ishte thyer nga skllavëria mizore.

¹⁰Pastaj Zoti i tha Moisiut: ¹¹«Shko e thuaji mbretit të Egjiptit se ai duhet t'i lejojë izraelitët të largohen nga vendi i tij.»

¹²Por Moisiu iu përgjigj: «Mua nuk donin të më dëgjonin as izraelitët, e përse duhet të më dëgjojë mbreti? Unë nuk jam aq i shkathët nga goja.»

¹³Atëherë Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: «Thuajuni izraelitëve dhe mbretit të Egjiptit se unë ju kam urdhëruar t'i nxirrni izraelitët nga Egjipti.»

Gjenealogjia e Moisiut dhe Aharonit

¹⁴Ruvenit i lindën katër djem: Hanohu, Pallu, Hecroni dhe Karmiu: ata ishin stërgjyshërit e klaneve që mbajnë emrat e tyre. ¹⁵Shimonit i lindën gjashtë djem: Jemueli, Jamini, Ohadi, Jahini, Cohari dhe Shauli, bir i një gruaje kënanase. Ata ishin stërgjyshërit e klaneve që mbajnë emrat e tyre. ¹⁶Levit i lindën tre djem: Gershoni, Kohati dhe Merariu. Ata ishin stërgjyshërit e klaneve që mbajnë emrat e tyre. ¹⁷Levi jetoj 137 vjet. ¹⁸Gershoni i lindën dy djem: Livniu dhe Shimeiu dhe ata patën shumë pasardhës. ¹⁹Kohatit i lindën katër djem: Amrami, Ichari, Hevroni dhe Uzieli. Kohati jetoj 133 vjet. ²⁰Merariut i lindën dy djem: Mahliu dhe Mushi. Këta janë fiset e Levit me pasardhësit e tyre.

²¹Amrami u martua me motrën e të atit, Johevedën, e cila i lindi Aharonin dhe Moisiun. Amrami jetoj 137 vjet. ²²Icharit i lindën tre djem: Korahu, Nefegu dhe Zihriu. ²³Uzielit i lindën gjithashtu tre djem: Mishaeli, Elcafani dhe Sitriu.

²⁴Aharoni u martua me Elishevën, bijën e Aminadavit dhe motrën e Nahshonit; ajo i lindi Nadavin, Avihuin, Elazarin dhe Itamarin. ²⁵Korahut i lindën tre djem: Asiri, Elkana, Aviasafi; ata ishin stërgjyshërit e degëve të klanit të Korahut. ²⁶Elazari, biri i Aharonit, u martua me njërin nga bijat e Putielit, e cila i lindi Pinhasin. Këta ishin kryetarët e familjeve dhe degëve të fisit të Levit.

²⁷Aharoni dhe Moisiu ishin ata, të cilëve Zoti u tha: «Nxirrini fiset e Izraelit nga Egjipti.» ²⁸Këta ishin njerëzit ♦ që i thanë mbretit të Egjiptit t'i linte izraelitët të largoheshin nga Egjipti.

♦ Te Dalja 6,16-20, siç duket, nënkuptohet se kishte vetëm tri breznë në Egjipt në periudhën prej 430 vitesh (1875-1445), por te I Kron 7,25 shënohen 9-10 breznë midis Jakovit dhe Moisiut. Në qoftë se një breznë është 42 vjet, kalkulohet mirë. Kjo do të thotë se te Dalja 6 ka vetëm një kronologji selektive.

Ndërhyrja e dytë e Moisiut para faraonit

²⁸Kur Zoti foli me Moisiun në tokën e Egjiptit, ²⁹i tha: «Unë jam Zoti. Thuaji mbretit të Egjiptit gjithçka që të them unë.»

³⁰Por Moisiu iu përgjigj: «Ti e di se unë nuk jam i zoti nga goja. Si do të bëj që të më dëgjojë mbreti?»

7Zoti i tha: «Unë do të bëj që ti të jesh si Perëndi për mbretin, dhe vëllai yt, Aharoni, do të flasë me të si profeti yt. ²Thuaji Aharonit gjithçka që të urdhëroj unë, dhe ai do t'i thotë mbretit t'i lejojë izraelitët të largohen nga vendi i tij. ³⁻⁴Por unë do ta bëj kokëfortë dhe ai nuk do të të dëgjojë, nuk do t'i marrë parasysh gjithë ato gjëra të tmerrshme që do t'i bëj në Egjipt. Pastaj unë do të hedh mbi Egjipt një ndëshkim shumë të rëndë dhe do t'i nxjerr fiset e popullit tim nga ky vend. ⁵Egjiptianët do ta marrin vesh se unë jam Zoti, kur unë të ngre dorën kundër Egjiptit dhe t'i nxjerr izraelitët nga vendi i tyre.» ⁶Moisiu dhe Aharoni vepruan sipas urdhrave të Zotit. ⁷Në kohën kur flitnin me Zotin, Moisiu ishte tetëdhjetë vjeç ndërsa Aharoni ishte tetëdhjetë e tre vjeç.

⁸Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: ⁹«Në qoftë se mbreti kërkon që të bëni ndonjë mrekulli, thuaji Aharonit të marrë shkopin e tij dhe ta hedhë para mbretit, dhe shkopi do të shndërrohet në gjarpër.» ¹⁰Kështu, Moisiu dhe Aharoni shkuan te mbreti dhe bënë siç i urdhëroi Zoti. Aharoni e hodhi shkopin e tij para mbretit dhe para oficerëve të tij dhe shkopi u shndërrua në gjarpër. ¹¹Atëherë mbreti thirri të vinin të urtët dhe magjistarët e tij, të cilët bënë të njëjtën gjë me anë të magjive të tyre. ¹²Ata hodhën shkopinjtë e tyre dhe shkopinjtë u shndërruan në gjarpërinj. Por shkopi i Aharonit i përpiu shkopinjtë e tyre. ¹³Megjithatë, mbreti qëndroi kokëfortë. Ndodhi pikërisht ashtu siç kishte thënë Zoti; mbreti nuk donte ta dëgjonte as Moisiun dhe as Aharonin.

Fatkeqësitë bien mbi Egjipt: gjaku

¹⁴Atëherë Zoti i tha Moisiut: «Mbreti është shumë kokëfortë dhe nuk pranon ta lejojë popullin të shkojë.

¹⁵Prandaj shko dhe takoje kur të zbresë në Nil. Merr me vete shkopin që u shndërrua në gjarpër dhe prite në breg të lumit. ¹⁶Pastaj thuaji mbretit: «Zoti, Perëndia e hebrenjve, më dërgoi të të them ta lejosh popullin e tij të shkojë, që ta adhurojë atë në shkretëtirë. Por deri tani nuk ke dëgjuar. ¹⁷Tani, o mbret, Zoti thotë se, duke parë ato që kam ndër mend të bëj, do ta kuptosh se unë jam Perëndia. Ja, unë do të godas sipërfaqen e lumit me këtë shkop dhe uji do të shndërrohet në gjak. ♦ ¹⁸Peshqit do të ngordhin dhe lumi do të bjerë erë aq të keqe, saqë egjiptianët nuk do të mund të pinë më ujë prej tij.»

¹⁹Zoti i tha përsëri Moisiut: «Thuaji Aharonit të marrë shkopin e tij dhe ta shtrijë krahun e tij mbi lumenjtë, kanalet, dhe pellgjet e Egjiptit. Uji do të shndërrohet në gjak dhe gjithkund në tokë do të ketë gjak, madje edhe nëpër govatat prej druri dhe në qypat prej guri.»

²⁰Atëherë Moisiu dhe Aharoni bënë siç i urdhëroi Zoti. Në prani të mbretit dhe të oficerëve të tij, ai ngriti shkopin e tij dhe goditi sipërfaqen e lumit; tërë uji u shndërrua në gjak. ²¹Peshqit ngordhën dhe lumi i vinte erë aq e keqe, saqë egjiptianët nuk mund të pinin më ujë prej tij. Në Egjipt kishte gjak gjithkund.

²²Edhe magjistarët e mbretit bënë të njëjtën gjë me anë të magjive së tyre. Atëherë mbreti, me kokëfortësinë e tij, nuk pranoi t'i dëgjonte më Moisiun e Aharonin, pikërisht ashtu siç e kishte parathënë Zoti.

²³Madje, ai u ktheu shpinën atyre dhe shkoi në pallatin e tij, pa e çarë kokën për atë që po ndodhte. ²⁴Të gjithë egjiptianët gërmuan gjatë bregut të lumit për të gjetur ujë të pijshëm, sepse nuk mund ta pinin më ujin e lumit.

²⁵Kaluan kështu shtatë ditë që kur Zoti goditi lumin.

♦ gjuha e dukjes: duke gjykuar nga pamja e jashtme është gjak.

Fatkeqësia e dytë: bretkosat

8Pastaj Zoti i tha Moisiut: «Shko te mbreti dhe thuaji se Zoti thotë: «Lejoje popullin tim të shkojë e të më adhurojë. ²Në qoftë se refuzon, do ta ndëshkoj vendin tënd duke e mbuluar me bretkosa. ³Nilin do të ketë aq shumë bretkosa, saqë ato do të dalin nga lumi dhe do të hyjnë në pallatin tënd, në dhomën tënde të gjumit, madje edhe në shtratin tënd; ata do të hyjnë edhe në shtëpitë e ministrave dhe të popullit tënd, madje edhe në furrat e tua dhe në tavat e furrtarit tënd. ⁴Ato do të hidhen mbi ty, mbi popullin tënd dhe mbi të gjithë ministrat e tu.»

⁵Zoti i tha Moisiut: «Thuaji Aharonit ta shtrijë krahun e vet mbi lumenj, kanale e pellgje, që bretkosat të dalin e ta mbulojnë gjithë tokën e Egjiptit.»

⁶Kështu, Aharoni e shtriu krahun e tij mbi tërë ujërat, dhe bretkosat dolën për të mbuluar tokën. ⁷Por edhe magjistarët përdorën magjitë e tyre dhe bënë, gjithashtu, që bretkosat të dilnin për ta mbuluar tokën.

⁸Mbreti dërgoi të thërritnin Moisiun dhe Aharonin dhe u tha: «Lutjuni Zotit që të tërhiqen këto bretkosa, dhe unë do ta lë popullin tënd të shkojë, e t'i kushtojë Zotit flijimet e veta.»

⁹Moisiu iu përgjigj: «Mirë, por më bëni një nder, që të më caktoni kohën kur duhet t'i lutem Zotit për ty, për ministrat e tu dhe për popullin tënd. Atëherë Zoti do të bëjë që bretkosat të zhduken kudo dhe të qëndrojnë vetëm në Nil.

¹⁰Mbreti i tha: «Lutu për mua nesër.»

Dhe Moisiu tha: «Do të bëj sipas lutjes sate, e atëherë do ta kuptosh se nuk ka perëndi tjetër veç Zotit, Perëndisë sonë. ¹¹Ti, ministrat e tu dhe populli yt do të çlirohemi nga bretkosat dhe nuk do të keni më asnjë bretkosë rreth e rrotull, përveçse në Nil.» ¹²Pastaj Moisiu dhe Aharoni u larguan nga mbreti. Moisiu iu lut Zotit që t'i largojë bretkosat që i kishte lëshuar mbi mbretin. ¹³Zoti bëri siç iu lut Moisiu, dhe bretkosat ngordhën kudo: në shtëpi, oborre dhe në fusha. ¹⁴Egjiptianët i mblodhën ato në grumbuj të mëdhenj dhe në mbarë vendin vinte erë e keqe prej tyre. ¹⁵Kur mbreti e pa se bretkosat ngordhën, u bë përsëri kokëfortë dhe, siç e kishte thënë Zoti, ai nuk pranoi t'i dëgjonte më Moisiun dhe Aharonin.

Fatkeqësia e tretë: harrjet

¹⁶Zoti i tha Moisiut: «Thuaji Aharonit ta godasë tokën me shkopin e tij, dhe gjithkund në tokën e Egjiptit pluhuri do të shndërrohet në harrje.» ¹⁷Atëherë Aharoni e goditi tokën me shkopin e tij dhe i tërë pluhuri kudo në Egjipt, u shndërrua në harrje, që mbuluan popullin dhe kafshët. ¹⁸Me anë të magjive të tyre, edhe magjistarët e faraonit u përpoqën t'i krijonin harrjet, por dështuan. Harrjet ishin gjithkund dhe ¹⁹magjistarët i thanë mbretit: «Këtë e ka bërë Perëndia!» Por mbreti ishte kokëfortë dhe siç e kishte thënë Zoti, nuk donte ta dëgjonte as Moisiun e as Aharonin.

Fatkeqësia e katërt: zekthat

²⁰Zoti i tha Moisiut: «Nesër, herët në mëngjes, kur mbreti shkon te lumi, dili përpara, dhe thuaji se Zoti i thotë: «Lëre popullin tim të shkojë e të më adhurojë. ²¹Të paralajmëroj se, në qoftë se refuzon, do të të ndëshkoj duke dërguar zekthat mbi ty, mbi ministrat e tu dhe mbi popullin tënd. Shtëpitë e egjiptianëve do të mbushen plot me zektha, edhe toka do të mbulohet me ta. ²²Por, do ta ruaj krahinën e Goshenit, ku banon populli im, në mënyrë që atje të mos ketë zektha. Do të bëj kështu, që ta kuptoni se unë, Zoti, jam në veprim në këtë vend. ²³Do të bëj dallim midis popullit tim dhe popullit tënd. Kjo mrekulli do të ndodhë nesër.» ²⁴Zoti dërgoi luzma të mëdha zekthash në pallatin e mbretit dhe në shtëpitë e ministrave të tij. E tërë toka e Egjiptit u rrënu nga zekthat.

²⁵Pastaj mbreti thirri Moisiun dhe Aharonin dhe u tha: «Shkoni dhe kushtojani flijimet Perëndisë suaj këtu, në këtë vend.»

²⁶«Jo, nuk mund ta bëjmë këtë – iu përgjigj Moisiu. – Egjiptianët do të fyhen dhe do ta shohin me tmerr flijimin e kafshëve që do t'i kushtojmë Zotit, Perëndisë sonë. Në qoftë se i përdorim ato kafshë për t'ia flijuar Zotit, egjiptianët do të na urrejnë dhe do të na vrasin me gurë. ♦ ²⁷Ne duhet të udhëtojmë për tri ditë në shkretëtirë për t'ia kushtuar flijimet tona Zotit, Perëndisë sonë, siç na urdhëroi ai.»

²⁸Mbreti u tha: «Do t'ju lejoj të shkoni e t'i kushtoni flijime Zotit, Perëndisë suaj, në shkretëtirë, me kusht që të mos shkoni shumë larg. Lutjuni Zotit për mua.»

²⁹Moisiu iu përgjigj: «Sapo të nisemi, do t'i lutem Zotit që nesër zekthat të largohen nga ti, nga ministrat e tu dhe nga populli yt. Por ti nuk duhet të na mashtrosh përsëri duke e penguar popullin që t'i kushtojë flijime Zotit.»

³⁰Moisiu u largua nga mbreti dhe iu lut Zotit. ³¹Zoti bëri ashtu siç u lut Moisiu. Zekthat u larguan nga mbreti, nga ministrat e tij dhe nga populli i tij; nuk mbeti më asnjë zekth. ³²Por, edhe kësaj here, mbreti u bë kokëfortë dhe përsëri nuk pranoi ta lejonte popullin të shkonte.

♦ për shkak se egjiptianët i quanin këto kafsha të shenja. Secila prej këtyre fatkeqësive ka për qëllim që të diskreditohej perënditë që adhuronin egjiptianët.

Fatkeqësia e pestë: ngordhja e kafshëve

9 Zoti i tha Moisiut: «Shko te mbreti dhe thuaji se Zoti, Perëndia e hebrenjve, thotë: «Lëre popullin tim të shkojë e të më adhurojë.» ²Në qoftë se përsëri nuk do ta lejosh të shkojë, ³do të të ndëshkoj duke dërguar një sëmundje të tmerrshme mbi të gjitha kafshët e tua – kuaj, gomarë, deve, bagëti, dhen e dhi. ⁴Do të bëj dallim midis kafshëve të izraelitëve dhe atyre të egjiptianëve dhe asnjë kafshë nga ato që u takojnë izraelitëve nuk do të ngordhë. ⁵Unë, Zoti, e kam caktuar kohën; nesër do ta shkaktoj këtë fatkeqësi.»

⁶Të nesërmen, Zoti bëri siç kishte thënë dhe të gjitha kafshët e egjiptianëve ngordhën, por asnjë nga kafshët e izraelitëve nuk ngordhi. ⁷Mbreti pyeti se ç'kishte ndodhur dhe i thanë se asnjë nga kafshët e izraelitëve nuk ngordhi. Por ai qëndroi kokëfortë dhe nuk e la popullin izraelit që të shkonte.

Fatkeqësia e gjashtë: lungat

⁸Pastaj Zoti i tha Moisiut dhe Aharonit: «Merrni pak hi nga një furrë; Moisiu do ta hedhë në erë para mbretit. ⁹Hiri do të shpërndahet si pluhur i hollë gjithkund mbi Egjipt dhe kudo hiri do të shkaktojë lunga ♦ që do të bëhen plagë të hapura te njerëzit dhe te kafshët.» ¹⁰Kështu, ata morën pak hi dhe qëndruan para mbretit. Moisiu e hodhi në erë dhe hiri shkaktoi lunga që u bënë plagë të hapura te njerëzit dhe te kafshët. ¹¹Magjistarët nuk ishin në gjendje të paraqiteshin para Moisiut, sepse ata ishin mbuluar me

plagë, si dhe egjiptianët e tjerë. ¹²Por Zoti e bëri mbretin zemërgur dhe, sipas fjalës së tij, mbreti nuk pranoi t'i dëgjonte Moisiun dhe Aharonin.

♦ do të jetë plasje e gjësë.

Fatkeqësia e shtatë: breshri

¹³Zoti i tha Moisiut: "Nesër, herët në mëngjes, takohu me mbretin dhe thuaji se Zoti, Perëndia e hebrenjve, thotë:

«Lëre popullin tim të shkojë, që të më adhurojë. ¹⁴Në qoftë se edhe kësaj here nuk do të më dëgjosh, do të bëj që të të godasë ty, ministrat e tu dhe popullin tënd një fatkeqësi aq e rëndë, sa që më në fund do ta pranosh se nuk ka asnjë në botë që mund të barazohet me mua. ¹⁵Në qoftë se do të ngrija dorën për të të goditur ty dhe popullin tënd me murtajë, ju do të shkatërroheshit plotësisht. ¹⁶Por, për ta treguar fuqinë time, të kam lënë të jetosh, në mënyrë që të përhapet fama ime nëpër tërë botën. ¹⁷E megjithatë, ti ende je mendjemadh dhe nuk pranon ta lejosh popullin tim të shkojë. ¹⁸Nesër, në këtë kohë, unë do të sjell një stuhi me breshër, që Egjipti nuk e ka njohur kurrë, në tërë historinë e tij. ¹⁹Tani urdhëro që bagëtia jote dhe gjithçka tjetër që ke në fushë, të vihen nën strehim. Breshri do të bjerë mbi popullin dhe mbi kafshët pa strehë, që janë përjashta dhe ato do të ngordhin.» ²⁰Disa nga ministrat e mbretit patën frikë nga ajo që kishte thënë Zoti dhe i strehuan skllëvërit dhe kafshët e tyre.

²¹Megjithatë, disa nuk i vunë veshin paralajmërimit të Zotit dhe i lanë përjashta skllëvërit dhe kafshët e tyre.

²²Pastaj Zoti i tha Moisiut: «Ngreje dorën drejt qiellit dhe breshri do të bjerë mbi tërë tokën e Egjiptit – mbi popullin, mbi kafshët dhe mbi të gjitha bimët në fushë.» ²³Moisiu e ngriti shkopin e tij drejt qiellit dhe Zoti lëshoi bubullima e breshër, dhe rrufeja goditi tokën. Zoti dërgoi ²⁴një stuhi breshri të rëndë, me rrufe që ndritën ngado. Ishte stuhia më e rëndë që Egjipti kishte parë ndonjëherë në tërë historinë e tij.

²⁵Gjithkund në Egjipt breshri rrëzoi për tokë gjithçka që ishte në fushë, duke përfshirë edhe të gjithë njerëzit e të gjitha kafshët. Stuhia i rrëzoi për tokë të gjitha bimët në fusha dhe theu të gjitha pemët.

²⁶Vetëm në krahinën e Goshenit, ku banonin izraelitët, nuk ra breshër.

²⁷Mbreti dërgoi t'i thërrasin Moisiun dhe Aharonin dhe u tha: «Kësaj here kam mëkatuar; Zoti ka të drejtë, kurse unë me popullin tim nuk kemi të drejtë. ²⁸Lutjuni Zotit, që t'u japë fund këtyre rrufeve dhe këtij breshri! Premtoj se do t'ju lë të shkoni; ju nuk duhet të rrini më këtu.»

²⁹Moisiu i tha atij: «Sapo të dal nga ky qytet, do t'i ngre duart drejt Zotit, duke iu lutur. Rrufetë do të pushojnë, dhe nuk do të ketë më breshër, që ti ta besosh se toka i takon Zotit. ³⁰Por, unë e di, se ti dhe ministrat e tu nuk keni frikë nga Zoti Perëndi.»

³¹Liri dhe elbi u shkatërruan, sepse elbi ishte i arrirë dhe liri po nxirrte sythe. ♦ ³²Por gruri nuk u prish fare, sepse ai është më i vonë.

³³Moisiu u largua nga mbreti, doli nga qyteti dhe ngriti duart për t'iu lutur Zotit. Bubullima, breshri dhe shiu pushuan. ³⁴Kur mbreti pa se gjithçka kaloi, mëkatoi përsëri. Ai, bashkë me ministrat e tij, mbetën kokëfortë si dhe më parë ³⁵dhe, pikërisht siç e kishte parashikuar Zoti me anë të Moisiut, mbreti nuk e la popullin izraelit të shkonte.

♦ d.m.th. në janar/shkurt.

Fatkeqësia e tetë: karkalecat

10 Pastaj Perëndia i tha Moisiut: «Shko dhe takohu me mbretin. Atë dhe ministrat e tij unë i bëra kokëfortë, me qëllim që këto mrekulli t'i bëja në sytë e tyre, ²dhe që ti t'u tregosh fëmijëve dhe nipërve të tu se si i vura egjiptianët në pozitë qesharake kur i bëra këto mrekulli. Kështu, ju të gjithë do ta dini se unë jam Zoti.»

³Moisiu dhe Aharoni shkuan te mbreti dhe i thanë: "Zoti, Perëndia e hebrenjve, thotë: «Edhe sa kohë e nuk do të pranosh të më nënshtrohesh? Lëre popullin tim të shkojë, që të mund të më adhurojë. ⁴Po qe se vazhdon të mos pranosh, nesër do të lëshoj karkaleca në vendin tënd. ⁵Do të ketë aq shumë, sa që ata do ta mbulojnë plotësisht vendin. Ata do të hanë gjithçka që nuk shkatërroi breshri, madje edhe pemët që mbetën. ⁶Ata do t'i mbushin pallatet e tua, shtëpitë e të gjithë ministrave të tu dhe ato të mbarë popullit. Ata do të jenë më të këqij sesa të gjitha retë e mëparshme të karkalecave që mund të kenë njohur stërgjiyshërit e tu.»" Pastaj Moisiu u kthye dhe u largua.

⁷Ministrat i thanë mbretit: «Edhe sa kohë do të na shkaktojë andralla të tilla ky njeri? Lëri meshkujt izraelitë të shkojnë, që ta adhurojnë Perëndinë e tyre. A nuk e sheh se mbarë Egjipti është rrënuar?» ⁸I sollën Moisiun dhe Aharonin përsëri te mbreti dhe ai u tha: «Do t'ju lejojmë të shkoni për ta adhuruar Zotin, Perëndinë tuaj. Por, më thuaj, cilët janë ata që do të shkojnë?»

⁹Moisiu iu përgjigj: «Ne do të shkojmë të gjithë, duke përfshirë edhe fëmijët dhe pleqtë tanë. Do t'i marrim bijtë dhe bijat tona, delet dhe dhitë që kemi, madje edhe bagëtinë tonë, sepse na duhet që të bëjmë një festë për nder të Zotit.»

¹⁰Mbreti u tha: «Betohem për Zotin se kurrë nuk do t'ju lejoj të merrni me vete gratë dhe fëmijët. Është e qartë se ju komplotoni të bëni kryengritje. ¹¹Jo, vetëm meshkujve u lejohet të shkojnë për ta adhuruar Zotin. Tani vendosni vetë!» Pas kësaj, Moisiun dhe Aharonin i dëbuan nga prania e mbretit.

¹²Atëherë Zoti i tha Moisiut: «Ngriji duart përmbi tokën e Egjiptit për të bërë që të vijnë karkalecat. Ata do të hanë gjithçka që rritet në tokë, gjithçka që i shpëtoi breshrit.» ¹³Moisiu ngriti shkopin e tij dhe Zoti bëri që tërë atë ditë dhe tërë atë natë, në të gjithë vendin, të frynte një erë e fortë nga lindja. Nga mëngjesi, ajo i kishte sjellë karkalecat. ¹⁴Ata erdhën tufa-tufa dhe mbuluan tërë vendin. Kjo ishte reja më e madhe e karkalecave që kishin parë ose që do të shihnin ndonjëherë tjetër egjiptianët. ¹⁵Karkalecat mbuluan gjithë vendin; tërë toka nxinte prej tyre. Ata hëngrën gjithçka që i kishte shpëtuar breshrit, madje edhe frutat nëpër pemë. Ata nuk lanë asgjë të gjelbër as në pemë, as në fusha në mbarë tokën e Egjiptit.

¹⁶Atëherë mbreti thirri me nxitim Moisiun dhe Aharonin dhe u tha: «Mëkatova kundër Zotit, Perëndisë suaj, dhe kundër jush. ¹⁷Ma falni mëkatin edhe kësaj here dhe lutjuni Zotit, Perëndisë suaj, të ma heqë këtë ndëshkim vdekjeprurës.» ¹⁸Moisiu u largua nga mbreti dhe iu lut Zotit. ¹⁹Dhe Zoti e shndërroi erën lindore në një erë perëndimore të fortë, që i rrëmbeu karkalecat dhe i hodhi në gjirin e Suezit. Asnjë karkalec nuk mbeti në mbarë Egjiptin. ²⁰Por Zoti e bëri mbretin kokëfortë dhe ai nuk i lejoi izraelitët të shkonin.

Fatkeqësia e nëntë: errësira

²¹Zoti i tha Moisiut: «Ngrije dorën drejt qiellit dhe një errësirë shumë e dendur do ta mbulojë tokën e Egjiptit.» ²²Moisiu e ngriti dorën drejt qiellit dhe mbi tërë tokën ra errësirë e plotë për tri ditë. ²³Egjiptianët nuk mund ta shihnin njëri-tjetrin dhe asnjëri nuk doli nga shtëpia e vet gjatë kësaj kohe. Vetëm izraelitët kishin dritë atje ku banonin.

²⁴Mbreti dërgoi ta thërrisnin Moisiun dhe i tha: «Ju mund të shkoni ta adhuronit Zotin; madje edhe gratë dhe fëmijët tuaj mund të vijnë me ju. Por delet, dhitë dhe bagëtia juaj duhet të mbeten këtu.»

²⁵Moisiu iu përgjigj: «Atëherë ju duhet të na furnizoni me kafshët që na duhen për flijimin e miqësisë dhe për flijimin e përkushtimit, për t'ia kushtuar ato Zotit, Perëndisë sonë. ²⁶Jo, ne do t'i marrim kafshët tona me vete; asnjë nuk do të mbetet. Kafshët, me të cilat duhet adhuruar Zoti, Perëndia jonë, duhet t'i zgjedhim ne vetë. Por ne nuk do ta dimë dot se cilat kafshë duhet t'i kushtojmë Zotit, pa arritur deri në vendin e duhur.»

²⁷Zoti e bëri mbretin kokëfortë dhe ai nuk pranoi t'i lejonte të shkonin. ²⁸Ai i tha Moisiut: «Qërohu! Mos më dil më përpara! Përndryshe do të vdesësh!»

²⁹«Ke të drejtë, – iu përgjigj Moisiu, – kurrë nuk do të më shohësh më!»

Shpallja e vdekjes

11 Pastaj Zoti i tha Moisiut: «Do të dërgoj mbi faraonin dhe mbi popullin e Egjiptit edhe një fatkeqësi, të fundit. Pas kësaj, ai do t'ju lejojë të shkoni. Në fakt, ai do t'ju dëbojë të gjithëve që andej. ²Tani fol me popullin e Izraelit dhe thuaju të gjithëve që t'u luten fqinjëve për arturina dhe argjendurina.» ³Zoti bëri që egjiptianët t'i nderonin izraelitët. Në të vërtetë, ministrat dhe mbarë populli e mbanin Moisiun për njeri shumë të madh.

⁴Atëherë Moisiu i tha mbretit: «Zoti thotë: «Rreth mesnatës do të kaloj nëpër Egjipt dhe çdo bir i parë-lindur i këtij vendi do të vdesë, duke filluar nga biri i faraonit, trashëgimtari i fronit të tij, gjer tek biri i skllaves që bluan grurin. Do të ngordhin, gjithashtu, edhe të vegjlit e mbarë bagëtisë, që kanë lindur të parët. ⁶Do të ketë një vajtim aq të madh, saqë Egjipti as e ka parë dhe as do ta shohë kurrë më. ⁷Por ndaj izraelitëve dhe kafshëve të tyre nuk do të lehë as edhe një qen. Atëherë do ta dini se unë, Zoti, bëj dallim midis izraelitëve dhe egjiptianëve.»» ⁸Moisiu shtoi: «Pas kësaj, të gjithë ministrat e tu do të vijnë tek unë, do të bien përmbys para meje dhe do të më luten që ta marr tërë popullin tim dhe të iki. Pastaj ne do të largohemi.» Pastaj, me zemërim të madh, Moisiu u largua nga mbreti.

⁹Zoti i kishte thënë Moisiut: «Mbreti nuk do të pranojë të të dëgjojë, në mënyrë që unë të bëj edhe mrekulli të tjera në Egjipt.» ¹⁰Moisiu dhe Aharoni i bënë të gjitha këto mrekulli para mbretit, por Zoti e bëri kokëfortë dhe ai nuk pranoi t'i lejonte izraelitët të largoheshin nga vendi i tij.

Pashka

12 Zoti foli me Moisiun dhe Aharonin në Egjipt dhe u tha: ²«Ky muaj për ju duhet të jetë muaji i parë i vitit. ³Përcilljani këto udhëzime mbarë kishës izraelite: ditën e 10-të të këtij muaji secili mashkull duhet të zgjedhë një qengj për vete, ose, sipas madhësisë së familjes së të atit, një qengj për shtëpi.

⁴Në qoftë se familja e tij është tepër e vogël për të ngrënë një kafshë të tërë, atij dhe fqinjit të tij u lejohet ta ndajnë në mënyrë të barabartë, sipas numrit të pjesëtarëve të familjes dhe sipas sasisë që mund të hajë secili. ⁵Ju mund të zgjidhni ose një qengj ose një kec, por ky duhet të jetë mashkull njëvjeçar dhe pa të meta. ⁶Do ta ruani atë deri në ditën e 14-të të këtij muaji. ♦ Pastaj, mbrëmjen e kësaj dite mbarë bashkësia izraelite do t'i thërë këto kafshë. ⁷Populli duhet të marrë pak gjak dhe me të t'i lyejë shtalkat dhe trarët e sipërm të portave të shtëpive ku do të hahen kafshët. ⁸Atë mbrëmje mishi duhet pjekur dhe duhet

ngrenë me bimë të hidhura dhe me bukë të gatuar pa tharm. ⁹Mos e hani mishin të gjallë ose të zier, por do ta piqni të gjithë duke përfshirë edhe kokën, këmbët dhe pjesët e brendshme. ¹⁰Ju nuk duhet të lini asgjë për të nesërmen; në qoftë se mbetet diçka, duhet djegur. ¹¹Atë duhet ta hani në këtë mënyrë: të veshur dhe gati për udhë, me sandalet e veshura dhe me bastun në dorë. Duhet ta hani me nxitim; kjo është festa e Pashkës, që do të festohet për nderin tim, Zotit.

¹²Atë natë, unë do të kaloj nëpër tokën e Egjiptit, dhe do të vras çdo mashkull të parëlindur, edhe të njerëzve, edhe të kafshëve, duke ndëshkuar kështu të gjitha perënditë e Egjiptit. Unë jam Zoti. ¹³Gjaku në shtalkat e derës do të jetë shenjë për të shënuar shtëpitë, në të cilat banoni ju. Kur ta shoh gjakun, unë do të kaloj pranë jush (duke jua falur jetën), dhe, kur t'i ndëshkoj egjiptianët, nuk do t'ju bëj asnjë dëm. ¹⁴Kjo ditë do të jetë për ju një ditë feste, për të kujtuar atë që bëra për ju unë, Zoti. Këtë ditë do ta festoni përgjithmonë, nga viti në vit.»

♦ atëherë në hënën e plotë – koha më e përshtatshme për dalje.

Festa e bukëve të ndorme

¹⁵Zoti vazhdoi: «Për shtatë ditë ju nuk duhet të hani bukë me tharm; do të hani vetëm bukë të ndorme. Ditën e parë ju duhet ta hiqni të gjithë tharmin nga shtëpitë tuaja, sepse, po që se ndonjëri ato ditë ha bukë me tharm, ai do të përjashtohet nga gjiri i popullit. ¹⁶Ditën e parë dhe ditën e shtatë ju duhet të mblidheni për adhurim. Ato ditë nuk duhet të bëni asnjë punë, vetëm të përgatitni ushqimin për secilin.

¹⁷Do ta bëni, pra, festën e bukëve të ndorme, sepse tamam në këtë ditë unë bëra që fiset tuaja të dilnin nga Egjipti. Këtë ditë duhet ta festoni përgjithmonë, nga viti në vit. ¹⁸Që nga mbrëmja e ditës së 14-të të muajit të parë, gjer në mbrëmjen e ditës së 21-rë të po atij muaji, ju nuk duhet të hani bukë me tharm. ¹⁹Për shtatë ditë rresht, nuk duhet të gjendet tharm në shtëpitë tuaja, sepse po që se ndokush, izraelit ose i huaj, ha bukë me tharm, ai do të përjashtohet nga bashkësia e Izraelit. ²⁰Të gjithë, pa përjashtim, nuk duhet të hanë asgjë që është gatuar me tharm.»

Pashka e parë

²¹Moisiu i mblodhi të gjithë udhëheqësit izraelitë dhe u tha: «Secili nga ju duhet të zgjedhë një qengji ose një kec dhe ta thorni për festën e Pashkës. ²²Merrni një degë hisopi, ♦ zhyteni në legenin me gjakun e kafshëve, dhe lyeni me gjak shtalkat e derës dhe traun e sipërm të portave të shtëpive tuaja. Asnjë prej jush nuk duhet të dalë nga shtëpia e tij gjer në mëngjes. ²³Kur Zoti të kalojë nëpër Egjipt për t'i vrarë egjiptianët, ai do ta shohë gjakun në shtalkat dhe në trarët e sipërm të portave të shtëpive tuaja dhe nuk do ta lejojë engjëllin e vdekjes të hyjë në shtëpi për t'ju vrarë. ²⁴Ju dhe fëmijët tuaj duhet t'u bindeni këtyre rregullave përgjithmonë.

²⁵Kur të hyni në tokën që premtoi t'ju japë Zoti, ju duhet ta bëni këtë ritual. ²⁶Kur fëmijët tuaj t'ju pyesin: «Çfarë kuptimi ka ky rit?» ²⁷ju duhet t'u përgjigjeni: «Ky është flijimi i Pashkës për nder të Zotit, sepse Ai kaloi pranë shtëpive të izraelitëve në Egjipt. Ai vrau egjiptianët, por neve na e fali jetën.» Izraelitët ranë në gjunjë dhe adhuruan Zotin.

²⁸Pastaj ata shkuan dhe bënë ashtu siç kishte urdhëruar Zoti Moisiun dhe Aharonin.

♦ *Origanum maru*: bimë me kërcell të drejtë dhe lule të bardha. Sipërfaqja leshore të gjetheve dhe degëve mban mire lëng dhe kështu funksionte fare mirë si vegël për spërkatje.

Fatkeqësia e dhjetë: vdekja e të parëlindurve

²⁹Në mesnatë Zoti i vrau të gjithë bijtë e parëlindur në Egjipt, që nga biri i mbretit, i cili ishte trashëgimtari i fronit, gjer tek biri i të burgosurit në birucë; ngordhën, gjithashtu, edhe të vegjlit e bagëtisë, të lindur të parët.

³⁰Atë natë mbreti, ministrat e tij dhe të gjithë egjiptianët e tjerë u zgjuan. Vajtimit shpërthyen nëpër tërë Egjiptin, sepse nuk kishte asnjë shtëpi ku nuk u gjet një bir i vdekur. ³¹Atë natë mbreti thirri Moisiun dhe Aharonin dhe u tha: «Largohuni, ju dhe izraelitët tuaj! Lini vendin tim; shkoni dhe adhuronit Zotin, siç më kërkuat. ³²Merrini delet, dhitë dhe bagëtinë tuaj dhe largohuni. E lutjuni Perëndisë që të më bekojë.»

³³Egjiptianët ngulën këmbë që ata të largoheshin me nxitim nga vendi, sepse thanë: «Ne do të vdesim të gjithë në qoftë se nuk largoheni.»

³⁴Kështu, populli i mbushi tavat e bukës me brumë pa tharm, i mbështolli me rroba dhe i barti në sup.

³⁵Izraelitët kishin bërë siç i kishte urdhëruar Moisiu dhe u ishin lutur egjiptianëve për arturina, argjendurina dhe veshje. ³⁶Zoti bëri që egjiptianët t'i nderonin izraelitët dhe që t'ua jepnin sendet e kërkuara. Në këtë mënyrë, izraelitët ua morën pasurinë egjiptianëve.

Izraelitët largohen nga Egjipti

³⁷Izraelitët u nisën në këmbë nga Ramsesi për në Sukot. Ishin rreth 60.000 këmbësorë, duke mos llogaritur gratë dhe fëmijët. ³⁸Me ta shkuan edhe një numër shumë i madh njerëzish të tjerë, bashkë me

tufat e tyre me dele, dhi dhe bagëti. ³⁹Ata poqën bukë të ndorme me brumin që kishin marrë me vete nga Egjipti, sepse ishin dëbuar aq papritur, saqë nuk u mjaftoi koha për të përgatitur gjellën ose brumë me tharm.

⁴⁰Izraelitët kishin banuar 430 vjet në Egjipt. ⁴¹Pikërisht atë ditë kur mbaruan 430 vjetët, të gjitha fiset e popullit të Zotit u larguan nga Egjipti. ⁴²Gjatë natës, kur Zoti i nxori nga Egjipti, ai bënte rojë mbi ta. Që atëherë ajo natë është për izraelitët një natë kur ata bëjnë rojë për nder të Zotit.

Rregullat e Pashkës

⁴³Zoti u tha Moisiut dhe Aharonit: «Këto janë rregullat e Pashkës: asnjë i huaj nuk duhet ta hajë darkën e Pashkës; ⁴⁴i lejohet vetëm ndonjë skllavi që e keni sjellë me vete, por edhe ai, më përpara duhet të rrethprietet. ⁴⁵Asnjë jabanxhiu ose punëtori mëditës nuk i lejohet ta hajë. ⁴⁶Qengji duhet ngrënë vetëm në shtëpinë ku u përgatit; ndalohet ta nxirrni atë jashtë dhe mos i thyeni koçkat. ⁴⁷Mbarë bashkësia izraelite duhet ta festojë këtë festë, ⁴⁸por asnjë njeriu rrethpaprë nuk i lejohet të hajë. Në qoftë se një i huaj është vendosur mes jush dhe dëshiron ta festojë Pashkën për nder të Zotit, më parë ju duhet t'i rrethprietni të gjithë meshkujt e shtëpisë së tij. Atëherë mund ta trajtoni si izraelit të lindur dhe atij i lejohet të marrë pjesë në festim. ⁴⁹Të njëjtat rregullore vlejné si për izraelitët e lindur në Izrael, ashtu edhe për të huajt që vendosen mes jush.» ⁵⁰Të gjithë izraelitët iu bindën urdhrat që Zoti u kishte dhënë Moisiut dhe Aharonit. ⁵¹Pikërisht atë ditë Zoti i nxori fiset izraelite nga Egjipti.

Kushtimi i të parëlindurve

13 Zoti i tha Moisiut: ²«M'i kushto të gjithë meshkujt e parëlindur, sepse çdo mashkull izraelit i parë-lindur dhe i vogli i parë i çdo kafshe më takon mua.»

Festa e bukëve të ndorme

³Moisiu i tha popullit: «Përkujtojeni këtë ditë, ditën kur u larguat nga Egjipti, vendi ku ishit skllavër. Kjo është dita kur Zoti ju nxori që andej me fuqinë e tij të madhe. Ndalohet të hani bukë të ndorme. ⁴Ju po largoheni nga Egjipti në këtë ditë të muajit të parë, të muajit Aviv. ♦ ⁵Zoti solemnisht u premtoi të parëve tuaj se do t'u jepte tokën e kënanasve, hitasve, amorasve, horasve dhe jevusasve. Kur t'ju çojë në këtë tokë të pasur dhe pjellore, ju duhet ta festoni këtë festë në muajin e parë të çdo viti. ⁶Shtatë ditë ju duhet të hani bukë të ndorme dhe ditën e shtatë duhet të bëni festë për nder të Zotit. ⁷Gjatë këtyre shtatë ditëve ndalohet të hani bukë me tharm; në tokën tuaj nuk duhet të ketë asgjëkundi tharm ose bukë me tharm. ⁸Kur të fillojë festa, sqarojuni bijve tuaj se e festoni kështu për shkak të asaj që Zoti bëri për ju, kur u larguat nga Egjipti. ⁹Ky rit do t'ju shërbejë si kujtesë, si shenjë në krahun tuaj ose në ballin tuaj; ky do t'ju kujtojë që duhet të vazhdoni ta recitoni dhe ta studioni Ligjin e Zotit, sepse Zoti ju nxori nga Egjipti me fuqinë e tij të papërballueshme. ¹⁰Kremtojeni këtë festë çdo vit në ditën e caktuar.

♦ d.m.th. mars/prill

Të parëlindurit

¹¹Zoti do t'ju çojë në tokën e kënanasve, që jua premtoi për trashëgim juve dhe të parëve tuaj. Kur ai t'jua japë, ¹²ju duhet t'i kushtoni Zotit të gjithë meshkujt e parëlindur. Çdo mashkull i lindur i pari nga kafshët tuaja i takon Zotit, ¹³por ju duhet të lironi me shpërblësë çdo gomar të lindur i pari duke më kushtuar një qengj në vend të tij. Në qoftë se nuk dëshironi ta lironi me shpërblësë, thyejani qafën. Ju duhet të lironi me shpërblësë çdo fëmijë tuajin të parëlindur. ¹⁴Në të ardhmen, kur biri juaj t'ju pyesë për kuptimin e këtij riti, ju duhet t'i përgjigjeni kështu: Me fuqinë e tij të papërtëballueshme Zoti na nxori nga Egjipti, vendi ku ne ishim skllavër. ¹⁵Mbreti i Egjiptit ishte kokëfortë dhe nuk donte të na lejonte të shkonim. Atëherë Zoti i vrau të gjithë meshkujt e parëlindur në tokën e Egjiptit, si njerëzit ashtu edhe kafshët. Për këtë arsye i kushtojmë Zotit çdo kafshë mashkull të lindur i pari, por lirojmë me shpërblësë bijtë tonë të parëlindur. ¹⁶Ky rit do të na shërbejë si kujtesë, si shenjë në krahun tonë ose si diçka e lidhur në ballë, para syve tanë; kjo do të na kujtojë që Zoti, me fuqinë e tij të madhe, na nxori nga Egjipti.»

Shtëllunga e reve dhe shtëllunga e zjarrtë

¹⁷Kur mbreti i Egjiptit e lejoi popullin të shkonte, Perëndia nuk i udhëhoqi për nga rruga bregdetare, që të çon në vendin e filistenjve, megjithëse ishte rruga më e shkurtër. Perëndia mendoi: 'Nuk dua që populli të ndërrojë mendje për t'u kthyer në Egjipt, kur të shohë se duhet të luftojë.' ¹⁸Në vend të saj e drejtoi në një kalim anësor nëpër shkretëtirë, drejt Detit të Xunkthtë. Izraelitët ishin të armatosur mirë.

¹⁹Moisiu mori me vete trupin e Josefit, sipas premtimit që i kishin dhënë izraelitët. Josefi u kishte thënë vëllezërve: «Kur Perëndia t'ju shpëtojë, kur të niseni nga ky vend, ju duhet të merrni me vete trupin tim.»

²⁰Izraelitët u larguan nga Sukoti dhe ngritën fushimin në Etam, në skaj të shkretëtirës. ²¹Për t'u treguar rrugën gjatë ditës, Zoti shkonte përpara tyre në një shtëllungë resh, kurse gjatë natës në një shtëllungë të zjarrtë që t'u ndriçonte rrugën, në mënyrë që të mund të udhëtonin ditën e natën. ²²Ditën shtëllunga e

reve ishte gjithmonë para popullit, kurse natën shtëllunga e zjarrtë.

Kalimi i Detit të Xunkthtë

14 Atëherë Zoti i tha Moisiut: ²«Thuaju izraelitëve të kthehen (në veri) dhe të ngrenë fushimin para Pi-Hahirotit, midis Migdolit dhe Detit të Xunkthtë, ♦ përballë Baal Cefonit. ³Mbreti do të mendojë se izraelitët enden andej-këndeje nëpër fushë dhe se janë rrethuar nga shkretëtira. ⁴Do ta bëj kokëfortë dhe ai do t'ju ndjekë dhe fitorja ime mbi mbretin dhe ushtrinë e tij do të më sjellë nder. Atëherë egjiptianët do ta dinë se unë jam Zoti.» Izraelitët vepruan sipas këtij urdhri.

⁵Kur i treguan mbretit të Egjiptit se populli kishte ikur, ai, bashkë me ministrat, ndërruan mendje e thanë: «Çfarë kemi bërë? Kemi lënë izraelitët të ikin, dhe i kemi humbur ata si skllëvër!» ⁶Faraoni përgatiti ushtrinë dhe karrocën e tij. ⁷Ai u nis me të gjitha karrocet e tij, duke përfshirë edhe 600 më të zgjedhurat, nën komandën e oficerëve të tyre. ⁸Zoti e bëri faraonin kokëfortë dhe ai i ndoqi izraelitët, të cilët po niseshin nën mbrojtjen e Zotit. ⁹Ushtria egjiptiane, me të gjithë kuajt, karrocet dhe ekuipazhet e tyre, i ndoqën izraelitët dhe i arritën atje ku kishin ngritur fushimin, pranë Detit të Xunkthtë, afër Pi-Hahirotit dhe përballë Baal Cefonit.

¹⁰Kur e panë mbretin me ushtrinë e tij që po afroreshin, izraelitët u tmerruan dhe i thirrën Zotit për ndihmë. ¹¹Ata i thanë Moisiut: «A nuk kishim varret në Egjipt? Pse duhej të na sillje këtu në shkretëtirë për të vdekur? Ja ç'na bëre duke na nxjerrë nga Egjipti! ¹²A nuk të thamë që në fillim se kështu do të ndodhte?! Të thamë të na lije të qetë e të vazhdonim të jetonim si skllëvër në Egjipt. Më mirë të jemi skllëvër sesa të vdesim këtu në shkretëtirë.»

¹³Moisiu iu përgjigj: «Mos kini frikë! Mbahuni dhe do të shihni se ç'do të bëjë Zoti për t'ju shpëtuar sot; ju kurrë nuk do t'i shihni më këta egjiptianë. ¹⁴Zoti do të luftojë për ju; rrini të qetë dhe mos bëni asgjë.»

¹⁵Zoti i tha Moisiut: «Përse më thërritët për ndihmë? Thuaji popullit të ecë përpara. ¹⁶Merr shkopin tënd dhe ngrije dorën përmbi det. Uji do të hapet dhe izraelitët do të kalojnë nëpër tokë të thatë përmes detit.

¹⁷Unë do t'i bëj egjiptianët aq kokëfortë, saqë ata do t'ju ndjekin në det, dhe do të fitoj nder me anë të fitores sime mbi mbretin, ushtrinë e tij, karrocet dhe ekuipazhet e tyre. ¹⁸Kur t'i dërrmoj kështu, egjiptianët do ta kuptojnë se unë jam Zoti.»

¹⁹Engjëlli i Perëndisë, që kishte qëndruar përpara ushtrisë izraelite, ndërroi vend dhe u vendos në shpinë të tyre. Edhe shtëllunga e reve ndërroi vend dhe u vendos ²⁰midis egjiptianëve dhe izraelitëve. Reja ua errësoi shikimin egjiptianëve, por i dha dritë popullit izraelit. Kështu, gjatë gjithë natës, të dyja ushtritë nuk mund t'i afroreshin njëra-tjetrës.

²¹Moisiu zgjati dorën përmbi det dhe Zoti, me anë të një ere të fortë lindore, e prapësoi detin. Era fryu tërë natën dhe i largoi ujërat, duke nxjerrë tokën e thatë. Ujërat u ndanë, ²²dhe izraelitët kaluan nëpër det në tokë të thatë, ndërsa ujërat qëndronin si mure në të dyja anët. ²³Egjiptianët i ndoqën dhe u shkuan pas në det me të gjithë kuajt, karrocet dhe ekuipazhet e tyre. ²⁴Pak para agimit, Zoti ndërhyri nga shtëllunga e zjarrtë e reve dhe u futi panikun. ²⁵Ai bëri që rrotat e karrocave të ngecnin në baltë dhe të lëviznin me shumë vështirësi. Egjiptianët thanë: «Zoti lufton bashkë me izraelitët kundër nesh. Të ikim që këtej!»

²⁶Zoti i tha Moisiut: «Shtrije dorën përmbi det, dhe ujërat do të kthehen e do t'i mbulojnë egjiptianët, me të gjithë karrocet dhe ekuipazhet e tyre.» ²⁷Kështu, Moisiu shtriu dorën përmbi det dhe, në agim, ujërat u kthyen. Egjiptianët, që po iknin, pengotëtheshin nga ujërat që po ktheheshin: Zoti i hodhi në mes të detit. ²⁸Ujërat mbuluan të gjitha karrocet dhe ekuipazhet e tyre, mbarë ushtrinë e mbretit që po ndiqte izraelitët. Asnjë prej egjiptianëve nuk shpëtoi. ²⁹Kurse izraelitët kishin kaluar përmes detit nëpër tokë të thatë, ndërsa ujërat qëndronin në të dyja anët si mure.

³⁰Atë ditë Zoti e shpëtoi popullin izraelit nga egjiptianët dhe izraelitët i panë trupat e egjiptianëve të vdekur në breg të detit. ³¹Kur izraelitët e panë fuqinë e madhe, me të cilën Zoti i kishte mundur egjiptianët, ata patën frikë dhe respekt të thellë për Zotin. Ata u besuan Zotit dhe shërbëtorit të tij, Moisiut.

♦ Xunkthat riten në brigjet e liqeneve e jo në ujë të kripur.

Kënga e Moisiut

15 Atëherë Moisiu dhe izraelitët kënduan këtë këngë për nder të Zotit: ¹Do t'i këndoj Zotit, sepse korri një fitore madhështore; kuajt dhe kalorësit e tyre i hodhi në det. ²Zoti është mbrojtësi im i fortë; ai më shpëtoi. Ai është Perëndia ime, dhe unë do ta lavdëroj, Perëndinë e atit tim, dhe do të këndoj për madhësitinë e tij. ³Zoti është luftëtar; emri i tij është Zoti.

⁴Ai hodhi në det karrocet e faraonit dhe ushtrinë e tij; lulen e oficerëve të tij e mbyti në Detin e Xunkthtë. ⁵Deti i thellë i mbuloi; ata u fundosën si gur.

⁶Dora jote e djathtë, o Zot, ka forcë të tmerrshme; me fuqinë e saj i bën armiqtë copë-copë. ⁷Me shkëlqimin e madhësisë sate ti i përmbys ata që ngrihen kundër teje; kur shpërthen zemërimi yt, i djeg ata si fije kashte. ⁸Ti fryve në det dhe ujërat u grumbulluan: ujërat u ngritën si një digë; pjesa më e thellë e detit u shndërrua në terik. ⁹Armiku tha: «Do t'i ndjek dhe do t'i kap; do të marr pasurinë e tyre dhe do ta ndaj sipas dëshirës; do ta nxjerr shpatën dhe do të shtie gjithçka në dorë.» ¹⁰Por ti ke lëshuar frymën tënde, o

Zot, dhe deti i ka mbuluar egjiptianët; ata u fundosën si plumb në ujërat e tmerrshme.

¹¹O Zot, cili nga perënditë ♦ është si ti? Kush është aq i shenjtë, o Zot, dhe aq i fuqishëm? Kush mund të bëjë mrekulli dhe vepra të mëdha si ti?

¹²Ti ngrite dorën tënde të djathtë dhe toka përpiu armiqtë tanë. ¹³Besnik ndaj premtimit tënd, ti e udhëhoqe popullin që kishe shpëtuar; me fuqinë tënde e drejtëve gjer në tokën tënde të shenjtë për të banuar atje.

¹⁴Kombet këtë e kanë dëgjuar dhe dridhen nga frika; filistenjtë i kapi tmerri. ¹⁵Udhëheqësit e Edomit i mbuloi tmerri; heronjtë e Moavit dridhen nga frika; popullin e Kënaanit e lëshoi zemra.

¹⁶Tmerri dhe frika i pushtoi. Ata e shohin fuqinë tënde, o Zot, dhe nga frika qëndrojnë si të paralizuar, derisa të kalojë populli yt – populli që ti e çlirave nga skllavëria. ¹⁷Ti do ta udhëheqësh dhe do ta vendosësh në tokën tënde, në malin tënd, në vendin që ti, o Zot, ua zgjodhe për të banuar, atje ku ke vendosur tempullin tënd, o Zot. ¹⁸Ti, o Zot, je dhe do të jesh përgjithmonë mbret!”

♦ Kjo jetë aludim për engjëjt që sundojnë mbi kombe të ndryshme, si pasojë e rënies (shih Br 10,17, Dan 10,13,20-21). Pali u referohet atyre si principata dhe fuqi (Kol 1,16 etj). Kisha është e destinuar t'i zëvendësojë këto fuqi.

Kënga e Mirjamës

¹⁹Izraelitët kaluan detin nëpër tokë të thatë. Por, kur karrocet egjiptiane të luftës, me kuajt dhe karrocierët, hynë në det, Zoti i ktheu ujërat dhe ato i mbuluan egjiptianët.

²⁰Profetesa Mirjama, motra e Aharonit, mori dajren dhe të gjitha gratë i shkuan, duke i rënë dajres dhe duke vallëzuar. ²¹Mirjama këndoi para tyre dhe ato iu përgjigjën në kor: «Këndojini Zotit, sepse korri një fitore madhështore; kuajt dhe kalorësit e tyre i hodhi në det.»

Uji i hidhur

²²Pastaj Moisiu e çoi popullin izraelit larg Detit të Xunkthtë, në shkretëtirën e Shurit. Për tri ditë ata ecën nëpër shkretëtirë, por nuk gjetën asnjë pikë ujë. ²³Pastaj arritën në një vend me emër Mara. Uji atje ishte aq i hidhur, saqë nuk mund ta pinin. Për këtë arsye e quajtën Mara (Hidhërim). ²⁴Populli iu ankua Moisiut dhe i tha: «Çfarë do të pimë?» ²⁵Moisiu iu lut Zotit me ngulm dhe Zoti i tregoi një dru. Moisiu e hodhi atë në ujë dhe uji u bë i pijshëm.

Pikërisht atje Zoti i dha popullit ligjet dhe zakonet e jetës, madje e vuri edhe në provë. ²⁶Ai tha: «Në qoftë se ti do të më dëgjosh plotësisht mua, Zotin tënd, duke bërë atë që unë e konsideroj si të drejtë, në qoftë se u përmbahesh urdhërimeve të mia dhe zbaton në jetë ligjet e mia, atëherë unë nuk do të të ndëshkoj me sëmundjet, me të cilat i dënova egjiptianët. Unë jam JAHVE RAFA, Ai që ju shëron.» ²⁷Të nesërmen izraelitët arritën në Elim, ku kishte dymbëdhjetë burime dhe shtatëdhjetë palma; atje ngritën fushimin, pranë ujit.

Mana dhe shkurtat

16Mbarë bashkësia izraelite u nis nga Elimi dhe ditën e 15-të të muajit të dytë pas daljes nga Egjipti, ata arritën në shkretëtirën e Sinit, e cila gjendet midis Elimit dhe Sinait. ²Atje, në shkretëtirë, ata të gjithë iu ankuan Moisiut dhe Aharonit, ³dhe u thanë: «Më mirë Zoti të na kishte vrarë në Egjipt. Atje, të paktën, mund të uleshim për të ngrënë mish dhe gjithfarë ushqimesh të tjera sipas dëshirës. Kurse ju na sollët në këtë shkretëtirë për të na lënë të vdesim nga uria.»

⁴Zoti i tha Moisiut: «Tani do të bëj që të bjerë, si shi nga qielli, ushqim për ju të gjithë. Populli duhet të dalë çdo ditë për të mbledhur aq sa i mjafton për atë ditë. Në këtë mënyrë do t'i vë në provë, për të marrë vesh nëse ata do t'i ndjekin udhëzimet e mia, ose jo. ⁵Ditën e gjashtë, kur ata do të përgatisin rezervën që do të marrin me vete, do të kenë dy herë më shumë se ditët e tjera.»

⁶Kështu, Moisiu dhe Aharoni u thanë të gjithë izraelitëve: «Sot në mbrëmje ju do ta merrni vesh se Zoti ishte ai që ju nxori nga Egjipti. ⁷Në mëngjes ju do të shihni dritën verbuese të pranisë së Zotit. Ai i dëgjoi ankesat kundër Tij, po, kundër Tij, sepse ne jemi ata që ndjekim udhëzimet e Tij.» ⁸Pastaj Moisiu shtoi: «Zoti është ai që do t'ju japë mish në mbrëmje dhe në mëngjes bukë sipas dëshirës, sepse ai e dëgjoi se si u ankuat kundër Tij. Kur ankoheni nga ne, ju në të vërtetë ankoheni nga Zoti.»

⁹Pastaj Moisiu i tha Aharonit: «Thuaji mbarë kishës të vijë e të qëndrojë para Zotit, sepse ai i dëgjoi ankesat e tyre.» ¹⁰Porsa Aharoni i foli mbarë kishës, ata u drejtuan nga shkretëtira; papritmas drita verbuese e Zotit u shfaq në re. ¹¹Zoti i tha Moisiut: ¹²«Ankesat e izraelitëve i kam dëgjuar. Thuaju se në të ngrysur ata do të kenë mish për të ngrënë dhe në mëngjes, ata do të kenë bukë sipas dëshirës. Atëherë ata do ta kuptojnë se unë, Zoti, jam Perëndia e tyre.»

¹³Në mbrëmje mbërriti fluturimthi një tufë shumë e madhe shkurtash, sa e mbuluan gjithë fushimin dhe në mëngjes vesa kishte mbuluar gjithçka rreth fushimit. ¹⁴Kur avulloi vesa, në sipërfaqen e shkretëtirës mbetën disa kokrra të vogla që dukeshin si brymë. ¹⁵Izraelitët i panë, por nuk e dinin se ç'ishin dhe pyetën njëri-tjetrin: «Ç'është kjo?»

Moisiu u tha: «Ky është ushqimi që jua dha Zoti për të ngrënë. ¹⁶Zoti ka urdhëruar që secili prej jush të

mbledhë aq sa i duhet për nevojat e tij, rreth dy litra për secilin nga njerëzit që banojnë në çadrën e tij.»¹⁷Kështu bënë edhe izraelitët; disa mblodhën më shumë, kurse disa më pak.¹⁸Kur e matën, ata që kishin mbledhur, shumë, nuk kishin me tepriçë, kurse ata që kishin mbledhur, pak, nuk kishin më pak nga ç'u duhej. Secili kishte mbledhur tamam aq sa i nevojitej.

¹⁹Moisiu u tha: «Prej asaj që mblodhët sot, askush të mos mbajë gjë gjer nesër.»²⁰Por disa prej tyre nuk e dëgjuan Moisiun dhe e kursyen një pjesë të saj. Të nesërmen, në mëngjes, ajo ishte e krimbur dhe binte erë të keqe. Atëherë Moisiu u zemërua me ta.²¹Çdo mëngjes, secili mblidhte aq sa i nevojitej dhe, kur ngrihej dielli, ajo që mbetej në dhe, shkrihej.²²Ditën e gjashtë ata mblodhën dy herë më shumë ushqim, katër litra për secilin. Të gjithë udhëheqësit e kishës erdhën t'i tregonin Moisiut për këtë,²³dhe ai u tha: «Zoti ka urdhëruar që e nesërmja të jetë një ditë e shenjtë për pushim, ajo është shabat ♦ dhe i kushtohet Zotit. Piqni sot atë që doni të piqni dhe zieni sot atë që doni të zieni. Ajo që mbetet, duhet vënë mënjanë për të nesërmen.»

²⁴Sipas urdhrat të Moisiut, atë që mbeti ata e mbajtën për të nesërmen; ajo nuk u prish dhe as zuri krimba.²⁵Moisiu tha: «Hajeni këtë sot, sepse sot është dita e shtatë, një ditë pushimi, që i kushtohet Zotit, dhe ju nuk do të gjeni asnjë ushqim jashtë fushimit.»²⁶Ju duhet të mblidhni ushqim me bollëk për gjashtë ditë, por ditën e shtatë, ditën e pushimit, nuk do të ketë asnjë ushqim.»

²⁷Ditën e shtatë, disa prej tyre dolën për të mbledhur ushqim, por nuk gjetën asgjë.²⁸Atëherë Zoti i tha Moisiut: «Edhe sa kohë populli nuk do t'i dëgjojë urdhrat e urdhërimet e mia?»²⁹Mbani mend se unë, Zoti, ju dhashë shabat, një ditë pushimi, prandaj ditën e gjashtë do t'ju jap gjithnjë ushqim të mjaftueshëm për dy ditë. Ditën e shtatë të gjithë duhet të qëndrojnë në shtëpi dhe të mos dalin.»³⁰Kështu, populli nuk punoi ditën e shtatë.

³¹Populli izraelit ushqimin që i dha Zoti e quajti «mana». Mana i ngjante një kokrrë të vogël dhe të bardhë dhe kishte shije galetash me mjaltë.³²Moisiu tha: «Zoti na ka urdhëruar të kursejmë pak manë, për ta ruajtur për pasardhësit tanë, në mënyrë që ta shohin edhe ata ushqimin që na e dha Zoti për të ngrënë në shkretëtirë, kur na nxori nga Egjipti.»³³Moisiu i tha Aharonit: «Merr një qyp, fut në të dy litra mana dhe vendose në praninë e Zotit për ta ruajtur për pasardhësit tanë.»³⁴Ashtu siç e kishte urdhëruar Zoti Moisiun, Aharoni e vendosi qypin para arkës së besëlidhjes për ta ruajtur.³⁵Izraelitët hëngrën mana për dyzet vjet rreth, derisa mbërritën në tokën e Kënaanit, ku u vendosën.³⁶(Racioni i manës, rreth dy litra, barazohet me një të dhjetë të njësisë së zakonshme të matjes së thatë).

♦ shabat: e shtunë (dita e shtatë e javës hebreje).

Uji nga shkëmbi

(Nr 20,1-13)

17Mbarë bashkësia izraelite u largua nga shkretëtira e Sinit, duke udhëtuar nga një vend në tjetrin, sipas urdhrat të Zotit. Ata e ngritën fushimin në Refidim, por atje nuk kishte fare ujë për të pirë.

²Ata iu ankuan Moisiut dhe i thanë: «Na jep ujë për të pirë.»

Moisiu iu përgjigj: «Përse po ankoheni? Përse po e vini Zotin në provë?»

³Por populli kishte gjithnjë e më shumë etje dhe vazhdonte t'i ankohej Moisiut. Ata i thanë: «Përse na nxore nga Egjipti? Apo që të vdesim nga etja, me gjithë fëmijë e bagëti?»

⁴Moisiu iu lut me ngulm Zotit dhe i tha: «Ç'të bëj me këta njerëz? Ata janë gati të më vrasin me gurë.»

⁵Zoti i tha Moisiut: «Merr me vete disa prej udhëheqësve të Izraelit dhe kalo përpara popullit. Merr me vete shkopin, me të cilin godite Nilin. ⁶Unë do të qëndroj para teje në një shkëmb në malin e Sinait. Godite shkëmbin, uji do të dalë prej tij dhe populli do të ketë për të pirë.» Moisiu bëri kështu në prani të udhëheqësve të Izraelit.

⁷Vendin e quajtën Masa dhe Meriva, sepse izraelitët u ankuan dhe e vunë Zotin në provë kur pyetën: «A është Zoti me ne, apo jo?»

Lufta me amalekasit

⁸Amalekasit erdhën dhe i sulmuan izraelitët në Refidim. ⁹Moisiu i tha Joshuas:

«Zgjidh disa njerëz dhe nesër shkoni për të luftuar kundër amalekasve. Unë do të qëndroj në majën e kodrës duke mbajtur në dorë shkopin që më ka dhënë Zoti.»¹⁰Joshua veproi sipas urdhrat të Moisiut, dhe doli për të luftuar kundër amalekasve, ndërsa Moisiu, Aharoni dhe Huri hipën në majën e kodrës.¹¹Kur Moisiu e mbante krahun të ngritur lart (për t'iu lutur Zotit), izraelitët fitonin, por, kur e ulte krahun, fitonin amalekasit.¹²Kur të dy krahët e Moisiut u këputën nga lodhja, Aharoni dhe Huri sollën një gur, që Moisiu të ulej në të, kurse ata qëndruan pranë tij dhe ia mbajtën duart të ngritur lart. Ata qëndruan kështu gjer në perëndim të diellit.¹³Në këtë mënyrë, Joshua i mundi plotësisht amalekasit.

¹⁴Pastaj Zoti i tha Moisiut: «Përshkruaje me shkrim këtë fitore, me qëllim që të mbahet mend. Thuajti Joshuas se unë do t'i zhduk amalekasit nga faqja e dheut.»¹⁵Moisiu ndërtoi një altar dhe e quajti: «JAHVE NISI – Zoti është flamuri im!»¹⁶Ai tha: «Ngrini lart flamurin e Zotit! Zoti do ta vazhdojë luftën kundër amalekasve nga brezi në brez.» ♦

♦ Konflikt fillistar do të bëhej rreth të drejtave të kullosjes, por më vonë amalekasit u bashkuan me forcat e tjera për çdo sulm të mundshëm kundër Izraelit (shih Br 25,17; Gyq 3,13; 6,3.33; 32,17; 1 Sam 15).

Jitro i bën vizitë Moisiut

18 Jitro, vjehri i Moisiut dhe prifti i Midjanit, dëgjoji për gjithçka që kishte bërë Perëndia për Moisiun dhe për popullin e Izraelit, kur e nxori nga Egjipti nën drejtimin e tij. ²Ai mori me vete bijën e tij, Ciporen, gruan e Moisiut, që kishte mbetur në shtëpi, ³dhe të dy bijtë e saj, njëri prej të cilëve quhej Gershom (sepse Moisiu kishte thënë: «Unë jam mysafir në tokë të huaj»), ⁴kurse tjetri Eliezer (sepse Moisiu kishte thënë: «Perëndia e atit tim më ndihmoi të shpëtoj nga vrasja dhe nga mbreti i Egjiptit»). ⁵Jitro, vjehri i Moisiut, bashkë me gruan e Moisiut dhe të bijtë e saj, shkoi te Moisiu, atje ku ai kishte ngritur fushimin, pranë malit të shenjtë. ⁶Ai kishte dërguar njerëz që ta lajmëronin Moisiun, dhe t'i thonin se po vinte vjehri i tij, Jitro, bashkë me gruan e Moisiut dhe dy bijtë. ⁷Kështu, Moisiu i doli përpara, u përkul para tij dhe e përshëndeti duke e puthur. Ata pyetën për shëndetin e njëri-tjetrit dhe pastaj hynë në çadrën e Moisiut. ⁸Moisiu i tregoi Jitros gjithçka që u kishte bërë Zoti mbretit dhe popullit të Egjiptit për t'i shpëtuar izraelitët. Gjithashtu, i tregoi për vuajtjet që duhej t'i përballonte populli rrugës dhe se si i kishte shpëtuar Zoti. ⁹Kur i dëgjoji të gjitha këto, Jitro u gëzua ¹⁰e tha: «Lavdi Zotit, i cili ju shpëtoi nga mbreti dhe populli i Egjiptit! I lavdëruar qoftë Zoti, i cili e shpëtoi popullin e tij nga skllavëria! ¹¹Tani e di se Zoti është më i madh se të gjitha perënditë, sepse ai e tregoi këtë kur egjiptianët janë sjellë me kryeneçësi kundër izraelitëve.» ¹²Pastaj Jitro solli një flijim për ta djegur tërësisht, si dhe flijime të tjera, për t'ia kushtuar Zotit. Aharoni dhe të gjithë udhëheqësit e Izraelit shkuan me të për të ngrënë darkën e shenjtë si rit adhurimi.

Emërimi i gjyqtarëve

(Br 1,9-18)

¹³Të nesërmen, Moisiu filloi të zgjidhte çështjet gjyqësore të popullit. Ai ishte i zënë me këtë punë nga mëngjesi gjer në mbrëmje. ¹⁴Kur Jitro pa gjithçka që duhej të bënte Moisiu, ai e pyeti:

«Ç'është gjithë kjo që bën me popullin? Përse e bën këtë vetëm, ndërsa gjithë njerëzit qëndrojnë këtu, rreth teje, nga mëngjesi deri në mbrëmje (për t'u konsultuar me ty)?»

¹⁵Moisiu iu përgjigj: «Duhet ta bëj këtë, sepse njerëzit vijnë tek unë për të mësuar vullnetin e Perëndisë.»

¹⁶Kur dy njerëz kanë një çështje gjyqësore, ata vijnë tek unë dhe unë vendos se cili ka të drejtë; unë u tregoj urdhërimet dhe ligjet e Perëndisë.»

¹⁷Jitro tha: «Kjo që bën ti nuk është e drejtë. ¹⁸Ti do të këputesh së punuari po ashtu edhe këta njerëz! Kjo punë është tepër e vështirë për ta bërë vetëm. ¹⁹Tani lërmë të të jap një këshillë të mirë dhe Perëndia do të jetë me ty. Detyra jote është që ta përfaqësosh popullin para Perëndisë dhe që t'i paraqitësh atij çështjet e tyre gjyqësore. ²⁰Ti duhet t'ua mësosh urdhërimet e Perëndisë dhe t'u sqarosh atyre se si duhet të jetojnë dhe se ç'duhet të bëjnë. ²¹Por, përveç kësaj, ti duhet të zgjedhësh disa njerëz të aftë dhe t'i emërosh udhëheqës të popullit; udhëheqës të grupeve me një mijë, njëqind, pesëdhjetë dhe dhjetë njerëz. Ata duhet të jenë njerëz që kanë frikë dhe respekt për Perëndinë, të besuar dhe që nuk marrin rryshfet. ²²Le të shërbejnë këta si gjyqtarë të popullit në mënyrë të qëndrueshme. Ata mund të t'i sjellin ty të gjitha rastet e vështira, por çështjet më të vogla mund t'i zgjidhin ata vetë. Kjo do të ta lehtësojë punën, pasi e ndan barrën tënde me ta. ²³Në qoftë se vepron kështu, në përputhje me urdhrin e Perëndisë, ti nuk do të këputesh së punuari dhe të gjithë këta njerëz mund të kthehen në shtëpi me çështje të zgjidhura.»

²⁴Moisiu e ndoqi këshillën e Jitros ²⁵dhe zgjodhi njerëz të aftë ndër të gjithë izraelitët. Ai i emëroi ata udhëheqës të grupeve me një mijë, njëqind, pesëdhjetë dhe dhjetë njerëz. ²⁶Ata shërbenin si gjyqtarë të përhershëm për popullin, duke i sjellë Moisiut rastet e vështira, por duke i zgjidhur vetë çështjet e vogla.

²⁷Pastaj Moisiu u nda nga Jitro, dhe ky u kthye në vendin e tij.

Izraelitët në malin e Sinait

19 ¹⁻²Izraelitët u larguan nga Refidimi dhe ditën e parë të muajit të tretë, pas daljes së tyre nga Egjipti, ata arritën në shkretëtirën e Sinait. Atje ngritën fushimin në rrëzë të malit të Sinait ³dhe Moisiu u ngjit në mal për t'u takuar me Perëndinë.

Zoti e thirri nga mali dhe i tha: «Ja çfarë do t'u thuash izraelitëve, pasardhësve të (Jakov) Izraelit: ⁴Ju e patë se ç'u bëra unë, Zoti, egjiptianëve dhe se si ju mbajta, si shqiponja zogjtë e vet në krahët e saj, dhe ju solla këtu pranë meje. ⁵Tani, në qoftë se ju do të më dëgjoni dhe do t'i përmbaheni besëlidhjes sime, ju do të jeni mbi të gjithë popujt, do të jeni populli im. Mbarë toka është e imja, por ju do të jeni populli im i zgjedhur, ⁶i vetmi popull që më është kushtuar, dhe ju do të më shërbeni si priftërinj.» ⁷Kështu, Moisiu zbriti në kamp dhe thirri udhëheqësit e popullit për t'i mbledhur dhe u tha gjithçka që e kishte urdhëruar Zoti. ⁸Pastaj, mbarë populli iu përgjigj njëzëri: «Ne do të bëjmë gjithçka që na ka thënë Zoti». Moisiu ia përcolli Zotit përgjigjen e popullit.

⁹Zoti i tha Moisiut: «Unë do të zbres tek ti në një re të dendur, në mënyrë që populli të më dëgjojë kur të

flas me ty dhe që tani do të të besojë.»

Moisiu i tha Zotit se si i ishte përgjigjur populli. ¹⁰Atëherë Zoti i tha: «Shko te populli dhe thuaji se sot edhe nesër njerëzit duhet të pastrohen për adhurim. Ata duhet t'i lajnë edhe rrobat. ¹¹Ata duhet të jenë gati pasnesër, sepse atë ditë unë, Zoti, do të zbres në malin e Sinait, ku mbarë populli mund të më shohë. ¹²Shëno një kufi përreth malit, matanë të cilit populli nuk duhet të kalojë; thuaju që askush të mos ngjitet në mal, madje as t'i afrohet kufirit. Në qoftë se ndokush e prek atë me këmbë, ai do të vdesë. ¹³Ai duhet ose të vritet me gurë ose të qëllohet me shigjeta, pa e prekur ndokush me dorë. Kjo u përket edhe njerëzve edhe kafshëve; ato duhet të vriten. Vetëm kur të bjerë kori i borive, atëherë mund të ngjiten në mal ata që do t'i caktoj unë.»

¹⁴Pastaj Moisiu zbriti nga mali dhe i tha popullit të përgatitej për adhurim dhe të lante rrobat. ¹⁵Moisiu u tha izraelitëve: «Përgatituni për pasnesër dhe ndërkohë mos kini marrëdhënie me gratë.» ¹⁶Ditën e tretë, në mëngjes, bubullinte e vetëtinte në mal, u shfaq një re e dendur dhe u dëgjua një sinjal i fortë borie. Në fuqishim, mbarë populli dridhej nga frika.

¹⁷Moisiu i nxori njerëzit jashtë fushimit për t'u takuar me Perëndinë, ndërsa izraelitët qëndruan në rrëzë të malit. ¹⁸Gjithë mali i Sinait ishte mbuluar me tym, sepse Zoti kishte zbritur në të në formë zjarri. Tymi atje dilte si të ishte një furrë e madhe, dhe gjithë mali dridhej fort. ¹⁹Tingujt e borisë bëheshin gjithnjë e më të fortë. Moisiu foli dhe Perëndia iu përgjigj me bubullimë. ²⁰Zoti zbriti në majë të malit të Sinait dhe e thirri Moisiun të ngjitej atje. Moisiu u ngjiti ²¹dhe Zoti i tha: «Zbrit dhe paralajmëroje popullin të mos e kalojë kufirin për të më parë; përndryshe shumë prej tyre do të vdesin. ²²Madje edhe priftërinjtë që do të më afrohen duhet të pastrohen, përndryshe unë do t'i ndëshkoj.»

²³Moisiu i tha Zotit: «Populli nuk mund të ngjitet në mal, sepse ti na ke urdhëruar ta quajmë atë mal të shenjtë dhe ta shënojmë kufirin rreth tij.»

²⁴Zoti iu përgjigj: «Zbrit dhe më sill Aharonin. Por priftërinjtë dhe populli nuk duhet ta kalojnë kufirin për t'u ngjitur tek unë, përndryshe do t'i ndëshkoj.» ²⁵Atëherë Moisiu zbriti gjer te populli dhe u tregoi njerëzve se ç'kishte thënë Zoti.

Dhjetë urdhërimet

(Br 5,1-21)

20 Perëndia foli dhe këto janë fjalët e tij: ♦ ²«Unë jam Zoti, Perëndia jote, i cili të nxori nga Egjipti, ku ti ishe skllav.

³Përveç meje, mos adhuro asnjë perëndi tjetër.

⁴Mos bëj asnjë idhull sipas përfytyrimit tënd për ndonjë gjë në qiell, në tokë ose në ujërat nëntokësore.

⁵Mos u përkul para asnjë idhulli për ta adhuruar, sepse unë jam Zoti, Perëndia jote, dhe nuk lejoj asnjë rival. Unë i ndëshkoj ata që më urrejnë, edhe pasardhësit e tyre gjer në brezin e tretë dhe të katërt. ♦ ♦ ⁶Por i bekoj dhe jam dashamirës ndaj mijëra brezave të atyre që më duan dhe dëgjojnë ligjet e mia.

⁷Mos e përdor emrin tim për qëllime të këqija, sepse unë, Zoti, Perëndia jote, do të ndëshkoj çdokënd që e shpërdoron emrin tim.

⁸Respekto ditën e shtatë për adhurimin tim. ⁹Ke gjashtë ditë për t'i kryer të gjitha punët e tua, ¹⁰por dita e shtatë është një ditë pushimi, e cila më është kushtuar mua, Zotit tënd. Atë ditë askush të mos punojë – as ti, as fëmijët e tu, as skllëvërit e tu, as kafshët e tua, as të huajt që banojnë në vendin tënd. ¹¹Brenda gjashtë ditësh unë, Zoti, i krijova tokën, qiellin, detin dhe gjithçka që gjendet në to, por ditën e shtatë pushova së punuari. Për këtë arsye unë, Zoti, e bekoja ditën e shtatë dhe e veçova si ditë pushimi.

¹²Ndero babanë dhe nënën tënde, që të jetosh për shumë kohë në tokën që po të jap unë, Perëndia jote.

¹³Mos bëj vrasje.

¹⁴Mos bëj tradhti bashkëshortore.

¹⁵Mos vidh.

¹⁶Mos bëj dëshmi të rreme ndaj të afërmit tënd.

¹⁷Mos lakmo shtëpinë e të afërmit tënd; mos lakmo gruan e të afërmit tënd, as skllëvërit, bagëtinë, gomarët e tij ose ndonjë gjë tjetër që i takon atij.»

♦ Këto janë kushtet e besëlidhjes. ♦ Kjo shprehje do t'u referohet të gjithë anëtarëve të familjes të cilët banojnë nën të njëjtën çadër.

Frika e popullit

(Br 5,22-33)

¹⁸Kur populli e dëgjoi bubullimën dhe zërin e borisë dhe e pa vetëtimën dhe malin që po lëshonte tym, u drodh nga frika dhe qëndroi shumë larg. ¹⁹Njerëzit i thanë Moisiut: «Fol ti me ne dhe ne do të të dëgjojmë, por kemi frikë se po të flasë Perëndia me ne, mos vdesim.»

²⁰Moisiu iu përgjigj: «Mos kini frikë; Perëndia erdhi vetëm për t'ju vënë në provë; ai do që ju ta kini frikë dhe ta njihni autoritetin e tij, që të mos mëkatoni.» ²¹Por populli vazhdonte të qëndronte në një largësi të madhe dhe vetëm Moisiu iu afrua resë së dendur ku ishte Perëndia.

Ligjet për ndërtimin e altarëve

²²Zoti e urdhëroi Moisiun t'u thoshte izraelitëve: «Ju e keni parë se si unë, Zoti, kam folur me ju që nga qielli. ²³Mos kini perëndi të tjera, krahas meje; mos bëni perëndi prej argjendi ose ari për t'i adhuruar. ²⁴Më bëni mua një altar prej dheu dhe mbi të afroni flijimet tuaja; delet dhe bagëtinë tuaj si flijime përkushtimi dhe si flijime miqësie. Në çdo vend që do të caktoj unë dhe ku ju mund të më adhuroni, atje do të vij te ju për t'ju bekuar. ²⁵Në qoftë se më bëni një altar guri, mos e ndërtoni me gurë të gdhendur, sepse kur të përdorni daltën për t'i gdhendur, ju i bëni të papërdorshëm për qëllimin tim. ²⁶Mos më ndërtoni ndonjë altar të lartë me shkallë; që kur t'i ngjitni shkallët, të mos zbulohen organet tuaja seksuale.♦

♦ ndryshe nga priftërinjtë paganë që merreshin lakuriq me ritin e pjellorisë.

Trajtimi i skllavëve

(Br 15,12-18)

21 Jepu izraelitëve ligjet♦ që vijojnë: ²Në qoftë se blini një skllav hebre, ai do t'ju shërbejë gjashtë vjet. Vitin e shtatë ai duhet të lirohet pa pagesë. ³Në qoftë se do të jetë beqar kur të bëhet skllavi juaj, ai do të lirohet vetëm; por në qoftë se do të jetë i martuar kur të bëhet skllavi juaj, gruaja do të shkojë bashkë me të. ⁴Në qoftë se i zoti i jep një grua dhe ajo i lind bij dhe bija, gruaja dhe fëmijët i takojnë të zotit dhe skllavi duhet të largohet vetëm. ⁵Por në qoftë se skllavi pranon hapur se e do të zotin, gruan dhe fëmijët e tij dhe se nuk dëshiron të lirohet, ⁶atëherë i zoti do ta marrë me vete në vendin e kultit. Atje ai do ta vërë të qëndrojë pranë derës ose pranë shtalkës së derës dhe do t'i shpojë veshin. Atëherë ai do t'i jetë skllav për jetë. ⁷Në qoftë se një njeri e blen bijën e tij si skllave, ajo nuk do të lirohet, si në rastin e skllavëve të tjerë. ⁸Në qoftë se atë e blen dikush që ka qëllim ta marrë për grua, por pastaj nuk i pëlqen më, atëherë ajo duhet t'i shitet përsëri të atit; i zoti nuk duhet t'ua shesë atë të huajve, sepse e ka trajtuar në mënyrë të pandershme. ⁹Në qoftë se një njeri blen një skllave për t'ia dhënë të birit për grua, ai duhet ta trajtojë atë si bijë. ¹⁰Në qoftë se i njëjti njeri merr gruan e dytë, ai duhet të vazhdojë t'i japë gruas së parë të njëjtën sasi veshjeje dhe ushqimesh, si dhe më parë. ¹¹Në qoftë se nuk i përmbush këto detyrime ndaj saj, ai duhet ta lirojë pa pagesë.♦♦

♦ Kjo përmbledhje ligjesh do të kishte për qëllim ilustrimin dhe justifikimin e veprimit të çlirimit nga skllavëria në Egjipt. Ajo tregon se si skllavërimi i izraelitëve ishte i padrejtë dhe se si zhdëmtimi u ishte paguar izraelitëve. Tregon gjithashtu se si Izraeli si skllav i Zotit hyri në marrëdhënie të përhershëm me Zotërinë e tij. ♦♦ Nënkuptohej se pronari i skllavëve ose i biri e kishte marrë për grua ose për shemër.

Ligjet për përdorimin e dhunës

¹²Kush godet një njeri dhe e vret, duhet të vritet. ¹³Por, në qoftë se kjo ndodh rastësisht dhe ai nuk kishte qëllim ta vriste, vrasësi mund të largohet në një vend që do t'jua tregoj unë dhe atje ai do të jetë i sigurt.

¹⁴Por, kur një njeri zemërohet dhe me qëllim e vret tjetrin, ai duhet të vritet, edhe në qoftë se kërkoi strehim pranë altarit tim.

¹⁵Kush e godet nënën ose babanë e tij, duhet të vritet. ¹⁶Kush rrëmben një njeri për ta shitur ose për ta mbajtur skllav, duhet të vritet.

¹⁷Kush e mallkon nënën ose atin e tij, duhet të vritet.

¹⁸⁻¹⁹Në qoftë se përleshën dy veta dhe një njeri e godet tjetrin me gur ose me grusht, por nuk e vret, të mos ndëshkohet. Në qoftë se njeriu i goditur duhet të rrijë në shtrat, por më vonë mund të ngrihet dhe të dalë jashtë e të ecë me ndihmën e shkopit, njeriu që e goditi duhet ta dëmshpërblejë për kohën e tij të humbur dhe të kujdeset për të derisa të shërohet.

²⁰Në qoftë se një njeri merr shkopin dhe e rreh skllavin, ose skllaven dhe nga kjo, ai ose ajo vdes në vend, njeriu duhet të ndëshkohet. ²¹Por, në qoftë se skllavi ose skllavja nuk vdes për një a dy ditë, i zoti të mos ndëshkohet. Humbjen e pronës së tij tashmë e ka për ndëshkim.

²²Në qoftë se disa njerëz përleshën dhe dëmtojnë një grua shtatzënë, e cila dështon, por nuk pëson dëmtim tjetër, ai që i bëri dëm duhet të gjobitet sipas shumës së kërkuar nga burri i gruas, me kusht që ta miratojnë gjyqtarët. ²³Por, në qoftë se dëmtohet vetë gruaja, ai do të ndëshkohet jetë për jetë, ²⁴sy për sy, dhëmb për dhëmb, dorë për dorë, këmbë për këmbë, ²⁵djegje për djegje, plagë për plagë, xhungë për xhungë. ♦

²⁶Në qoftë se një njeri e godet skllavin ose skllaven në sy dhe ai humbet dritën e syrit, ai duhet ta lirojë skllavin ose skllaven, si dëmshpërblim për syrin.

²⁷Në qoftë se skllavit ose skllaves i thyen dhëmbin duke e goditur, ai duhet ta lirojë atë si dëmshpërblim për dhëmbin e thyer.

♦ d.m.th. ndëshkimi duhet t'i përgjigjet krimit. Zhdëmtimi me para ishte gjetkë i lejuar (khs. 21,18-19; 22,18-20).

Përgjegjësia e pronarëve

²⁸Në qoftë se një dem godet me brirë një njeri dhe njeriu vdes, demi duhet të vritet me gurë, dhe mishi i tij të mos hahet; por pronari i tij nuk duhet të ndëshkohet. ²⁹Por në qoftë se demi bënte kështu prej kohësh dhe pronari i tij ishte paralajmëruar për këtë, por nuk e ruante të rrethuar me gardh, atëherë në qoftë se çan dikë për vdekje, demi duhet të vritet me gurë, dhe pronari duhet të vdesë. ³⁰Megjithatë, në qoftë se pronarit i lejohet të paguajë një dëmshpërblim për t'ia falur jetën, ai duhet të paguajë shumën që i caktohet. ³¹Në qoftë se demi vret një fëmijë, djalë ose vajzë, veprohet njëllë, sipas të njëjtit ligj. ³²Në qoftë se demi vret një skllav ose një skllave, pronari i demit duhet t'i paguajë pronarit të skllavit tridhjetë monedha argjendi dhe demi duhet të mbytet me gurë.

³³Në qoftë se një njeri ia heq mbulesën një grope ose në qoftë se gërmon një gropë dhe nuk e mbulon dhe në të bie një dem ose një gomar, ³⁴ai duhet ta paguajë kafshën. Ai duhet t'ia paguajë të hollat pronarit të kafshës dhe trupi i kafshës i përket tani atij. ³⁵Në qoftë se demi i një njeriu mbytet demin e një tjetri, të dy njerëzit duhet ta shesin demin e gjallë dhe t'i ndajnë të hollat e fituara; ata duhet të ndajnë me njëri-tjetrin edhe mishin e kafshës së vvarë. ³⁶Por, në qoftë se dihej se demi e kishte zakon të sulmonte me brirë dhe pronari i tij nuk e ruante në stallë, ai duhet ta paguajë humbjen e demit, duke i dhënë tjetrit një dem tjetër të gjallë, por i lejohet të marrë kafshën e mbytur.

Ligjet për kompensim

22 Në qoftë se një njeri vjedh një ka ose dele dhe e vret ose e shet, ai duhet të paguajë pesë qe për një ka dhe katër dele për një dele. ²⁻⁴Vjedhësi duhet ta zhdëmtojë atë që vodhi. Në qoftë se nuk ka me çfarë ta zhdëmtojë, ai duhet të shitet si skllav për të paguar atë që vodhi. Në qoftë se një kafshë e vjedhur, qoftë ka, gomar, ose dele, kapet e gjallë në duart e vjedhësit, ai duhet të paguajë dy kafshë për një kafshë.

Në qoftë se një hajdut kapet duke u futur me forcë në një shtëpi natën dhe goditet për vdekje, ai që e vrau nuk është fajtor për vrasjen e tij. Por në qoftë se kjo ndodh ditën, ai është fajtor për këtë.

³Në qoftë se një njeri i lejon kafshët e tij të kullotin në fushë ose në vreshtë dhe ato largohen dhe hanë të lashta në fushën e tjetrit, ai duhet ta dëmshpërblejë pronarin për humbjen me prodhimet më të mira nga fusha e vet ose nga vreshta e vet.

⁶Në qoftë se një njeri ndez një zjarr në fushën e vet dhe ky përhapet gjer në fushën e tjetrit me anë të barit të keq, duke djegur grurin që rritet atje ose që ishte mbledhur atje, ai që e shkaktoi zjarrin duhet ta paguajë demin.

⁷Në qoftë se një njeri merr përsipër të ruajë të hollat e tjetrit ose ndonjë pasuri tjetër të tij dhe ato vidhen nga shtëpia e tij, vjedhësi, në qoftë se e kapin, duhet të paguajë dyfishin. ⁸Por, në qoftë se vjedhësin nuk e kapin, njeriu që i ruante gjërat e çmuara duhet sjellë në vendin e kultit dhe atje të bëjë be që nuk e ka

vjedhur ai pronën e tjetrit.

⁹Në çdo rast të çështjeve rreth pronës, qoftë kur ka të bëjë me bagëtinë, ose me gomarë, dele, veshje ose ndonjë send tjetër të humbur, për të cilin një tjetër thotë se është i veti, që të dy ata që paraqiten si pronarë, të sillen në vendin e kultit. Atë njeri që Zoti e shpall fajtor duhet t'i paguajë tjetrit dyfish.

¹⁰Në qoftë se një njeri i jep një tjetri, për t'ia ruajtur, gomarin, kaun, delen ose ndonjë kafshë tjetër, dhe kafsha ngordh ose dëmtohet, ose rrëmbehet nga armiqët dhe, në qoftë se nuk kishite asnjë dëshmitar për këtë, ¹¹ai që e ruante mallin e tjetrit duhet të shkojë në vendin e kultit dhe të bëjë be që ai nuk i ka vjedhur gjë. Në qoftë se kafsha nuk u vodh, pronari duhet ta pranojë humbjen dhe tjetri nuk ka detyrim për t'i dhënë dëmshpërblim. ¹²Por, në rast të kundërt, ai duhet ta dëmshpërblejë pronarin. ¹³Në qoftë se e kanë vrarë kafshët e egra, njeriu duhet të sjellë si dëshmi pjesët e mbetura; nuk ka nevojë që ta paguajë atë që mbytën kafshët e egra.

¹⁴Në qoftë se një njeri i merr hua tjetrit një kafshë dhe ajo dëmtohet ose ngordh kur pronari nuk është i pranishëm, njeriu duhet të japë dëmshpërblimin. ¹⁵Por, në qoftë se ndodh kur pronari është i pranishëm, njeriu nuk ka pse të dëmshpërblejë. Në qoftë se është kafshë e marrë me qira, humbja mbulohet me çmimin e qiramarrjes.

Ligjet morale dhe fetare

¹⁶Në qoftë se një njeri mashtron një virgjëreshë, që nuk është fejuar ende, dhe fle me të, ai duhet të paguajë pajën e saj dhe të martohet me të. ¹⁷Por, në qoftë se ati i saj nuk pranon t'ia japë për grua, ai duhet t'i paguajë atit të saj shumën e kërkuar për pajën e virgjëreshës.

¹⁸Ekzekutoni çdo grua që merret me magji.

¹⁹Ekzekutoni çdo njeri që ka marrëdhënie seksuale me kafshë.

²⁰Dënoni me vdekje çdo njeri që i kushton flijime ndonjë perëndie tjetër përveç meje, Zotit.

²¹Mos trajtoni keq një të huaj dhe mos e shtypni; kujtohuni se edhe ju ishit të huaj në Egjipt. ²²Mos i trajtoni keq vejushat ose jetimët, ²³përndryshe unë do t'i dëgjoj kur të më thërrasin për ndihmë, ²⁴dhe do të zemërohem e do të bëj që ju të vriteni në luftë. Gratë tuaja do të mbeten vejusha dhe fëmijët tuaj do të mbeten jetimë.

²⁵Në qoftë se i jep para hua ndonjërit prej popullit tim, ndonjë të varfri, mos vepro si huadhënës dhe mos i kërko kamatë. ²⁶Në qoftë se ndonjërit i merr mantelin si peng, ti duhet t'ia kthesh para se të perëndojë dielli, ²⁷sepse ajo është e vetmja mbulesë që ka për t'u ngrohur. Me ç'gjë tjetër mund të flejë? Po të më thërrasë për ndihmë, unë do ta dëgjoj, sepse unë jam i mëshirshëm.

²⁸Mos i nëm gjyqtarët ♦ e as udhëheqësit e popullit tënd.

²⁹Mos vononi të më kushtoni detyrimin tuaj nga prodhimet tuaja, nga drithi juaj, vera juaj dhe vaji juaj i ullirit.

Më jepni të parëlindurin e bijve tuaj. ³⁰Më jepni të voglin që ka lindur nga bagëtia juaj dhe nga delet tuaja. Mashkulli i tyre, që ka lindur i pari, të qëndrojë me nënën e vet për shtatë ditë dhe ditën e tetë ma kushtoni.

³¹Ju jeni populli im i shenjtë. Pra, ju nuk duhet të hani mish prej ndonjë kafshe të vrarë nga kafshët e egra; atë jepuani qenve.

♦ ose: Mos e nëm Zotin.

Drejtësia dhe paanshmëria

23 Mos përhap fjalë të gënjeshtërtë, dhe mos e ndihmo njeriun fajtor duke dhënë dëshmi të rreme. ²Mos e ndiq shumicën kur ajo bën keq ose kur jep dëshmi që shtrembëron drejtësinë. ³Gjatë një procesi, mos i mbaj anën askujt, qoftë edhe i varfër.

⁴Në qoftë se rastësisht sheh kaun ose gomarin që i ka humbur armikut tënd, ♦ ktheja.

⁵Në qoftë se gomari i tij është rrezuar nga ngarkesa e tij, ndihmoje ta ngrëjë kafshën përsëri në këmbë; mos u largo pa u kujdesur.

⁶Mos e shtrembëro drejtësinë kur të thërrasin në gjyq, edhe sikur të jetë fjala për një të varfër. ⁷Mos bëj dëshmi të rreme dhe mos e ekzekuto njeriun e pafajshëm, sepse unë do ta dënoj atë që bën një gjë kaq të keqe. ⁸Mos merr ryshfet, sepse ryshfeti prish aftësinë për të gjykuar dhe i shtie njerëzit më të nderuar të shtrembërojnë drejtësinë.

⁹Mos e trajtoni keq të huajin; ju e dini se si ndihet njeriu kur është i huaj, sepse ju vetë ishit të huaj në Egjipt.

♦ d.m.th. kundërshtari ligjor.

Viti i shtatë dhe dita e shtatë

¹⁰Për gjashtë vjet mbille fushën tënde dhe mblidhi prodhimet e saj. ¹¹Por, në vitin e shtatë lëre të pushojë dhe mos korr asgjë që rritet në të. Gjithçka që rritet në të ta hanë të varfrit, kurse pjesën që mbetet mund ta hanë kafshët e egra. Kështu bëni edhe me vreshtat dhe ullinj të tuaj.

¹²Puno gjashtë ditë në javë, por mos puno ditën e shtatë, në mënyrë që të pushojnë skllëvërit e tu dhe të huajt që punojnë për ty, madje të pushojnë edhe kafshët e tua.

¹³Kushtojuni vëmendje të gjitha këtyre gjërave që ju kam thënë unë, Zoti. Mos iu lutni perëndive të tjera; mos përmendni as emrat e tyre.

Tri festat e mëdha

(Dal 34,18-26; Br 16,1-17)

¹⁴Për të më nderuar mua, do të festoni tri festa në vit. ¹⁵Në muajin e Avivit, në muajin kur dolët nga Egjipti, festoni festën e bukëve të ndorme sipas udhëzimeve të mia. Gjatë shtatë ditëve të festës do të hani vetëm bukë të ndorme. Kurrë mos ejani tek unë pa sjellë një fli.

¹⁶Festoni festën e të korrave kur të filloni të korrni të lashtat që keni mbjellë.

Festoni edhe festën e të banave në vjeshtë, kur të mblidhni frutat nga vreshtat dhe nga kopshtet tuaja.

¹⁷Çdo vit, në kohën e këtyre tri festave, burrat tuaj duhet të vijnë për të më adhuroar mua, Zotin, Perëndinë tuaj.

¹⁸Mos më kushtoni bukë të pjekur me tharm kur të më flijoni një kafshë. Dhjami i kafshëve që më janë kushtuar mua të mos lihet për mëngjesin tjetër.

¹⁹Çdo vit, do të sillni prodhimin e parë të fushave tuaja në shtëpinë e Zotit, Perëndisë suaj.

Mos gatuani një qengj ose një kec me qumështin e nënës së tij. ♦

♦ bëhet fjalë për një rit pjellorie. Hebrenjtë e kanë keqkuptuar këtë ligj duke përdorur kuzhinë «kosher».

Premtime dhe udhëzime

²⁰Unë do të dërgoj një engjëll përpara jush, që t'ju mbrojë në udhëtimin tuaj dhe që t'ju çojë në vendin që ju kam përgatitur. ²¹Kushtojini vëmendje atij dhe dëgjojeni. Mos u rebeloni kundër tij, sepse atë e kam dërguar unë; ai nuk do t'ju falë një gjë të tillë. ²²Por, në qoftë se e dëgjoni atë dhe bëni gjithçka që ju urdhëroj, unë do të luftoj kundër të gjithë armiqtë tuaj. ²³Engjëlli im do t'ju prijë dhe do t'ju çojë në vendin e amorasve, hitasve, perizasve, kënanasve, horasve dhe jevasasve, dhe unë do t'i shkatërroj ata.

²⁴Mos u përkulni para perëndive të tyre dhe mos i adhuroni ato, dhe mos përvetësoni praktikën e tyre fetare. Shkatërroni perënditë e tyre dhe prishni shtyllat e tyre prej guri (kushtuar rrit të pjellorisë). ²⁵Më adhuroni, Zotin, Perëndinë tuaj, dhe unë do të bekoj ujin dhe ushqimin tuaj dhe do t'i largoj të gjitha sëmundjet tuaja. ²⁶Në tokën tuaj asnjë grua nuk do të dështojë; asnjë grua nuk do të mbetet pa fëmijë. Unë do t'ju jap jetë të gjatë.

²⁷Unë do t'i terrorizoj popujt që ju kundërshtojnë; do ta shpartalloj atë popull që lufton me ju, dhe do të bëj që të gjithë armiqtë tuaj të zbrapsen dhe të ikin prej frikës suaj. ²⁸Do të bëj që armiqtë t'i zërë paniku; horasit, kënanasit dhe hitasit do t'i dëboj para jush gjatë përparimit tuaj. ²⁹Nuk do t'i dëboj të gjithë brenda një viti; ndryshe toka do të shkretohet dhe kafshët e egra do t'ju mbizotëronin. ³⁰Në vend të kësaj, do t'i dëboj pak nga pak, derisa ju të jeni më të shumtë dhe ta shtini në dorë vendin. ³¹Do të bëj që kufijtë e vendit tuaj të shtrihen nga Gjiri i Akabës gjer në Detin Mesdhe dhe nga shkretëtira në jug gjer në lumin Eufrat. ♦ Unë do t'i lë në dorën tuaj banorët e vendit dhe ju do t'i dëboni ata gjatë përparimit tuaj.

³²Mos lidhni asnjë marrëveshje me ta ose me perënditë e tyre. ³³Mos lejoni që këta popuj të banojnë në vendin tuaj; përndryshe ata do të bëjnë që të mëkatoni kundër meje. Në qoftë se i adhuroni perënditë e

tyre, kjo do t'ju shtijë në një grackë vdekjeprurëse.»

♦ Këta kufi u arritën vetëm për një kohë të shkurtër nën sundimin e Davidit dhe Solomonit dhe ndoshta nën atë të Uzijës dhe Jaravamit II.

Lidhet besëlidhja

24 Zoti i tha Moisiut: «Ngjituni në mal dhe m'u afroni, ti dhe Aharoni, Nadavi, Avihi dhe shtatëdhjetë nga udhëheqësit e Izraelit, dhe kur të jeni larg prej meje, përkuluni për të më adhuruar. ²Askujt tjetër nuk i lejohet të më afrohet veç teje. Populli të mos ngjitet në mal.»

³Moisiu shkoi dhe ia tregoi popullit të gjitha urdhërimet dhe të gjitha rregullat e Zotit, dhe populli iu përgjigj njëzëri: «Ne do të bëjmë gjithçka që na urdhëron Zoti.» ⁴Moisiu i shkroi të gjitha urdhërimet e Zotit. Të nesërmen, në mëngjes, ai u ngjit herët dhe ndërtoi një altar rrëzë malit, ku ngriti dymbëdhjetë gurë, nga një për secilin nga dymbëdhjetë fiset e Izraelit. ⁵Pas kësaj, dërgoi disa të rinj izraelitë dhe ata i kushtuan Zotit fljime përkushtimi dhe disa bagëti si fljime miqësie. ⁶Moisiu mori gjysmën e gjakut të kafshëve dhe e hodhi në legen; me gjysmën tjetër e spërkati altarin. ⁷Pastaj mori librin e besëlidhjes, në të cilin ishin shkruar urdhërimet e Zotit, dhe e lexoi me zë të lartë para popullit. Izraelitët thanë: «Ne do ta dëgjojmë Zotin dhe do t'u bindemi të gjitha urdhërimeve të tij.»

⁸Pastaj Moisiu e mori gjakun që ishte në legen dhe spërkati popullin. Ai tha: «Ky është gjaku, i cili vulos besëlidhjen që lidhi me ju Zoti, kur jua dha të gjitha këto urdhërime.»

⁹Moisiu, Aharoni, Nadavi, Avihi dhe shtatëdhjetë nga udhëheqësit e Izraelit u ngjitën në mal ¹⁰dhe ata panë Perëndinë e Izraelit. Nën këmbët e tij ishte diçka që dukej si një kalldrëm safiri, i kaltër si qielli. ¹¹Perëndia nuk u bëri dëm këtyre udhëheqësve të Izraelit; ata e panë Perëndinë dhe pastaj hëngrën dhe pinë (darkën e shenjtë).

Moisiu në malin e Sinait

¹²Zoti i tha Moisiut: «M'u afro duke u ngjitur në mal dhe kur të jesh këtu, unë do të të jap ty rrasat prej guri që përmbajnë të gjitha ligjet që kam shkruar unë, sepse ti duhet t'ia mësosh popullit.» ¹³Moisiu dhe ndihmësi i tij, Joshua, u përgatitën dhe Moisiu filloi të ngjitej në malin e Zotit. ¹⁴Moisiu u tha udhëheqësve: «Na pritni këtu në fushim derisa të kthehemi. Aharoni dhe Huri janë këtu me ju; prandaj kush ka çështje gjyqi për të vendosur mund të shkojë tek ata.»

¹⁵Moisiu u ngjit në malin e Sinait dhe e mbuloi një re. ¹⁶⁻¹⁷Drita verbuese e pranisë së Zotit zbriti mbi mal. Izraelitëve kjo dritë u duket si zjarri që ndizej në majë të malit. Reja e mbuloi malin për gjashtë ditë; ditën e shtatë Zoti i thirri Moisiut që nga reja. ¹⁸Moisiu u ngjit në mal dhe hyri në mes të resë. Atje qëndroi për një kohë shumë të gjatë.

Kontributet për Tendën e shenjtë

(Dal 35,4-9)

25 Zoti i tha Moisiut: ²«Thuaju izraelitëve të më mbledhin një kontribut. Prano çdo kontribut nga kushdo që ka dëshirë të ma kushtojë me zemër. ³Këto kontribute duhet të jenë: ar, argjend, bronz; ⁴li i hollë; lesh me ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuqe; stof prej flokësh dhije; ⁵lëkurë dashi të ngjyrosur në të kuqe; lëkurë të hollë të regjur; dru akacie; ⁶vaj ulliri për kandilat; erëza për vajin e shugurimit dhe për temjanin; ⁷gurë sardi dhe gurë të tjerë të çmuar për t'u vënë në përparësen që mban kryepriifti për shërbimin e tij dhe në parzmoren e tij. ⁸Populli duhet të më bëjë një Tendë të shenjtë, që të banoj midis tyre. ⁹Tendën dhe të gjitha sendet që i përkasin asaj do t'i bëni sipas planit dhe sipas modeleve që do të t'i tregoj unë.»

Arka e besëlidhjes

(Dal 37,1-9)

¹⁰Bëj një arkë me dru akacie, 110 centimetra të gjatë, 66 centimetra të gjerë dhe 66 centimetra të lartë.

¹¹Vishe me ar të kulluar brenda dhe përjashta dhe bëj një kornizë rreth saj. ¹²Bëj katër hallka mbajtëse prej ari dhe vëri në katër këmbët e saj dy hallka në njerën anë dhe dy hallka në anën tjetër. ¹³Bëj edhe shtylla mbajtëse me dru akacie dhe laji me ar. ¹⁴Pastaj futi nëpër hallka në të dyja anët e arkës, që të jenë për ta transportuar atë. ¹⁵Shtyllat duhen lënë në hallka; ndalohet t'i hiqni prej andej.

¹⁶Pastaj fut në arkë të dyja rrasat që do t'jua jap unë si dokument të besëlidhjes, në të cilat janë shkruar urdhërimet e mia.

¹⁷Bëj një kapak prej ari të kulluar, 110 centimetra të gjatë dhe 66 centimetra të gjerë. ¹⁸Bëj dy engjëj rojtarë prej ari të farkëtuar, në të dyja anët e kapakut; ¹⁹bëj një engjëll rojtar në njërën skaj dhe një engjëll rojtar në skajin tjetër. Engjëjt rojtarë bëji në mënyrë të tillë që të jenë njësh me anët e kapakut. ²⁰Engjëjt rojtarë ♦ duhet të qëndrojnë me krahë të hapur lart, në mënyrë që ta mbulojnë kapakun ♦♦ me krahët e tyre; ata do të jenë të kthyer përballë njëri-tjetrit, kurse fytyrat e tyre do të jenë në drejtim të kapakut.

²¹Fut të dyja rrasat – dokumenti i besëlidhjes – që do të t'i jap unë, brenda në arkë, dhe pastaj vëre

kapakun mbi arkë. ²²Unë do të takohem me ty atje, dhe përmby kapak, midis të dy engjëjve rojtarë, do të t'i jap të gjitha urdhërimet e mia drejtuar popullit të Izraelit.

♦ fjj. keruvët ♦♦ e ashtuquajtura «pajtime» ku bëhej një herë në vit pajtim për faljen e mëkateve. Përveç kësaj kapaku përfaqësonte fronin e Zotit.

Tavolina për bukët e kushtuara

(Dal 37,10-16)

²³Bëj një tavolinë prej druri akacie, 88 centimetra të gjatë, 44 centimetra të gjerë dhe 66 centimetra të lartë. ²⁴Vishe me ar të kulluar dhe rreth saj vendos një kornizë ari. ²⁵Rreth e qark saj bëj një të ngritur, me lartësi 7,5 centimetra rreth saj, së cilës do t'i bësh një kornizë ari. ²⁶Bëj katër hallka ari për të, dhe vendosi në katër anët e tavolinës, atje ku janë katër këmbët e saj. ²⁷Hallkat duhen vendosur pranë buzëve, në mënyrë që aty të futen shtyllat për bartjen e tavolinës.

²⁸Bëji shtyllat me dru akacie dhe vishi me ar. Ato do të shërbejnë për të transportuar tavolinën. ²⁹Bëji pjatat, taset, qypat dhe kupat për t'u përdorur për blatimin e verës. Të gjitha këto duhen bërë me ar të kulluar. ³⁰Tavolina duhet të qëndrojë vazhdimisht para arkës së besëlidhjes, dhe në tavolinë duhet të vendosen bukët ♦ që më janë kushtuar mua.

♦ Bukët përfaqësojnë furnizimin e përditshme të ushqimit nga Zoti.

Shandani i madh

(Dal 37,17-24)

³¹Bëj një shandan prej ari të kulluar. Bazën dhe trupin e tij bëje prej ari të farkëtuar; kupat si lule, duke përfshirë edhe sythat dhe petlat, duhet të jenë njësh me trupin e tij. ³²Gjashtë krahë hapen anash tij; tre nga njëra anë edhe tre nga ana tjetër. ³³Mbi secilin nga gjashtë krahët duhet të ketë tri kupa si lule bajamesh, secila me sytha dhe me petla. ³⁴Trupi i shandanit duhet të ketë katër kupa si lule bajamesh, secila me nga një syth e nga një lule. ³⁵Duhet të ketë një syth nën dy krahët e parë, një syth nën dy krahët e tjerë dhe një syth nën dy krahët e fundit që dalin nga trupi. ³⁶Sythat, degët dhe gjithçka tjetër duhen bërë prej ari të kulluar dhe të farkëtuar, njësh me gjithë shandanin. ³⁷Gjithashtu, bëj shtatë kandila në formë kupash për shandanin, të cilat duhen mbushur me vaj ulliri dhe vendosi në mënyrë që drita të ndriçojë përpara shandanit. ³⁸Prerëset e fitilave si dhe kupat për pastrimin e kandilave bëji prej ari të kulluar. ³⁹Për punimin e shandanit, me të gjitha pjesët dhe pajisjet e tij, duhen përdorur 35 kilogramë ar i kulluar. ⁴⁰Ki kujdes që gjithçka të përgatitet pikërisht sipas modelit që të tregova në mal.

Mbulesa për Tendën e shenjtë

(Dal 36,8-38)

26 Pjesën e brendshme të Tendës së shenjtë bëje me dhjetë copa prej liri të hollë, të endura me lesh në ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, të qëndisura me figura engjëjsh rojtarë. ²Të gjitha copat do të kenë të njëjtën madhësi, 12 metra të gjata dhe 2 metra të gjera. ³Pesë prej tyre qepi anë për anë, pastaj qep kështu edhe pesë të tjerat. ⁴Në buzët e copës anësore të secilit prej këtyre dy bashkimeve, bëj iliqe në ngjyrë vjollcë. ⁵Bëj pesëdhjetë iliqe në buzën e copës së parë të bashkimit të parë dhe pesëdhjetë iliqe që shkojnë me to, në buzën e copës së fundit të bashkimit të dytë. ⁶Bëj pesëdhjetë vjega ari që t'i lidhni copat njëra me tjetrën, që Tenda e shenjtë të formojë një njësi. ⁷Bëj një mbulesë për Tendën prej njëmbëdhjetë copash stofi me lesh dhije. ⁸Bëji të gjitha me të njëjtën madhësi, 13 metra të gjata dhe 2 metra të gjera. ⁹Pesë prej tyre qepi së bashku anë për anë, po kështu qepi me vete edhe gjashtë të tjerat. Palose copën pjesën e gjashtë mbi pjesën e përparme të Tendës. ¹⁰Vendos pesëdhjetë iliqe në buzën e copës anësore të bashkimit të parë dhe pesëdhjetë iliqe në buzën e bashkimit tjetër. ¹¹Bëj pesëdhjetë vjega bakri dhe vendosi në leqe për të lidhur të dyja copat, në mënyrë që të formohet një mbulesë e tërë. ¹²Var gjysmën e pjesës plotësuese të copave mbi anën e prapme të Tendës. ¹³Pesëdhjetë centimetra plotësuese në të dyja anët e gjatësisë janë për t'u varur përmby anët e Tendës dhe për ta mbuluar atë.

¹⁴Bëj edhe dy mbulesa të tjera, njëra prej lëkure dashi, e ngjyrosur në të kuqe dhe tjetra prej lëkure të hollë për t'i përdorur si mbulesa të jashtme.

¹⁵Bëj korniza pingule prej druri akacie për të mbajtur Tendën. ¹⁶Secila kornizë duhet të jetë 4 metra i gjatë dhe 66 centimetra i gjerë, ¹⁷me nga dy të dala, në mënyrë që të dy të mund të bashkohen. Të gjitha kornizat duhet t'i kenë këto të dala. ¹⁸Bëj njëzet shtylla për anën jugore të Tendës ¹⁹dhe dyzet bazamente prej argjendi për t'i mbajtur ato, dy bazamente nën secilën kornizë për t'i mbajtur dy të dalat e saj. ²⁰Bëj njëzet korniza për anën veriore të Tendës ²¹dhe dyzet bazamente prej argjendi, dy nën secilën shtyllë. ²²Për pjesën e prapme të Tendës, nga ana perëndimore, bëj gjashtë korniza, ²³dhe dy korniza për qoshet e prapme të Tendës. ²⁴Këto korniza qosheje duhen lidhur në pjesën e poshtme dhe duhen bashkuar në majë me anë të një hallke. Kështu duhet bërë për çdo çift kornizash, që janë në të dyja qoshet. ²⁵Kështu, do të jenë tetë korniza me gjashtëmbëdhjetë bazamentet e tyre prej argjendi, dy nën secilën kornizë.

²⁶Bëj pesëdhjetë traversa prej druri akacie, pesë për kornizat e një ane të Tendës, ²⁷pesë për kornizat e anës tjetër, dhe pesë për kornizat e skajit perëndimor në fund të Tendës. ²⁸Traversa qendrore, e vendosur në mesin e lartësisë së kornizave, duhet të kalojë nga një anë e Tendës në tjetrën. ²⁹Kornizat vishi me ar dhe pajisi me hallka prej ari, nëpër të cilat do të kalojnë traversat. Edhe traversat duhen veshur me ar. ³⁰Ngrije Tendën sipas projektit që të tregova unë këtu në mal.

³¹Bëj një perde prej fije liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur. Qëndise me figura engjëjsh rojtarë. ³²Vare në vjega e katër shtyllave prej druri akacie të veshura me ar dhe të vendosura në katër bazamente të argjendtë. ³³Vare perden nën vargun e vjegave që gjendet në çatinë e Tendës dhe, pas perdes, vendos arkën e besëlidhjes, e cila ka brenda dy rrasat e shkruara. Perdja do ta ndajë shenjtëroren e jashtme nga shenjtërorja e brendshme. ³⁴Vendose pastaj kapakun mbi arkën e besëlidhjes. ³⁵Jashtë shenjtërores së brendshme, vendose tavolinën në anën veriore të Tendës dhe përballë saj vendos shandanin në anën jugore të Tendës.

³⁶Për hyrjen e Tendës bëj një perde tjetër prej fije liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq, të ndezur, të punuar me qëndisje. ³⁷Për këtë perde bëj pesë shtylla me dru akacie të veshura me ar dhe të pajisura me vjega të arta; bëj pesë bazamente prej bakri për këto shtylla.

Altari i flijimeve

(Dal 38,1-7)

27 Bëj një altar me dru akacie. Ky duhet të jetë katror, 2,2 metra i gjatë, 2,2 metra i gjerë dhe 1,3 metra i lartë. ²Në të katër qoshet e sipërme bëj nga një të dalë, që të jenë njësh me altarin, të vishet i gjithi me bronz. ³Bëj, gjithashtu, të gjitha mjetet që përdoren për shërbimin e flijimeve: kupat për të pritur gjakun, pirunjët për mishin, mangajtë, lopatat dhe kovat për largimin e hirit. Të gjitha këto mjete duhen bërë prej bakri.

⁴Për altarin bëj një rrjetë bakri me katër hallka bakri në skajet e saj. ⁵Vendose nën kornizën e altarit, në pjesën e poshtme të tij, në mënyrë që rrjeta të ndodhet në gjysmën e lartësisë së altarit. ⁶Bëj shtylla mbajtëse për altarin prej druri akacie, dhe të veshura me bronz; ⁷ato do të futen në hallkat që gjenden në të dyja anët e altarit për ta bartur. ⁸Altarin bëje prej dërrasash dhe lëre bosh përbrenda; duhet ta bësh sipas planit që të tregova në mal.

Rrethimi i zonës së shenjtë

(Dal 38,9-20)

⁹Bëj një zonë të rrethuar, «oborrin», për Tendën e shenjtë. Ajo duhet të rrethohet me perde liri të hollë. Në anën jugore, perdet duhet të jenë me gjatësi 44 metra, ¹⁰të mbajtura nga njëzet shtylla bakri, që janë të vendosura mbi njëzet bazamente bakri. Vjega dhe shufrat e shtyllave të jenë prej argjendi. ¹¹E njëjta gjë duhet bërë edhe në anën veriore të zonës së rrethuar. ¹²Në anën perëndimore, në drejtim të gjerësisë së zonës të rrethuar, duhet të ketë perde me gjatësi 22 metra, të mbajtura nga dhjetë shtylla dhe dhjetë bazamente. ¹³Në anën lindore, atje ku gjendet hyrja, zona e rrethuar gjithashtu duhet të jetë me gjatësi 22 metra. ¹⁴⁻¹⁵Në të dyja anët e hyrjes perdet duhet të jenë me gjatësi 6,6 metra, secila me nga tri shtylla dhe tri bazamente për çdo anë. ¹⁶Për vetë hyrjen e zonës së rrethuar duhet të ketë një perde me gjatësi 9 metra, të bërë prej fijesh liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë, të kuq, të ndezur dhe të zbukuruar me qëndisje. Ajo duhet mbështetur në katër shtylla me katër bazamente. ¹⁷Të gjitha shtyllat rreth zonës së shenjtë duhen lidhur me shufra të argjendta; dhe hallkat e tyre duhen bërë prej argjendi, kurse bazamentet e tyre duhet t'i kenë prej bakri. ¹⁸Zona e rrethuar duhet të jetë me gjatësi 44 metra, me gjerësi 22 metra dhe me lartësi 2,2 metra. Perdet duhen bërë prej fijesh liri të hollë dhe bazamentet prej bakri. ¹⁹Të gjitha mjetet që përdoren në Tendë dhe të gjitha kunjat për Tendën dhe për zonën e shenjtë duhet të jenë prej bakri.

Përkujdesja për shandanin në shenjtërore

(Lev 24,1-4)

²⁰Urdhëro që populli izraelit të të sjellë vaj ulliri nga më i miri për shandanin, në mënyrë që kandilat të ndizen çdo mbrëmje. ²¹Aharoni dhe bijtë e tij duhet ta vendosin shandanin në Tendën e shenjtë, jashtë perdes që gjendet para arkës së besëlidhjes. Atje, në praninë time, kandilat duhet të jenë ndezur nga mbrëmja gjer në mëngjes. Ky rregull duhet të zbatohet nga izraelitët gjithmonë, nga brezi në brez.

Rrobat për priftërinjtë

(Dal 39,1-7)

28 Thirr të vijnë vëllai yt, Aharoni, dhe bijtë e tij, Nadavi, Avihu, Elazari dhe Itamari. Ndaji nga populli izraelit, që të më shërbejnë mua si priftërinj. ²Bëj që të qepin rroba priftërore për vëllanë tënd,

Aharonin, për t'i dhënë dinjitet atij dhe hijeshi. ³Thirri të gjithë zejtarët, të cilëve unë u kam dhënë aftësinë, dhe thuaju të bëjnë rrobat e Aharonit, që të shugurohet si prift në shërbimin tim. ⁴Ja cilat janë rrobat që do të qepin: një parzmore, një përparëse priftërore, një rrobë, një tunikë të qëndisur, një çallmë

dhe një brez. Ata duhet t'i qepin këto rroba priftërore për vëllanë tënd, Aharonin, dhe bijtë e tij, që të më shërbejnë mua si priftërinj. ⁵Zejtaret duhet të përdorin fije leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, fije të artë dhe fije liri të hollë.

⁶Ata duhet ta qepin përparësen priftërore me fije leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuqe të ndezur, të punuar me fije të holla dhe me fije liri të hollë të dredhur, të zbukuruar me qëndisje. ⁷Në dy skajet e tij duhen qepur dy supore, që do të jenë të lidhura bashkë. ⁸Me të njëjtat materiale dhe njëlloj si përparësja priftërore, duhet punuar artistikisht edhe një brez, që të formojë një send të vetëm me përparësen priftërore. ⁹Pastaj merr dy gurë sardi dhe skalit në ta emrat e dymbëdhjetë bijve të (Jakov) Izraelit, ¹⁰sipas rendit të lindjes së tyre, gjashtë në njërin gur dhe gjashtë në gurin tjetër. ¹¹Bëj që një skalitës i aftë t'i skalitë në të dy gurët, si vulë, emrat e bijve të (Jakov) Izraelit dhe futi gurët në korniza të arta. ¹²Vendosi të dy gurët në suporet e përparësës priftërore për të simbolizuar dymbëdhjetë fiset e Izraelit. Në këtë mënyrë, Aharoni do t'i mbajë emrat e tyre në supet e tij, në mënyrë që unë, Zoti, ta kem gjithnjë parasysh popullin tim. ¹³Bëj dy korniza të arta ¹⁴dhe dy hallka prej ari të kulluar, në formë kordoni të thurrur gërshet, dhe lidhi me kornizat.

Parzmojja

(Dal 39,8-21)

¹⁵Bëj për kryepriftin një parzmore, që ta përdorë për përcaktimin e vullnetit të Perëndisë. Kjo duhet bërë prej të njëjtit stof si përparësja priftërore dhe me qëndisje të ngjashme. ¹⁶Kjo duhet të jetë në formë katrore dhe e palosur më dysh, 22 centimetra e gjatë dhe 22 centimetra e gjerë. ¹⁷Vër në të katër radhë me gurë të çmuar; në radhën e parë vër një rubin, një topaz dhe një granat, ¹⁸në radhën e dytë, një smerald, një safir dhe një diamant; ¹⁹në radhën e tretë, një hiacint, një agat dhe një ametist ²⁰dhe në radhën e katërt, një beril, një sard dhe një jaspis. Këta gurë duhen futur në korniza të arta. ²¹Në secilin nga këta dymbëdhjetë gurë duhet skalitur emri i njërit prej bijve të (Jakov) Izraelit, për të simbolizuar dymbëdhjetë fiset e Izraelit. ²²Për parzmoren bëj zinxhirë prej ari të kulluar, të gërshetuar si kordon. ²³Bëj dy hallka ari dhe lidhi në skajet e sipërme të parzmores, ²⁴pastaj dy kordonët prej ari të kulluar lidhi me dy hallkat. ²⁵Lidhi dy skajet e tjera me dy korniza dhe vendosi ato mbi suporet e përparësës priftërore, nga përpara. ²⁶Pastaj bëj dy hallka të tjera ari dhe vëri në dy suporet e përparësës priftërore, në pjesën e poshtme të tyre nga përpara, pranë vendit të bashkimit. ²⁷Bëj edhe dy hallka ari dhe lidhi me pjesën e poshtme të pjesës së përparme të dy suporeve të përparësës priftërore pranë tegelit dhe përmbi brezin e përparësës priftërore të endur hollë. ²⁸Lidhi hallkat e parzmores me hallkat e përparësës priftërore me anë të një kordoni ngjyrë vjollcë, në mënyrë që parzmojja të vendoset përmbi brezin e përparësës priftërore dhe të mos shpëputet nga ajo.

²⁹Kur të hyjë Aharoni në shenjtëroren e jashtme, ai do ta mbajë këtë parzmore që ka gurët e skalitur me emrat e fiseve të Izraelit, në mënyrë që unë, Zoti, ta kem gjithnjë parasysh popullin tim. ³⁰Në këtë parzmore vër dy gurë të veçantë, ♦ që t'i mbajë Aharoni në gjoks kur të jetë në praninë time të shenjtë. Ai duhet ta mbajë gjithnjë këtë parzmore, në mënyrë që të mund ta njohë vullnetin tim për popullin e Izraelit.

♦ fjj. Urim dhe Tumim: dy objekte të rrafshta që hidheshin si short nga kryepriifti në raste të veçanta, për të njohur vullnetin e Zotit. Çdo gur do të ketë pasur dy anë (njëra negative – *urim* – kurse tjetra pozitive – *tumim*).

Rrobat e tjera priftërore

(Dal 39,22-31)

³¹Rroba që vishet nën përparëse duhet bërë tërësisht me lesh ngjyrë vjollcë ³²Ajo duhet të ketë një vrimë për kokën, dhe buzët e vrimës duhen përforcuar me një pjesë të endur, që të mos grisët. ³³⁻³⁴Në tërë gjatësinë e palës së poshtme qep kokrra shege prej leshi ngjyrë vjollcë të purpurtë dhe të kuqe të ndezur, të cilat këmbehen me radhë me zile të arta. ³⁵Aharoni duhet ta mbajë këtë rrobë kur të shërbejë si prift. Kur të vijë në praninë time në shenjtëroren e jashtme ose kur të largohet prej andej, do të dëgjohet tingëllimi i zileve dhe ai nuk do të vritet.

³⁶Bëj një kezë prej ari të kulluar dhe në të skalit fjalët «i kushtuar Zotit.» ³⁷Ajo do të lidhet me një kordon ngjyrë vjollcë në pjesën e përparme të çallmës së Aharonit. ³⁸Ai duhet ta mbajë atë gjithmonë në ballë, në mënyrë që unë, Zoti, t'i pranoj të gjitha flijimet që do të m'i kushtojnë izraelitët, edhe në qoftë se njerëzit bëjnë ndonjë gabim duke m'i kushtuar.

³⁹Për Aharonin duhet endur një tunikë me fije liri të hollë; bëni një çallmë prej fije liri të hollë, si dhe një brez të zbukuruar me qëndisje.

⁴⁰Edhe për bijtë e Aharonit duhen bërë tunika, çallma më të vogla dhe breza, që t'u japin dinjitet dhe hijeshi. ⁴¹Pastaj do të veshësh vëllanë tënd, Aharonin, dhe bijtë e tij me këto rroba; ti do t'i shugurosh dhe t'i kushtosh duke i lyer me vaj ulliri, sepse ata do të më shërbejnë mua si priftërinj. ⁴²Bëju kilota liri që do t'i mbulojnë nga beli gjer te kofshët, që të fshihen organet e tyre seksuale. ⁴³Aharoni dhe bijtë e tij duhet t'i mbajnë gjithnjë ato kur të hyjnë në Tendën e shenjtë ose kur t'i afrohen altarit, për të shërbyer si prif-

tërinj në shenjtëroren e jashtme, në mënyrë që të mos vriten, sepse nuk fshihen organet e tyre seksuale. Kjo është një rregullore e përhershme për Aharonin dhe për të gjithë pasardhësit e tij.

Shugurimi i priftërinjve

(Lev 8,1-36)

29Ja ç'duhet të bësh me Aharonin dhe bijtë e tij për t'i shuguruar si priftërinj që do të shërbejnë mua. Merr një dem dhe dy desh pa të meta. ²Me miell gruri nga më i miri, por pa tharm, gatuaj disa bukë, disa kuleçë me vaj ulliri, dhe disa pite të lyera me vaj ulliri. ³Vendosi në një shportë dhe vëre shportën bashkë me demin dhe dy deshtë.

⁴Silli Aharonin dhe bijtë e tij në hyrjen e Tendës së shenjtë dhe vëri të bëjnë një banjë rituale me ujë.

⁵Pastaj vishe Aharonin me rrobat priftërore – tunikën, rrobën që vihet nën përparësen priftërore, përparësen, parzmoren dhe brezin. ⁶Pastaj vëri çallmën në kokë dhe në çallmë lidh me kordon kezën e shenjtë me fjalët: «I kushtuar Zotit», të skalitura në të. ⁷Pastaj merr vajin e përkushtimit, derdhe mbi kokën e tij dhe lyeje me vaj.

⁸Pastaj thuaju bijve të Aharonit të afrohen; vishu atyre tunikat, ⁹mbërthejua brezat dhe vëru në kokë çallmat e vogla. Kështu duhet t'i shuguroni Aharonin dhe bijtë e tij. Ata dhe pasardhësit e tyre duhet të më shërbejnë si priftërinj të përhershëm.

¹⁰Pas kësaj, sill demin para Tendës së shenjtë dhe thuaju Aharonit dhe të bijve t'i vënë duart në kokën e tij. ¹¹There demin atje, në praninë time të shenjtë, në hyrjen e Tendës. ¹²Merr pak gjak demi dhe me gishtin tënd vëre në pjesët e dala të altarit. Pastaj pjesën e gjakut që mbetet, derdhe në bazën e altarit.

¹³Pas kësaj, merr të gjithë dhjamin që mbulon organet e brendshme, pjesën më të mirë të mëlçisë së zezë, dhe dy veshkat bashkë me dhjamin dhe digji në altar si fljimin e tyre. ¹⁴Por mishin e demit, lëkurën dhe zorrët e tij, digji jashtë fushimit. Kjo është një fljimi që bëhet për të hequr mëkatet e priftërinjve.

¹⁵Pastaj merr njërin nga deshtë dhe thuaju Aharonit dhe bijve të tij t'i vënë duart në kokën e dashit.

¹⁶There, dhe gjakun e tij hidhe në katër anët e altarit. ¹⁷Copëtoje dashin; laji organet e tij të brendshme dhe këmbët e prapme dhe vëri mbi altar, bashkë me kokën dhe pjesët e tjera të trupit. ¹⁸Digje tërë dashin në altar si fljimi përkushtimi. Era e këtij fljimi më pëlqen.

¹⁹Merr dashin tjetër – dashin e përdorur për shugurim – dhe thuaju Aharonit dhe bijve të tij t'i vënë duart në kokën e dashit. ²⁰There, merr pak gjak prej tij dhe vëre në bulat e veshëve të djathtë të Aharonit dhe të bijve të tij, në gishtat e mëdhenj të duarve të djathta dhe në gishtat e mëdhenj të këmbëve të djathta të tyre. Pjesën e gjakut që mbetet, hidhe në të katër anët e altarit. ²¹Merr pak gjak nga altari dhe pak vaj shugurimi dhe me to spërkat Aharonin dhe rrobat e tij, bijtë e tij dhe rrobat e tyre. Atëherë ai, bijtë dhe rrobat e tyre do të jenë të shuguruara për mua.

²²Hiqe me thikë dhe merre dhjamin e dashit, bishtin plot me dhjamë, dhjamin që mbulon organet e brendshme, pjesën më të mirë të mëlçisë, dy veshkat, bashkë me dhjamin e tyre si dhe kofshën e djathtë.

²³Nga shporta me bukë që m'u kushtua mua, merr një çyrek prej çdo lloji: një çyrek të përgatitur me vaj ulliri, dhe të përgatitur pa vaj dhe një pite. ²⁴Vëre gjithë këtë ushqim në duart e Aharonit dhe të bijve të tij, që të ma kalojnë simbolikisht. ²⁵Pastaj merrua dhe digje në altar, ku tashmë më kushtove fljimin e përkushtimit. Një fljimi shugurimi i tillë mua më pëlqen dhe e pranoj.

²⁶Merr në dorë kraharorin e dashit të dytë për të ma kaluar simbolikisht; kjo pjesë e kafshës do të të takojë ty.

²⁷Kur shugurohet një prift, gjoksi dhe kofsha e dashit, të përdorur për shugurim, duhet të më kalohen mua simbolikisht dhe të lihen mënjanë për priftërinjtë. ²⁸Është vendimi im i pandryshueshëm që, kur populli im të m'i kushtojë fljimet e veta të miqësisë, gjoksi dhe kofsha e kafshës t'u takojnë priftërinjve. Ky është fljimi që më kushtohet mua, Zotit.

²⁹Pas vdekjes së Aharonit, rrobat e tij priftërore duhet t'i trashëgojnë bijtë e tij, që t'i mbajnë kur të shugurohen. ³⁰Biri i Aharonit që do të trashëgojë priftërinë e tij dhe që do të hyjë në shenjtëroren e jashtme të Tendës së shenjtë, duhet t'i mbajë këto rroba për shtatë ditë.

³¹Merr mishin e dashit që u përdor për shugurimin e Aharonit dhe të bijve të tij dhe ziejë brenda vendit të rrethuar. ³²Këtë mish, bashkë me bukën që mbeti në shportë, Aharoni dhe bijtë e tij duhet ta hanë në hyrjen e Tendës së shenjtë. ³³Ata do të hanë edhe pjesën që u përdor në ritualin e ndjesës, me rastin e shugurimit të tyre. Vetëm priftërinjtë kanë të drejtë ta hanë këtë ushqim, sepse ai më takon mua. ³⁴Në qoftë se një pjesë e mishit ose e bukëve nuk hahet deri në mëngjes, ajo duhet djegur; ndalohet ta hani, sepse më takon mua. ³⁵Bëji ritet e shugurimit të Aharonit dhe të bijve të tij ashtu siç të urdhërova unë; ceremoni duhet të zgjatë shtatë ditë. ³⁶Çdo ditë duhet kushtuar nga një dem si fljimi, që të falet mëkati. Ky do ta pastrojë altarin. Pastaj lyeje atë me vaj ulliri për ta veçuar për përdorimin tim. ³⁷Këtë gjë do ta bësh për shtatë ditë rresht. Pastaj altari do të jetë diçka që lidhet në tërësi me personin tim të shenjtë dhe kushdo, ose çdo gjë, që e prek, duhet të vritet.

Fljimet e përditshme

(Nr 28,1-8)

³⁸Çdo ditë, gjithnjë, flijo në altar dy qengja njëvjeçarë. ³⁹Njërën nga qengjat flijoje në mëngjes dhe tjetrin në mbrëmje. ⁴⁰Me qengjin e parë më kushto edhe një kilogram miell gruri të hollë, të përzier me një litër vaj ulliri të pastër. Derdh edhe një litër verë si flijim. ⁴¹Qengjin e dytë flijoje në mbrëmje dhe bashkë me të më kushto të njëjtat sasi mielli, vaji ulliri dhe vere, si në mëngjes. Ky është një flijim ushqimi, i cili më kushtohet mua, Zotit, dhe era e tij më pëlqen. ⁴²Ky flijim duhet kushtuar përherë në praninë time në hyrjen e Tendës së shenjtë. Atje do të takohem me popullin tim dhe do të flas me ju. ⁴³Atje do të takohem me popullin e Izraelit dhe drita verbuese e pranisë sime do ta dallojë këtë vend si një vend të veçantë. ⁴⁴Kështu do të bëj me Tendën dhe me altarin dhe do t'i veçoj Aharonin dhe bijtë e tij për të më shërbyer si priftërinj. ⁴⁵Unë do të banoj mes popullit të Izraelit dhe do të jem Perëndia e tyre. ⁴⁶Ata do ta pranojnë se unë jam Zoti, Perëndia e tyre, që i nxori nga Egjipti për të banuar mes tyre. Unë jam Zoti, Perëndia e tyre.

Altari për djegien e temjanit

(Dal 37,2-28)

30Për djegien e temjanit bëj një altar me dru akacie. ²Altari duhet të jetë në formë katrore, 45 centimetra i gjatë, 45 centimetra i gjerë dhe 90 centimetra i lartë. Pjesët e ngritura në katër anët duhet të jenë të një trupi me të. ³Pjesën e sipërme të tij, të katër anët rreth e qark dhe pjesët e dala do t'i veshësh me ar të pastër, do të vësh edhe një bordurë ari rreth e qark. ⁴Bëj dy hallka ari dhe vëri nën bordurë, në të dyja anët e altarit. Në to do të futen shtyllat, me të cilat mund të bartet. ⁵Këto shtylla bëji me dru akacie dhe vishi me ar. ⁶Vendose këtë altar jashtë perdes që varet para arkës së besëlidhjes. Në atë vend do të takohem me ju. ⁷Çdo mëngjes, kur Aharoni të vijë për të përgatitur kandilat, ai duhet të djegë temjan mbi të. ⁸Kështu duhet të bëjë edhe kur t'i ndezë kandilat në mbrëmje. Ky flijim temjani duhet kryer përherë, vazhdimisht. ⁹Mos flijoni në këtë altar ndonjë temjan të ndaluar, ndonjë flijim kafshe ose blatime gruri dhe mos derdhni mbi të ndonjë blatim vere. ¹⁰Një herë në vit, Aharoni duhet të kryejë ritualin për pastrimin e altarit, duke vënë në të katër pjesët e dala të tij gjakun e kafshës së flijuar për ndjesën e mëkatit. Kjo duhet kryer çdo vit, përgjithmonë. Ky altar duhet të kushtohet tërësisht për adhurimin tim, për Zotin.»

Taksa për Tendën e shenjtë

¹¹Zoti i tha Moisiut: ¹²«Kur të bësh regjistrimin e popullit izraelit, çdo njeri duhet të më paguajë një çmim për jetën e tij, që të mos e zërë asnjë fatkeqësi kur të bëhet regjistrimi. ¹³Çdo njeri i përfshirë në regjistrim duhet të paguajë çmimin e caktuar, të peshuar sipas masës zyrtare. Çdo njeri do ta paguajë këtë shumë si flijim që më kushtohet mua. ¹⁴Secili që do të përfshihet në regjistrim, d.m.th. çdo mashkull nga njëzet vjeç e lart, duhet të ma paguajë këtë shumë. ¹⁵I pasuri nuk duhet të paguajë më shumë, as i varfri më pak; kushdo duhet të paguajë aq sa i takon për jetën e vet. ¹⁶Mblidhi këto të holla nga populli izraelit dhe shpenzoji për mirëmbajtjen e Tendës së shenjtë. Kjo taksë do të jetë pagesa për jetën e tyre dhe unë do të kujdesem për t'i mbrojtur.»

Legeni i madh prej bakri

¹⁷Zoti i tha Moisiut: ¹⁸«Bëj një legen të madh bakri, me një bazament bakri. Vendose midis Tendës dhe altarit dhe mbushe me ujë. ¹⁹Aharoni dhe bijtë e tij duhet ta përdorin këtë ujë për të larë duart dhe këmbët, ²⁰para se të hyjnë në Tendë ose para se t'i afrohen altarit për të kushtuar flijime ushqimesh. Atëherë ata nuk do të vriten. ²¹Ata duhet t'i lajnë duart dhe këmbët, që të mos vdesin. Ky është një rregull, të cilit ata dhe pasardhësit e tyre duhet t'i përmbahen gjithnjë.»

Vaji për shugurimin

²²Zoti i tha Moisiut: ²³«Merr erëzat më të mira – gjashtë kilogramë mirrë të lëngshme, tre kilogramë kanellë kundërmuese, tre kilogramë darçin, ²⁴dhe gjashtë kilogramë kasi (të gjitha të peshuara sipas masës zyrtare). Shtoj këtyre edhe katër litra vaj ulliri, ²⁵dhe bëj me to një vaj të shenjtë për shugurim, të përgatitur si parfum. ²⁶Përdore atë për të lyer Tendën e shenjtë, arkën e besëlidhjes, ²⁷tavolinën dhe pajisjet e saj, shandanin dhe pajisjet e tij, altarin për djegien e temjanit, ²⁸altarin për djegien e flijimeve, me gjithë pajisjet e tyre dhe legenin e madh bashkë me bazamentin e tij. ²⁹Kushtoj këto sende në këtë mënyrë dhe ato do të më takojnë në tërësi ♦ dhe kush ose çdo gjë që i prek, do të vritet. ³⁰Pastaj, po kështu, lyej Aharonin bashkë me bijtë e tij dhe shuguroji si priftërinj në shërbimin tim. ³¹Thuaj popullit të Izraelit: «Ky vaj duhet përdorur për lyerje në shërbimin tim përgjithmonë. ³²Ai nuk duhet t'u hidhet njerëzve të zakonshëm dhe ti nuk duhet ta përdorësh të njëjtën formulë për të bërë ndonjë përzierje të ngjashme; ti duhet ta trajtosh atë si diçka që më takon plotësisht ♦ mua. ³³Kush e bën një parfum të tillë ose e përdor për të lyer ndokënd që nuk është prift, duhet përjashtuar nga gjiri i kishës izraelite (dhe të vritet).»

♦ ffff. do të jenë të shenjtë.

Temjani

³⁴Zoti i tha Moisiut: «Merr një sasi të barabartë nga secila prej erëzave që vijojnë: – stakte, onika, galbanum dhe temjan të pastër. ³⁵Përdori për të bërë temjan, të përzier me parfum. Shtoji kripë, për ta mbajtur të pastër dhe të shenjtë. ³⁶Një pjesë të tij ktheje në pluhur të hollë, sille në Tendën e pranisë sime dhe vëre para arkës së besëlidhjes, atje ku do të takohem me ty. Këtë temjan quaje shumë të shenjtë. ³⁷Mos e përdor të njëjtën formulë për të bërë për vete ndonjë temjan të ngjashëm. Konsideroje si një gjë të shenjtë, e cila më kushtohet vetëm mua. ³⁸Në qoftë se ndokush bën një përzierje të tillë për ta përdorur si parfum për vete, ai duhet të përjashtohet nga gjiri i kishës izraelite (dhe të vritet).»

Ndërtimi i shenjtërores

(Br 9,6-29)

31 Zoti i tha Moisiut: ²«Kam zgjedhur Becalelin, birin e Urit dhe nipin e Hurit, nga fisi i Judës, ³e kam mbushur me shpirtin tim dhe i kam dhënë dijeni, aftësi dhe dhunti për çdo lloj pune artistike – ⁴për të bërë zbukurime artistike dhe të punuara me ar, argjend dhe bronz; ⁵për të skalitur gurë të çmuar e për t'i vënë në korniza, për të gdhendur dru, si dhe për çdo lloj pune tjetër artistike. ⁶Për të punuar bashkë me të, kam zgjedhur Oholiavin, birin e Ahisamahut, nga fisi i Danit. U kam dhënë dhunti të mëdha edhe të gjithë zejtarëve të tjerë të aftë, që ata të bëjnë çdo gjë, për të cilën unë kam dhënë urdhër: ⁷Tendën e pranisë sime, arkën e besëlidhjes me kapakun e saj, të gjitha pajisjet e Tendës, ⁸tavolinën me pajisjet e saj, shandanin prej ari të kulluar bashkë me pajisjet e tij, altarin për djegien e temjanit, ⁹altarin për djegien e flijimeve dhe pajisjet e tij, legenin e madh dhe bazamentin e tij, ¹⁰rrobat madhështore priftërore për Aharonin dhe për bijtë e tij që do t'i përdorin kur të më shërbejnë si priftërinj, ¹¹vajin e shugurimit dhe temjanin për shenjtëroren e jashtme. Në punimin e të gjitha këtyre sendeve ata duhet të veprojnë pikërisht sipas urdhrit tim, të cilin do t'ua transmetosh ti.»

Dita e shtatë – ditë pushimi

¹²Zoti urdhëroi që Moisiu ¹³t'i thoshte popullit izraelit këto fjalë: «Respektojeni gjithnjë urdhërimin për pushimin e ditës së shtatë, sepse ajo është një shenjë e marrëdhënieve ndërmjet jush dhe meje, përgjithmonë, për të dëshmuar faktin që unë, Zoti, ju kam bërë ju popullin tim. ¹⁴Prandaj respektojeni ditën e shtatë. Ajo do të jetë ditë e shenjtë për ju. Kush nuk e respekton, por punon në atë ditë, duhet të vritet. ¹⁵Keni gjashtë ditë për të bërë punët tuaja, por dita e shtatë është ditë solemne, ditë pushimi, e cila më kushtohet mua. Kush bën ndonjëfarë pune në këtë ditë, duhet të vritet. ¹⁶Populli izraelit duhet t'i përmbahet kësaj dite si dëshmi e besëlidhjes. ¹⁷Ajo është një dëshmi e përhershme e lidhjes ndërmjet popullit izraelit dhe meje, sepse unë, Zoti, bëra qiellin e tokën brenda gjashtë ditësh dhe në ditën e shtatë pushova së punuari.»

¹⁸Kur mbaroi së foluri me Moisiun në malin e Sinait, Perëndia i dha atij dy rrasa guri, në të cilat vetë i kishte shkruar këto urdhërime.

Demi i artë

32 Por izraelitët, duke parë që Moisiu u vonua shumë në mal dhe nuk po zbriste që andej, e rrethuan Aharonin dhe i thanë: «Nuk e dimë se ç'i ndodhi Moisiut, i cili na nxori nga Egjipti; prandaj na bëj një perëndi për të na udhëhequr.»

²Aharoni u tha: «Hiqani vathët grave, bijve dhe bijave, dhe m'i sillni mua.» ³Kështu, mbarë populli i hoqi vathët e vet të artë dhe ia solli Aharonit. ⁴Ai i mori vathët, i shkriu, e derdhi arin në një kallëp dhe bëri një dem të artë.

Populli tha: «Ja perëndia ynë, që na nxori nga Egjipti!»

⁵Pastaj Aharoni ndërtoi një altar para demit të artë dhe shpalli: «Nesër do të ketë një festë për nder të Zotit.» ⁶Të nesërmen, herët në mëngjes, ata sollën disa kafshë për t'ia kushtuar Zotit si flijime përkushtimi dhe disa të tjera për t'i ngrënë në darkën e flijimit të miqësisë. Populli u ul në gosti, e cila u kthye në një dëfrim të shthurur me të pira e me këngë.

⁷Zoti i tha Moisiut: «Zbrit shpejt, sepse populli yt, të cilin e nxore nga Egjipti, ka mëkatuar dhe më ka mohuar. ⁸Ata janë larguar nga udha që ua caktova për të ndjekur; kanë bërë një dem prej ari të derdhur dhe e kanë adhuruar atë dhe i kanë kushtuar flijime. Ata po thonë se ky është perëndia i tyre, i cili i nxori nga Egjipti. ⁹Unë e di sa kokëfortë është ky popull. ¹⁰Tani, mos kërko të më ndalësh. Po zemërohem me ta dhe do t'i shkatërroj. Pastaj nga pasardhësit e tu do të bëj një komb të madh.»

¹¹Por Moisiu iu lut Zotit me këmbëngulje dhe i tha: «O Zot, përse duhet të zemërohesh me popullin tënd, të cilin e shpëtova nga Egjipti me fuqi dhe me pushtet të madh? ¹²Përse do të bësh që egjiptianët të thonë se ti e nxore popullin tënd nga Egjipti vetëm për ta vrarë në mal dhe për ta shkatërruar plotësisht? Ndale zemërimin; ndërro mendje dhe mos ia sill këtë fatkeqësi popullit tënd. ¹³Mos i harro shërbëtorët e tu, Avrahamin, Izakun dhe Jakovin! Kujto premtimin solemn që u bërë për t'u dhënë aq pasardhës sa ka yje në qiell dhe për t'ua dhënë pasardhësve të tyre atë vend, si trashëgim të përjetshëm.» ¹⁴Kështu, Zoti ndërroi mendje dhe nuk hodhi mbi popullin e tij fatkeqësinë, me të cilën e kishte kërcënuar.

¹⁵Moisiu zbriti nga mali duke mbajtur të dy rrasat prej guri, në të cilat ishin shkruar, në të dyja anët, urdhërimet e Perëndisë. ¹⁶Vetë Perëndia i kishte përgatitur rrasat dhe i kishte skalitur urdhërimet mbi to. ¹⁷Joshua e dëgjoi popullin që po thërriste dhe i tha Moisiut: «Po dëgjoj zhurmën e betejës në fushim!» ¹⁸Moisiu tha: «Kjo nuk më duket si thirrje fitimi ose thirrje disfate; është britma e këngëve të gëzimit.» ¹⁹Kur Moisiu iu afrua fushimit dhe pa demin e artë dhe popullin që kërcente, u zemërua shumë. Atje, në rrëzë të malit, ai hodhi përdhe rrasat që mbante dhe i theu. ²⁰Ai mori demin që kishin bërë, e shkriu, e thërrmoi, e bëri pluhur të hollë dhe e përzejte me ujë. Pastaj e detyroi popullin ta pinte. ²¹Pastaj ai i tha Aharonit: «Çfarë të bëri ky popull, që ti e shtyve në një mëkat kaq të rëndë?» ²²Aharoni iu përgjigj: «Mos u zemëro me mua. Ti e di vetë se sa është i prirur ky popull për të bërë keq.» ²³Ata më thanë: «Nuk e dimë se ç'i ndodhi Moisiut, i cili na nxori nga Egjipti; prandaj na bëj një perëndi, që të na udhëheqë.» ²⁴Unë thashë të më sillnin vathët e tyre të artë dhe ata që kishin, i hoqën dhe m'i dhanë mua. Unë i hodha vathët në zjarr dhe ja ku doli ky dem!» ²⁵Moisiu vuri re se Aharoni kishte lejuar që populli të sillej i shfrenuar, duke treguar budallallëkun e vet në sytë e armiqve. ²⁶Prandaj qëndroi para portës së fushimit dhe thirri: «Të gjithë ata që janë në anën e Zotit, të vijnë me mua!» Kështu, të gjithë levitët u mblodhën rreth tij ²⁷dhe ai u tha: «Zoti, Perëndia e Izraelit, urdhëron që secili prej jush të nxjerrë shtatën e tij dhe të kalojë nëpër fushim që nga kjo portë gjer në tjetrën, për të vrarë vëllezërit, miqtë dhe të afërmit e tij.» ²⁸Levitët iu bindën urdhrit dhe atë ditë vranë rreth tre mijë njerëz. ²⁹Moisiu u tha levitëve: «Sot ju u shuguruat si priftërinj në shërbim të Zotit, duke vrarë bijtë dhe vëllezërit tuaj, kështu, Zoti ju ka dhënë bekimin e tij.» ³⁰Të nesërmen, Moisiu i tha popullit: «Ju keni bërë mëkat të rëndë. Por tani do të ngitem përsëri në malin e Zotit; ndoshta mund të marr ndjesën për mëkatin që bëtë.» ³¹Pastaj Moisiu u kthye te Zoti dhe i tha: «Ky popull ka bërë mëkat të rëndë. Ata kanë derdhur një perëndi prej ari dhe e kanë adhuruar. ³²Të lutem t'ua falësh mëkatet; përndryshe hiqe emrin tim nga libri yt që shkrova.» ³³Zoti iu përgjigj: «Përkundrazi, unë do t'u heq emrat nga libri im atyre që kanë mëkatuar kundër meje. ³⁴Tani shko, udhëhiqe popullin gjer në vendin që të kam treguar. Mos harro, engjëlli im do të të udhëheqë gjer atje, por po vjen koha kur do ta ndëshkoj këtë popull për mëkatet e tij.» ³⁵Kështu, Zoti dërgoi një epidemi në popull, sepse e kishte nxitur Aharonin për të bërë demin e artë.

♦ d.m.th. më vrit (fizikisht). shih. rr. 35.

Zoti urdhëron që Izraeli të niset nga mali i Sinaït

33 Zoti i tha Moisiut: «Largohu nga ky vend, ti dhe populli që nxore nga Egjipti dhe shko në tokën që premtova t'u jepja Avrahamit, Izakut dhe Jakovit dhe pasardhësve të tyre. ²Unë do të dërgoj një engjëll për t'ju udhëhequr; unë do t'i dëboj kënanasit, amorasit, hitasit, horasit e jevusasit.

³Ju po shkoni në një tokë të pasur dhe pjellore. Unë vetë nuk do të vij me ju, sepse ju jeni një popull kokëfortë dhe ka mundësi që t'ju shkatërroj udhës.»

⁴Kur populli, izraelitët, e dëgjuan këtë, filluan të vajtonin dhe të mos mbanin më arturina. ⁵Zoti kishte urdhëruar që Moisiu t'u thoshte: «Ju jeni një popull kokëfortë. Në qoftë se do të vija me ju, vetëm për një çast, unë do t'ju shkatërroja plotësisht. Tani, hiqni arturinat dhe unë do të vendos se ç'duhet bërë me ju.» ⁶Kështu, pas nisjes nga mali i Sinaït, populli izraelit nuk mbante më arturina.

Tenda e shenjtë

⁷Kur populli izraelit ngrinte fushimin, Moisiu merrte Tendën e shenjtë dhe e ngrinte larg nga fushimi. E quajtën «Tenda e pranisë së Zotit» dhe kushdo që donte të këshillohej me Zotin, dilte nga fushimi dhe shkonte tek ajo. ⁸Sa herë që Moisiu shkonte atje, populli qëndronte në hyrjet e tendave të tyre dhe e shikonte Moisiun derisa ai të hynte në Tendën e shenjtë. ⁹Pasi hynte atje, shtëllunga e reve zbriste dhe qëndronte në derën e Tendës dhe Zoti, nga reja, fliste me Moisiun. ¹⁰Kur populli e shihte shtëllungën e reve në derën e Tendës, të gjithë binin përmbys. ¹¹Zoti fliste me Moisiun ballë për ballë, si flet një njeri me mikun e tij. Pastaj Moisiu kthehej në fushim. Por Joshua, biri i Nunit, i cili ishte ndihmësi i tij dhe i ri, qëndronte në Tendë.

Zoti premtonte të rrijë me popullin

¹²Moisiu i tha Zotit: «Vërtet më the që ta udhëhiqja këtë popull gjer në tokën (e premtuar), por nuk më tregove se cilin do të dërgosh pranë meje. The se më njeh mirë dhe se unë të pëlqej. ¹³Tani, pasi vendose kështu, më thuaj planet e tua, që të të shërbej më mirë dhe të vazhdoj të të pëlqej. Kujto, gjithashtu, se e zgjodhe këtë komb për të qenë plotësisht i yti.»

¹⁴Zoti tha: «Unë do të vij me ty dhe do të të jap fitoren.»

¹⁵Moisiu iu përgjigj: «Në qoftë se nuk vjen me ne, mos na detyro të largohemi nga ky vend. ¹⁶Në qoftë se ti nuk vjen me ne, si mund të kuptohet që ne, unë dhe populli yt, ty të pëlqejmë? Prania jote do të na dallojë nga popujt e tjerë të botës.»

¹⁷Zoti i tha Moisiut: «Do të bëj pikërisht ashtu siç më kërkove ti, sepse të njoh fare mirë dhe ti më pëlqen.»

¹⁸Pastaj Moisiu iu lut Zotit: «Të lutem, më lejo që të shoh dritën verbuese të pranisë sate.»

¹⁹Zoti iu përgjigj: «Unë do të bëj që gjithë madhështia ime të kalojë para teje dhe në praninë tënde do ta shpall emrin tim të shenjtë. Unë jam Zoti dhe unë tregoj mëshirë e dhembshuri për ata që zgjedha. ²⁰Nuk do të të lejoj që ta shohësh fytyrën time, sepse askush nuk mund të më shohë në fytyrë e të mbetet gjallë. ²¹Por, një shkëmb, këtu pranë meje është një vend ku mund të qëndrosh. ²²Kur të kaloj unë me dritën verbuese të pranisë sime, ty do të të vë në një të çarë të shkëmbit dhe do të të mbuloj me dorën time, derisa të të kaloj pranë. ²³Pastaj do ta heq dorën dhe do të më shohësh shpinën, por jo fytyrën time.»

Pala e dytë e rrasave

(Br 10,1-5)

34Zoti i tha Moisiut: «Lato dy rrasa si ato të parat dhe unë do të shkruaj mbi to fjalët që ishin në rrasat e para, të cilat i theve ti. ²Përgatitu dhe nesër në mëngjes, ngjitu në majë të malit të Sinait për t'u takuar me mua. ³Askush mos të të shoqërojë; askush të mos ngjitet në ndonjë pjesë të malit; asnjë dele ose bagëti të mos kullojë në rrëzë të malit.» ⁴Atëherë Moisiu latoi dy rrasa të tjera guri, dhe ditën tjetër, herët në mëngjes, ai u ngjit në malin e Sinait, duke pasur me vete rrasat, sipas urdhrave të Zotit.

⁵Zoti zbriti në një re, qëndroi pranë tij, dhe shprehu emrin e vet të shenjtë, «Zoti». ⁶Pastaj Zoti kaloi para tij dhe thirri: «Unë, Zoti, jam Perëndia që është plot mëshirë dhe dhimbje, i cili nuk zemërohet lehtë dhe tregon dashuri e besnikëri të madhe. ⁷Unë e mbaj premtimin për mijëra breza dhe fal të keqen dhe mëkatën, por do t'i ndëshkoj patjetër fëmijët dhe nipërit gjer në brezin e tretë dhe të katërt për mëkatet e prindërve të tyre.»

⁸Moisiu u përkul shpejt përtokë dhe e adhurroi. ⁹Pastaj i tha: «O Zot, në qoftë se unë të pëlqej me të vërtetë, të lutem, eja me ne. Këta njerëz janë kokëfortë, por na fal prapësitë dhe mëkatën tonë, dhe na prano si popullin tënd.»

Ripërsëritja e besëlidhjes

(Dal 23,14-18; Br 7,1-5; 16,1-17)

¹⁰Zoti i tha Moisiut: «Tani po bëj besëlidhjen time me popullin izraelit. Në praninë e tyre do të bëj mrekulli të mëdha, që kurrë nuk janë bërë në tokë, në asnjë komb tjetër. Të gjitha kombet do të shohin se çfarë mrekullish të mëdha mund të bëjë unë, sepse për ju do të bëj një gjë të tmerrshme. ¹¹Bindjuni urdhrave që po ju jap sot. Gjatë përparimit tuaj, unë do t'i dëboj amorasit, kënanasit, hitasit, perizasit, horasit dhe jevasit. ¹²Mos lidhni marrëveshje me popujt e vendit, ku do të hyni, sepse kjo mund t'ju shtjerë në grackë. ¹³Në vend të kësaj, prishni altarët e tyre, thyeni shtyllat e tyre të shenjta prej guri dhe shkatërroni simbolet e perëndeshës së tyre, Asherës.

¹⁴Mos adhuroni asnjë perëndi tjetër, sepse unë, Zoti, nuk lejoj asnjë rival.

¹⁵Mos lidhni asnjë marrëveshje me popujt e vendit, sepse kur t'i adhurojnë perënditë e tyre pagane dhe t'u kushtojnë flijime, ata do t'ju ftojnë edhe ju të hyni në këtë adhurim dhe do t'ju tundojnë të hani ushqim kushtuar perëndive të tyre. ¹⁶Ka të ngjarë që bijtë tuaj të martohen me gratë e huaja, të cilat do t'i shtien në pabesi ndaj meje, dhe do t'i bëjnë që të adhurojnë perënditë e tyre pagane.

¹⁷Mos bëni dhe mos adhuroni perëndi prej metali.

¹⁸Festoni festën e bukëve të ndorme, siç ju kam urdhëruar, në muajin e Avivit, për shtatë ditë rresht, sepse pikërisht në këtë muaj ju dolët nga Egjipti.

¹⁹Çdo bir i parëlindur dhe kafshë mashkull që ka lindur i pari më takon mua, ²⁰por ju duhet të çlironi me shpërblesë çdo gomar që ka lindur i pari, duke flijuar një qengj në vend të tij. Në qoftë se nuk e çlironi me shpërblesë, thyejani qafën. Çlironi me shpërblesë çdo bir të parëlindur.

Askush të mos paraqitet para meje pa fli.

²¹Keni gjashtë ditë për të punuar, por mos punoni ditën e shtatë, edhe në qoftë se ajo bie në kohën e lërimit ose të të korrave.

²²Festoni festën e të korrave, kur të filloni të mbledhni korrjet e para të grurit, dhe festën e tëbanave, në vjeshtë, kur të mbledhni frutat.

²³Tri herë në vit, të gjithë meshkujt tuaj duhet të vijnë të më adhurojnë mua, Zotin, Perëndinë e Izraelit.

²⁴Pasi t'i kem dëbuar popujt e tjerë, gjatë përparimit tuaj, dhe ta zgjeroj territorin tuaj, askush nuk do të kërkojë ta pushtojë vendin tuaj në kohën e këtyre festave.

²⁵Kur të më flijoni ndonjë kafshë, bashkë me të mos më kushtoni bukë të gatuar me tharm. Në kohën e festës së Pashkës mos mbani deri të nesërmen në mëngjes asnjë pjesë prej kafshëve të therura.

²⁶Çdo vit, sillni në shtëpinë e Zotit grurin e parë nga të korrat tuaja.

Mos gatvani një qengj ose një kec në qumështin e nënës së tij.»

²⁷Zoti i tha Moisiut: «Shkruaji këto fjalë, sepse në bazë të këtyre fjalëve po e bëj besëlidhjen time me ty dhe me Izraelin.»

²⁸Moisiu qëndroi atje me Zotin për një kohë shumë të gjatë, pa ngrënë e pa pirë gjë. Zoti i shkroi në rrasa fjalët e besëlidhjes – dhjetë urdhërimet.

Moisiu zbret nga mali i Sinait

²⁹Moisiu zbriti nga mali i Sinait duke mbajtur në dorë dhjetë urdhërimet. Ai nuk e dinte, por fytyra e tij po shndriste, sepse kishte folur me Zotin. ³⁰Aharoni dhe mbarë populli e panë Moisiun dhe vunë re se fytyra e tij po ndriste, prandaj ata patën frikë t'i afroreshin. ³¹Moisiu u thirri dhe atëherë Aharoni dhe të gjithë udhëheqësit e kishës iu afruan. Moisiu filloi të fliste me ta. ³²Pastaj, mbarë populli izraelit u mbledh rreth tij dhe Moisiu u dha të gjitha ligjet që ia kishte dhënë Zoti në malin e Sinait. ³³Kur e mbaroi fjalimin e tij, Moisiu e mbuloi fytyrën me ferexhe. ³⁴Sa herë që Moisiu shkonte në Tendën e shenjtë për të folur me Zotin, e hiqte ferexhenë. Kur dilte, ai i tregonte popullit izraelit gjithçka që e kishte urdhëruar Zoti të thoshte ³⁵dhe ata vinin re se fytyra e tij shndriste. Pastaj, ai e ulte ferexhenë gjer kur fliste përsëri me Zotin.

Rregullat për ditën e shtatë

35 Moisiu mbledhi mbarë bashkësinë izraelite dhe u tha: "Ja se ç'ju urdhëron Zoti që të bëni: ²Keni gjashtë ditë për të punuar, por dita e shtatë duhet të jetë e shenjtë, një ditë solemne pushimi, e cila më kushtohet mua, Zotit. Kushdo që bën ndonjë punë atë ditë duhet të vritet. ³Ditën e shtatë mos ndizni as zjarr në shtëpitë tuaja.»

Flijime për Tendën e shenjtë

(Dal 25,1-9)

⁴Moisiu i tha mbarë popullit izraelit: «Ja se ç'urdhëroi Zoti: ⁵Kushtojini Zotit një fli. Kushdo që dëshiron ta bëjë këtë, le të sjellë një kushtim ari, argjendi ose bakri; ⁶li të hollë; lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq; stof prej leshi dhije; ⁷lëkurë dashi të ngjyrosur në të kuqe; lëkurë të regjur e të hollë; dru akacie; ⁸vaj ulliri për kandilat; erëza për vaj shugurimi dhe për temjan; ⁹gurë sardi dhe gurë të tjerë të çmuar, për t'i vënë në përparësen që mban kryepriifti për shërbesën e tij dhe në parzmoren e tij.

Sendet për Tendën e shenjtë

(Dal 39,32-43)

¹⁰Të gjithë zejtarët e aftë, që janë mes jush, duhet të vijnë për të punuar gjithçka që urdhëroi Zoti: ¹¹Tendën e shenjtë, mbulesën e saj dhe mbulesat e saj të jashtme, vjecat dhe kornizat, traversat, shtyllat mbajtëse dhe bazamentet e saj; ¹²arkën e besëlidhjes, shtyllat mbajtëse, kapakun e saj dhe perden për ta mbuluar; ¹³tavolinën, shtyllat e saj dhe të gjitha pajisjet; bukët kushtuar Perëndisë; ¹⁴shandanin për dritë dhe pajisjet e tij; kandilat me vajin e tyre; ¹⁵altarin për djegien e temjanit dhe shtyllat e tij; vajin e shugurimit; temjanin; perden për hyrjen e Tendës; ¹⁶altarin për flijime, me rrjetën e tij prej bakri, të lidhur me të, shtyllat e tij dhe të gjitha pajisjet e tij, legenin e madh dhe bazën e tij; ¹⁷perdet për rrethimin e zonës së shenjtë; ¹⁸kunjat dhe litarët për Tendën dhe për perdet e zonës së shenjtë; ¹⁹si dhe rrobat madhështore, që duhet t'i mbajnë priiftërinjtë kur të shërbejnë në shenjtëroren e jashtme – rrobat e shenjta për Aharonin dhe për bijtë e tij.»

Populli sjell kushtimet e veta

²⁰Mbarë populli izraelit u largua ²¹dhe, më pas të gjithë ata që kishin dëshirë, i sollën Zotit një kushtim për ndërtimin e Tendës së pranisë së Zotit.

Ata sollën gjithçka që do të përdorej për adhurimin dhe për punimin e rrobave priiftërore. ²²Të gjithë ata që kishin dëshirë, meshkujt dhe gratë, sollën karfica të zbukuruara, vathë, unaza, gjerdanë dhe gjithfarë arturinash, të cilat ia kushtuan Zotit.

²³Çdokush që kishte, solli li të hollë, lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuqe; stof me lesh dhije; lëkurë dashi të ngjyrosur në të kuqe; lëkurë të regjur e të hollë.

²⁴Të gjithë ata që ishin në gjendje të kontribuonin me argjend ose bronz, i sollën Zotit kushtimet e tyre; të gjithë ata që kishin, sollën dru akacie, që mund të përdorej aty ku duhej.

²⁵Të gjitha gratë e afta sollën fill liri të hollë dhe fill leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuqe, që e kishin bërë. ²⁶Gra të tjera bënë fill me lesh dhije. ²⁷Udhëheqësit sollën gurë sardi dhe gurë të tjerë të çmuar për t'i vënë në kornizat e përparësës së shenjtë dhe në kornizat e parzmoreve të kryepriiftit. ²⁸Ata sollën erëza dhe vaj për kandilat, erëza për vajin e shugurimit dhe për temjanin.

²⁹Nga mbarë populli izraelit, të gjithë ata që kishin dëshirë, sollën kushtimet e tyre për punën që do të bënte Moisiu, sipas urdhrave të Zotit.

Zejtarët për Tendën e shenjtë

(Dal 31,1-11)

³⁰Moisiu u tha izraelitëve: «Zoti ka zgjedhur Becalelin, birin e Urit dhe nipin e Hurit, nga fisi i Judës. ³¹Perëndia e ka mbushur atë me shpirtin e tij dhe i ka dhënë dijeni, aftësi dhe dhunti për çdo lloj pune artistike – ³²për të bërë zbukurime artistike të punuara me ar, argjend dhe bronz; ³³për të skalitur gurë të çmuar e për t'i vënë në korniza, për të gdhendur dru; si dhe për çdo lloj pune tjetër artistike. ³⁴Zoti i ka

dhënë atij dhe Oholiavit, birit të Ahisamahut, nga fisi i Danit, aftësi për t'ua mësuar të tjerëve zanatet e tyre. ³⁵U ka dhënë dhunti të bëjnë çdo lloj punësh të skalitësve, të vizatuesve dhe të endësve të pëlhurave prej liri të hollë, leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq, si dhe të stofrave të tjera. Ata janë në gjendje të bëjnë gjithfarë punësh dhe janë modelistë të aftë.

36 Becaleli, Oholiavi dhe të gjithë zejtarët e tjerë, të cilëve Zoti u ka dhënë aftësi dhe dijeni, që të jenë në gjendje të bëjnë gjithçka që nevojitet për ndërtimin e Tendës së shenjtë, duhet të bëjnë çdo gjë që ka urdhëruar Zoti.»

Populli sjell shumë dhurata

²Moisiu thirri Becalelin, Oholiavin dhe të gjithë njerëzit e tjerë të aftë, të cilëve Zoti u kishte dhënë dhunti për këtë punë dhe që ishin gati për të ndihmuar, dhe Moisiu u tha që t'i viheshin punës. ³Ata morën prej tij të gjitha kushtimet që i kishin sjellë izraelitët për ndërtimin e Tendës së shenjtë.

Por populli izraelit vazhdonte t'i sillte Moisiut çdo mëngjes kushtimet e veta. ⁴Atëherë zejtarët që ishin ngarkuar me ndërtimin e shenjtërores, shkuan dhe ⁵njoftuan Moisiun: «Populli po sjell më shumë sesa nevojitet për punën që Zoti na urdhëroi të bënim.»

⁶Prandaj Moisiu dërgoi nëpër fushim një urdhër, sipas të cilit askush nuk duhej të sillte më kontribut të mëtejshëm për Tendën e shenjtë; kështu, populli nuk çoi më asgjë, ⁷sepse ajo që ishte grumbulluar, ishte më shumë sesa nevojitej për të mbaruar tërë punën.

Ndërtimi i Tendës së shenjtë

(Dal 26,1-37)

⁸Njerëzit më të aftë ndër ata që kryenin punimet, bënë Tendën e shenjtë. Ata e bënë me dhjetë copa prej liri të hollë të endura me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq, të qëndisura me figura engjëjsh rojtarë. ⁹Secila copë kishte të njëjtën madhësi, 12 metra e gjatë dhe 2 metra e gjerë. ¹⁰Ata qepën pesë copë bashkë anë për anë, dhe ashtu bënë edhe me pesë të tjerat. ¹¹Në buzën e copës anësore të secilit prej këtyre dy bashkimeve, ata bënë iliqe prej stofi ngjyrë vjollcë. ¹²Ata bënë pesëdhjetë iliqe në buzën e copës së parë të bashkimit të parë dhe pesëdhjetë iliqe, që shkojnë me to, në buzën e copës së fundit të bashkimit të dytë. ¹³Ata bënë pesëdhjetë vjega ari për t'i lidhur copat njëra me tjetrën, që të formonin një njësi. ¹⁴Pastaj bënë një mbulesë për Tendën prej 11 copash stofi me lesh dhije. ¹⁵Ata i bënë të gjitha sipas së njëjtës masë, 13 metra të gjata dhe 2 metra të gjera. ¹⁶Ata qepën pesë prej tyre së bashku anë për anë, dhe po kështu qepën gjashtë të tjerat. ¹⁷Ata vendosën pesëdhjetë iliqe në buzë të copës anësore të bashkimit të parë dhe pesëdhjetë iliqe në buzën e bashkimit tjetër. ¹⁸Ata bënë pesëdhjetë vjega bakri për të lidhur të dyja copat, në mënyrë që të formojnë një mbulesë. ¹⁹Ata bënë edhe dy mbulesa të tjera, njëra prej lëkure dashi, të ngjyrosur në të kuqe dhe tjetrën prej lëkure të hollë, për t'u përdorur si mbulesa të jashtme.

²⁰Ata bënë për Tendën korniza pingule prej druri akacie. ²¹Secila kornizë ishte me gjatësi 4 metra dhe me gjerësi 66 centimetra, ²²me dy pjesë të dala, që lidheshin me njëra-tjetrën, në mënyrë të tillë që kornizat të mund të bashkoheshin njëra pas tjetrës. Të gjitha kornizat i kishin këto pjesë të dala. ²³Ata bënë njëzet korniza për anën jugore të Tendës ²⁴dhe dyzet bazamente prej argjendi për t'i mbajtur, dy bazamente nën secilën kornizë për t'i mbajtur të dyja pjesët e saj të dala. ²⁵Ata bënë njëzet korniza për anën veriore të Tendës ²⁶dhe dyzet bazamente prej argjendi, dy nën secilën kornizë. ²⁷Për pjesën e prapme të Tendës nga ana perëndimore, ata bënë gjashtë korniza, ²⁸dhe dy korniza për qoshet. ²⁹Këto korniza qosheje ishin lidhur në pjesën e poshtme dhe ishin bashkuar në majë. Të dyja kornizat që ishin nëpër të dyja qoshet ishin bërë në këtë mënyrë. ³⁰Kështu, kishte tetë korniza me gjashtëmbëdhjetë bazamentet e tyre të argjendta, nga dy për secilën kornizë.

³¹Ata bënë pesëdhjetë traversa me dru akacie, pesë për kornizat e një ane të Tendës, ³²pesë për kornizat e anës tjetër dhe pesë për kornizat e skajit perëndimor në fund. ³³Traversa qendrore, e vendosur në mesin e lartësisë së kornizave, kalonte nga një anë e Tendës në tjetrën. ³⁴Ata i veshën kornizat me ar dhe i pajisën me hallka prej ari, nëpër të cilat do të futeshin traversat, të cilat ishin gjithashtu të veshura me ar.

³⁵Ata bënë një perde prej fije liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur. Ata e qëndisën me figura engjëjsh rojtarë. ³⁶Ata bënë katër korniza me dru akacie për ta mbajtur perden, i veshën me ar dhe i pajisën me vjega. Ata bënë katër bazamente të argjendit për t'i mbajtur kornizat. ³⁷Për hyrjen e Tendës ata bënë një perde tjetër prej fije liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, të zbukuruar me qëndisje. ³⁸Për këtë perde ata bënë pesë shtylla të pajisura me vjega të artë; i veshën kapitelet dhe shufrat e tyre me ar dhe bënë pesë bazamente prej bakri për këto shtylla.

Ndërtimi i arkës së besëlidhjes

(Dal 25,10-22)

37 Becaleli e bëri arkën e besëlidhjes me dru akacie, 110 centimetra të gjatë, 66 centimetra të gjerë dhe 66 centimetra të lartë. ²Ai e veshi me ar të kulluar brenda e jashtë dhe bëri një bordurë rreth

saj. ³Ai bëri për të katër hallka mbajtëse prej ari dhe i vuri në katër këmbët e saj, nga dy hallka nga njëra anë dhe dy hallka nga ana tjetër. ⁴Ai bëri shtylla mbajtëse prej druri akacie, i praroi ⁵dhe i futi nëpër hallka në të dyja anët a arkës. ⁶Ai bëri një kapak prej ari të kulluar, 110 centimetra të gjatë dhe 66 centimetra të gjerë. ⁷Ai bëri dy engjëj rojtarë prej ari të farkëtuar, ⁸nga një në secilën anë të kapakut. Ai i bëri në mënyrë të tillë që të formonin një trup me kapakun. ⁹Engjëjt rojtarë ishin të kthyer përballë njëri-tjetrit, kurse fytyrat e tyre ishin në drejtim të kapakut. Krahët e tyre e mbulonin kapakun.

Ndërtimi i tavolinës për bukët kushtuar Perëndisë

(Dal 25,23-30)

¹⁰Ai e bëri tavolinën me dru akacie, 88 centimetra të gjatë, 44 centimetra të gjerë dhe 66 centimetra të lartë, ¹¹e veshi me ar të kulluar dhe vuri rreth saj një bordurë prej ari. ¹²Rreth e qark saj ai bëri një të ngritur me lartësi 7,5 centimetra, së cilës i bëri një kornizë ari. ¹³Ai bëri katër hallka prej ari dhe i vendosi në katër anët e tavolinës, ku ishin këmbët e saj. ¹⁴Hallkat për të futur shtyllat për bartjen e tavolinës u vendosën pranë buzëve. ¹⁵Ai i bëri shtyllat prej druri akacie dhe i praroi. ¹⁶Enët për tavolinën ai i bëri të gjitha prej ari të kulluar: pjatat, tasat, qypat dhe kupat për t'u përdorur për blatimin e verës.

Ndërtimi i shandanit

(Dal 25,31-40)

¹⁷Ai e bëri shandanin prej ari të kulluar. Bazën dhe trupin e tij e bëri me ar të farkëtuar; kupat si lule, duke përfshirë edhe sythat dhe petlat, i bëri të formonin një trup me shandanin. ¹⁸Gjashtë krahët hapeshin anash tij, nga tre në çdo anë. ¹⁹Mbi secilin nga gjashtë krahët bëri nga tri kupa si lule bajamesh, secila me sytha dhe me petla. ²⁰Trupi i shandanit kishte katër kupa si lule bajamesh, secila me nga një syth e nga një lule. ²¹Nën secilin nga të tri çiftët e krahëve, duhet të ketë nga një syth. ²²Sythat, degët dhe gjithë shandani përbënin një pjesë të vetme prej ari të kulluar dhe të farkëtuar. ²³Ai bëri prej ari gërsërët për fitilat, si dhe kupat për pastrimin e kandilave. ²⁴Ai përdori 35 kilogramë ar të kulluar për të bërë shandanin dhe të gjitha pjesët dhe pajisjet e tij.

Ndërtimi i altarit për djegien e temjanit

(Dal 30,1-5)

²⁵Për djegien e temjanit, ai bëri një altar me dru akacie. Altari ishte katror, 45 centimetra i gjatë dhe 45 centimetra i gjerë, 90 centimetra i lartë. Pjesët e ngritura në katër anët ishin të një trupi me të. ²⁶Pjesën e sipërme të tij, të katër anët rreth e qark dhe pjesët e dala i veshi me ar të kulluar dhe i vuri një bordurë ari rreth e qark. ²⁷Ai bëri dy hallka ari dhe i vuri nën bordurë, në të dyja anët e altarit. Në to u futën shtyllat, me të cilat duhej të mbahej. ²⁸Shtyllat i bëri me dru akacie dhe i praroi.

Përgatitja e vajit dhe temjanit

(Dal 30,22-38)

²⁹Gjithashtu, ai bëri edhe vajin e shenjtë për shugurim dhe temjanin e pastër, të përzier me parfum.

Ndërtimi i altarit për flijimet e djegura

(Dal 27,1-8)

38 Për djegien e flijimeve, ai bëri një altar me dru akacie. Ky ishte katror, 2,2 metra i gjatë, 2,2 metra i gjerë dhe 1,3 metra i lartë. ²Ai bëri pjesët e dala në të katër qoshet e sipërme, në mënyrë të tillë që ato ishin njësh me altarin. Tërë altarin e veshi me bronz. ³Gjithashtu bëri të gjitha mjetet që përdoren për shërbimin e flijimeve: kupat për të pritur gjakun, pirunjtë për mishin, mangajtë, lopatat dhe kovat për largimin e hirit. Të gjitha këto mjete ishin prej bakri. ⁴Ai bëri një rrjetë bakri dhe e vendosi nën kornizën e altarit, në pjesën e poshtme të tij, në mënyrë të tillë që rrjeta ndodhej në gjysmën e lartësisë së altarit. ⁵Ai bëri katër hallka dhe i vendosi në katër anët. ⁶Bëri edhe shtylla mbajtëse me dru akacie, i veshi me bronz ⁷dhe i futi në hallkat që gjenden në të dyja anët e altarit. Altari ishte bërë prej dërrasash dhe brenda ishte bosh.

Ndërtimi i legenit të madh prej bakri

⁸Legenin e madh e bëri prej bakri të montuar mbi një bazament të bronzit. Për të bërë këtë, ai përdori pasqyrat e grave që shërbenin në hyrjen e Tendës së shenjtë.

Rrethimi i zonës së shenjtë

(Dal 27,9-19)

⁹Tendën e shenjtë ai e rrethoi me perde të holla prej liri. Në anën jugore, perdet ishin me gjatësi 44 metra, ¹⁰të mbajtura nga njëzet shtylla bakri që ishin vendosur mbi njëzet bazamente bakri. Vjegat dhe shufrat e shtyllave ishin prej argjendi. ¹¹Kështu ishin edhe perdet në anën veriore të zonës së rrethuar. ¹²Në anën perëndimore perdet ishin me gjatësi 22 metra, të mbajtura nga me dhjetë shtylla dhe dhjetë bazamente,

me vjega dhe shufra prej argjendi. ¹³Në anën lindore, atje ku gjendej hyrja, zona e rrethuar, «oborri», ishte gjithashtu me gjatësi 22 metra. ¹⁴⁻¹⁵Në të dyja anët e hyrjes ishin perdet me gjatësi 6,6 metra, secila me nga tri shtylla dhe tri bazamente për çdo anë. ¹⁶Të gjitha perdet rreth zonës së shenjtë ishin bërë prej liri të hollë. ¹⁷Bazamentet për shtyllat ishin prej bakri, kurse vjegot, shufrat dhe mbulesat e kapiteleve të shtyllave ishin prej argjendi. Të gjitha shtyllat rreth zonës së shenjtë ishin të lidhura me shufra argjendi. ¹⁸Perdja për hyrjen në zonën e shenjtë ishte bërë prej fijesh liri të hollë, të endur me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, të zbukuruar me qëndisje. Ajo ishte me gjatësi 9 metra, dhe me lartësi 2 metra, e ngjashme me perdet e zonës së rrethuar. ¹⁹Ajo mbështetej në katër shtylla me katër baza. Vjegot e tyre, mbulesat e kapiteleve të tyre dhe shufrat e tyre ishin bërë prej argjendi. ²⁰Të gjitha kunjat për Tendën dhe për perdet e zonës së shenjtë ishin prej bakri.

Metalet e përdorura për ndërtimin e Tendës së shenjtë

²¹Këtu është një listë e sasive të metaleve të përdorura në ndërtimin e Tendës së shenjtë, ku ruheshin dy rrasat, në të cilat ishin shkruar dhjetë urdhërimet. Moisiu urdhëroi të përpilohej kjo listë. Atë e bënë levitët, të cilët punonin nën drejtimin e Itamarit, birit të Aharonit, priftit.

²²Becaleli, biri i Urit dhe nipi i Hurit, nga fisi i Judës, bëri gjithçka që kishte urdhëruar Zoti. ²³Ndihmësi i tij, Oholiavi, biri i Ahisamahut, nga fisi i Danit, ishte skalitës, projektues dhe endës i lirit të hollë dhe i leshit ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur.

²⁴Tërë ari që iu kushtua Zotit dhe që u përdor në ndërtimin e Tendës së shenjtë arrinte peshën një mijë kilogramë, sipas masës zejtare. ²⁵Argjendi që u mbledh në bazë të regjistrimit të kishës arrinte peshën 3.430 kilogramë, gjithashtu sipas masës zejtare. ²⁶Kjo sasi i përgjigjej numrit të përgjithshëm të njerëzve të përfshirë në regjistrim; secili pagoi shumë e caktuar, të peshuar sipas masës zejtare. Numri i të regjistruarve që kishin mbushur moshën 20 vjeçare ishte 60.355. ²⁷Prej argjendit të mbledhur, 3.400 kilogramë u përdorën për prodhimin e njëqind bazamenteve të Tendës së shenjtë dhe për perden, 34 kilogramë për secilën bazament. ²⁸Me pjesën e argjendit që mbeti, 30 kilogramë, Becaleli bëri shufrat, vjegot për shtyllat dhe mbulesat për kapitelet e tyre. ²⁹Bakri që iu kushtua Zotit peshonte 2.425 kilogramë. ³⁰Me të ai bëri bazamentet për hyrjen e Tendës së shenjtë, altarin dhe rretën e tij prej bakri, tërë pajisjet e altarit, ³¹bazamentet për shtyllat e rrethimit të zonës së shenjtë dhe për hyrjen e zonës së shenjtë, si dhe të gjitha kunjat për Tendën dhe rrethimin e zonës së shenjtë.

Qepja e rrobave për priftërinjtë

(Dal 28,1-14)

39 Me lesh ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq, të ndezur, ata qepën rrobat madhështore, me të cilat duhej të visheshin priftërinjtë kur të shërbenin në shenjtëroren e jashtme. Ata qepën rrobat priftërore për Aharonin, sipas urdhrit që Zoti i kishte dhënë Moisiut.

²Ata qepën përparësen priftërore prej leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, të punuar me fije të hollë ari. ³Ata farkëtuan fijet e arta dhe i prenë në rripa të holla, për t'i punuar bashkë me lirin e hollë dhe me leshin ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq. ⁴Ata qepën dy suporet për përparësen priftërore dhe i lidhën me anët e tij. ⁵Brezin e endur prej të njëjtave materiale e lidhën me përparësen priftërore në mënyrë të tillë që ai formoi një trup me të, sipas urdhrit të Zotit drejtuar Moisiut. ⁶Ata përgatitën gurët prej sardi dhe i vendosën në shtylla të arta; në ta ishin të skalitur emrat e dymbëdhjetë bijve të (Jakov) Izraelit. ⁷Ata i vendosën gurët në suporet e përparëses priftërore për të simbolizuar dymbëdhjetë fiset e Izraelit, sipas urdhrit të Zotit drejtuar Moisiut.

Qepja e parzmores

(Dal 28,15-30)

⁸Parzmoren e bënë prej të njëjtave materiale, si përparësen priftërore dhe me qëndisje të ngjashme. ⁹Ajo ishte katrore dhe e palosur më dysh, 22 centimetra e gjatë dhe 22 centimetra e gjerë. ¹⁰Ata vunë në të katër radhë me gurë të çmuar; në radhën e parë vunë një rubin, një topaz dhe një granat, ¹¹në radhën e dytë, një smerald, një safir dhe një diamant; ¹²në radhën e tretë, një hiacint, një agat dhe një ametist; ¹³dhe në radhën e katërt, një beril, një sard dhe një jaspis. Këta gurë i futën në shtylla të arta. ¹⁴Në secilin nga këta dymbëdhjetë gurë ishte skalitur emri i njërit prej bijve të (Jakov) Izraelit, për të simbolizuar dymbëdhjetë fiset e Izraelit. ¹⁵Për parzmoren ata bënë zinxhirë me ar të kulluar, të gërshetuar si kordonë. ¹⁶Ata bënë dy shtylla dhe dy hallka të arta; të dy hallkat i lidhën me skajet e sipërme të parzmores. ¹⁷Dy kordonët i lidhën me dy hallkat e arta ¹⁸dhe dy skajet e tjera të kordonëve i lidhën me dy kornizat, duke i vendosur mbi dy suporet e përparëses priftërore, nga përpara. ¹⁹Ata bënë dy hallka ari dhe i vunë në dy skajet e poshtme të parzmores, në buzën e brendshme pranë përparëses priftërore. ²⁰Ata bënë edhe dy hallka të tjera të arta, të cilat i vunë në dy suporet e përparëses priftërore, në pjesën e poshtme të tyre, nga përpara, pranë vendit të bashkimit dhe përmbi brezin e përparëses së hollë. ²¹Pikërisht sipas urdhrit të Zotit drejtuar Moisiut, hallkat e parzmores i lidhën me hallkat e përparëses priftërore me anë të një kordoni ngjyrë vjollcë, në mënyrë që parzmorja të vendoset përmbi brezin dhe të mos shkëputet nga ajo.

Qepja e rrobave të tjera priftërore

(Dal 28,31-43)

²²Rroba që vishet nën përparësen priftërore ishte bërë tërësisht me lesh ngjyrë vjollcë. ²³Ata e përforcuan vrimën për kokën me një pjesë të endur, që të mos griset. ²⁴⁻²⁶Në tërë gjatësinë e palës së poshtme ata qepën kokrra shege prej leshit ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq të ndezur, duke i këmbyer me radhë me zile të arta, sipas urdhrimit të Zotit drejtuar Moisiut. ²⁷Ata bënë tunikat për Aharonin dhe bijtë e tij, ²⁸bënë edhe çallmën për Aharonin, çallmat e vogla, kilotat prej liri, ²⁹dhe brezin prej liri të hollë dhe prej leshi ngjyrë vjollcë, të purpurtë dhe të kuq, të zbukuruar me qëndisje, sipas urdhrimit të Zotit drejtuar Moisiut. ³⁰Ata e bënë kezën, shenjën e shenjtë të shugurimit, prej ari të kulluar dhe skalitën në të fjalët «i kushtuar Zotit». ³¹Atë e lidhën në pjesën e përparme të çallmës me një kordon ngjyrë vjollcë, sipas urdhrimit të Zotit drejtuar Moisiut.

Përfundimi i punës

(Dal 35,10-19)

³²Më në fund, e gjithë puna për ndërtimin e Tendës së pranisë së Zotit përfundoi. Izraelitët bënë gjithçka pikërisht sipas urdhrimit të Zotit drejtuar Moisiut. ³³Ata ia sollën Moisiut Tendën me të gjitha pajisjet e saj, vjegat, kornizat, traversat, shtyllat dhe bazamentet e tyre, ³⁴mbulesën prej lëkure dashi të ngjyrosur në të kuqe; mbulesën prej lëkure të hollë; perden; ³⁵arkën e besëlidhjes me rrasat, shtyllat dhe kapakun e saj; ³⁶tavolinën me të gjitha pajisjet; bukët kushtuar Perëndisë; ³⁷shandanin prej ari të kulluar, kandilat, të gjithë pajisjet e tij dhe vajin për llambat; ³⁸altarin e artë; vajin e shugurimit; temjanin; perden për hyrjen e Tendës; ³⁹altarin prej bakri me rrjetën e tij prej bakri, shtyllat e tij dhe me të gjitha pajisjet e tij; legenin e madh me bazamentin e tij; ⁴⁰perdet për rrethimin e zonës së shenjtë, me shtyllat dhe bazat e tyre; perden për hyrjen e zonës së shenjtë dhe litarët e saj; kunjat për Tendën; tërë pajisjet e destinuara për Tendën; ⁴¹si dhe rrobat madhështore që duhet t'i mbajnë priftërinjtë kur të shërbejnë në shenjtëroren e jashtme – rrobat e shenjta për Aharonin dhe bijtë e tij. ⁴²Izraelitët e kishin bërë tërë punën pikërisht sipas urdhrimit të Zotit i kishte dhënë Moisiut. ⁴³Moisiu i kontrolloi të gjitha dhe vuri re se ata i kishin bërë pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. Prandaj Moisiu i bekoji ata.

Ngritja dhe shugurimi i Tendës së shenjtë

40Zoti i tha Moisiut: ²«Tendën e shenjtë ngreje ditën e parë të muajit të parë. ³Fut në të arkën e besëlidhjes, e cila përmban dhjetë urdhërimet dhe vendos para saj perden. ⁴Sill tavolinën dhe vendosi pajisjet në të.

Gjithashtu, sill shandanin dhe vendos në të pajisjet. Gjithashtu, sill shandanin dhe pajisjet me kandilat.

⁵Vendose altarin e artë për djegien e temjanit para arkës së besëlidhjes dhe vare perden në hyrjen e Tendës. ⁶Vër para Tendës altarin për djegien e flijimeve. ⁷Vendose legenin e madh midis Tendës dhe altarit dhe mbush me ujë. ⁸Ngri rrethimin e shenjtë dhe vendose perden në hyrjen e tij.

⁹Pastaj shuguro Tendën bashkë me të gjitha pajisjet e saj, duke e lyer me vaj të shenjtë, dhe ajo do të më takojë tërësisht. ¹⁰Pastaj shuguro altarin me të gjitha pajisjet e tij, duke e lyer me vaj, dhe ai do t'i kushtohet plotësisht shërbimit tim. ¹¹Gjithashtu, shuguro në të njëjtën mënyrë edhe legenin e madh me gjithë bazament. ¹²Silli Aharonin dhe bijtë e tij në hyrjen e Tendës dhe thuaju të bëjnë një banjë rituale.

¹³Vishe Aharonin me rrobat priftërore, lyeje me vaj dhe në këtë mënyrë shuguroje, që të më shërbejë si prift. ¹⁴Sill bijtë e tij dhe vishi me këmishë. ¹⁵Pastaj lyeji me vaj, ashtu siç leve me vaj atin e tyre, që të më shërbejnë si priftërinj. Kjo lyerje do t'i bëjë priftërinj për jetë.»

¹⁶Moisiu bëri gjithçka pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ¹⁷Kështu, në ditën e parë të muajit të parë të vitit të dytë pas nisjes së tyre nga Egjipti, ata ngritën Tendën e shenjtë. ¹⁸Moisiu hodhi bazat e saj, ngriti kornizat, lidhi traversat dhe ngriti shtyllat. ¹⁹Mbulesën e shtriu mbi Tendë dhe përmbi të vendosi mbulesën e jashtme, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ²⁰Pastaj mori dy rrasat dhe i futi në arkën e besëlidhjes. Shtyllat i futi në hallkat e arkës dhe mbi të vuri kapakun. ²¹Së fundi arkën e futi në Tendë dhe vari perden. Në këtë mënyrë, arkën e besëlidhjes e mbuloi, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit.

²²Tavolinën e futi në Tendë dhe e vuri në anën veriore jashtë perdes, ²³mbi të vuri bukët kushtuar Zotit, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ²⁴Shandanin e futi në Tendë, në anën jugore, përballë tavolinës, ²⁵dhe atje, në praninë e Zotit, i ndezi kandilat, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ²⁶Altarin e artë e futi në Tendë, para perdes, ²⁷dhe dogji temjanin, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ²⁸Perden e vari në hyrjen e Tendës, ²⁹dhe atje, para perdes, vendosi altarin për flijimet e përkushtimit. Mbi të ai kushtoi flijimin e përkushtimit dhe flijimin drithor, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ³⁰Legenin e madh e vendosi midis Tendës dhe altarit dhe e mbushi me ujë. ³¹Moisiu, Aharoni dhe bijtë e tij atje lanin duart dhe këmbët ³²sa herë që hynin në Tendë ose tek altari, pikërisht sipas urdhrimit të Zotit. ³³Moisiu e ngriti rrethimin rreth Tendës dhe altarit dhe perden e vari në hyrjen e rrethimit. Kështu, ai e mbaroi gjithë punën.

Reja përmbi Tendën e shenjtë

(Nr 9,15-23)

³⁴Pastaj Tendën e mbuloi reja dhe e mbushi drita verbuese e pranisë së Zotit. ³⁵Prandaj Moisiu nuk mund të hynte në Tendë.

³⁶Izraelitët e ndërronin fushimin e tyre në një vend tjetër, vetëm kur reja ngrihej nga Tenda. ³⁷Sa kohë që reja qëndronte atje, ata nuk e vazhdonin udhëtimin. ³⁸Gjatë tërë endjes së tyre, ditën shihnin renë e pranisë së Zotit përmbi Tendë, kurse natën zjarrin përmbi të.